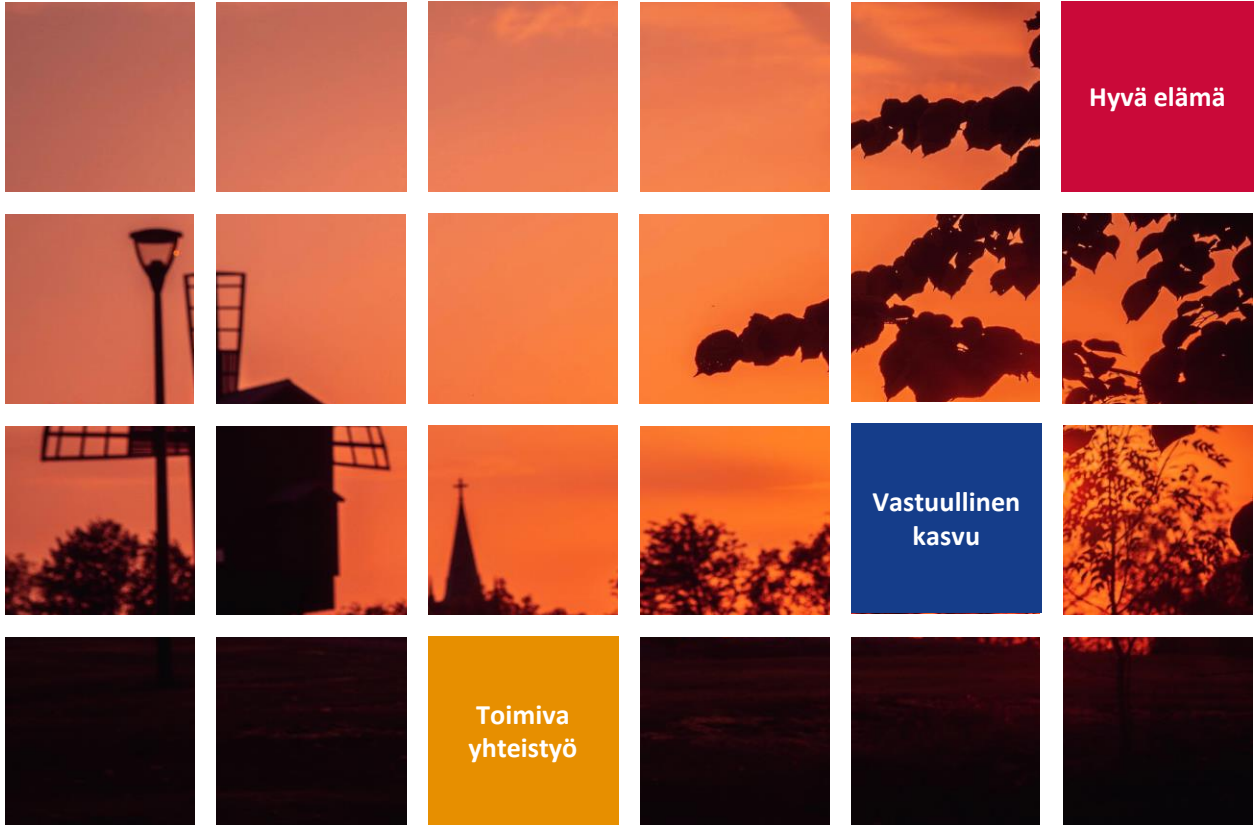

Uudenkaupungin kaupunki

- Oikeenlaista kemiaa

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026

Kaupunginhallitus 13.11.2023

SISÄLLYS

OSA I: TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT.....	1
1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	2
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne 2023-2025.....	2
1.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen.....	4
1.3. Kuntatalous vuosina 2024–2027.....	6
2. UUSIKAUPUNKI NYT JA LÄHITULEVAISUUDESSA.....	11
2.1. Uudenkaupungin nykytilanne.....	11
2.2. Uudenkaupungin kaupungin organisaatio.....	16
2.3. Oikeenlaista kemiaa -strategia.....	17
2.4. Kaupungin päämäärät vuosina 2024–2026.....	21
2.5. Kaupungin yleiset tavoitteet ja konsernitavoitteet.....	28
2.6. Riskienhallinta.....	29
3. TALOUSARVION SITOVUUS.....	36
3.1. Yhteenveto talousarvion määrärahoista ja tuloarvioista.....	36
3.2. Kuntalain taloutta koskevat säännökset.....	36
3.3. Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	36
3.4. Käyttösuunnitelmat.....	37
3.5. Raportointi.....	37
4. YHTEENVETO KAUPUNGIN TALOUDESTA.....	40
4.1. Tulot, menot ja valtionosuudet.....	40
4.2. Palkat ja henkilöstö.....	47
4.3. Tiivistelmät tulos- ja rahoituslaskelmista.....	50
4.4. Talouden tunnusluvut.....	55
4.5. Yhteenveto koko kaupungista.....	60
OSA II: KÄYTTÖTALOUS.....	63
1. HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT.....	64
1.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta.....	64
1.2. Tarkastustoimi.....	67
1.3. Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut.....	68
1.4. Henkilöstöpalvelut.....	71
1.5. Elinkeino- ja työllisyyspalvelut.....	72
1.6. Kaupunkisuunnittelu.....	74
1.7. Ympäristöterveydenhuolto.....	77
2. TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT.....	79
2.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta.....	79
2.2. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.....	81
2.3. Infrapalvelut.....	83
2.4. Ruoka- ja puhtauspalvelut.....	86
2.5. Tilapalvelut.....	88
3. KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT.....	94
3.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta.....	94

3.2. Varhaiskasvatus	96
3.3. Perusopetus	99
3.4. Lukio	101
4. HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	104
4.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta	104
4.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut.....	105
OSA III: TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	110
1. PERUSTEET JA KRITTEERIT	111
2. TULOSLASKELMAT	112
3. RAHOITUSLASKELMAT	116
4. LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TULOKSEEN.....	118
5. LAINAKANTA JA SEN MUUTOKSET.....	120
OSA IV: INVESTOINNIT.....	122
1. INVESTOINTIOHJELMA 2024–2026 JA KUNNOSTUSOHJELMA 2026.....	123
2. MONITOIMIJATALO WINTTERI	125
2.1. Monitoimijatalo Wintterin rakentaminen ja väistötilojen kustannukset 2021-2025 (arvio)	125
3. HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT	126
4. TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT	127
5. KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT	130
6. HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	131

OSA I: TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1. Yleinen taloudellinen tilanne 2023-2025

Maailmantalouden näkymät ovat kaksijakoiset. Yhdysvalloissa, Japanissa ja monessa kehittyvässä maassa talous kasvaa, mutta Euroopassa ja Kiinassa näkymät heikkenevät. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen on pitänyt jännitystä yllä Euroopassa. Maailmantalouden kasvu hidastuu 2,6 %:iin kuluvana vuonna ja kiihtyy 2,9 %:in kasvuun vuonna 2024.

Taluskasvu oli Yhdysvalloissa melko nopeaa alkuvuonna 2023 reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Pohjainflaatio on ollut noin vuoden laskusuunnassa, ja keskuspankin koronnostosyklin nähdään olevan jo lähellä päätepistettään. Kiinan lähiaikojen näkymät ovat varsin haasteelliset. Siellä kotimainen kulutus on vaatimatonta ja ulkomaankaupan suunta on laskeva. Kiinteistösektori kriisiytyi kesällä, ja Kiinan rahapolitiikkaa on tukalan tilanteen takia kevennetty.

Alkuvuoden 2023 suhteellisen myönteisen kehityksen jälkeen näkymät ovat Euroopassa synkkenemässä. Erityisesti palveluiden ostopääällikköindeksit ovat laskeneet nopeasti, ja teollisuuden tilanne heikkeni jo aiemmin. Lähiaikojen näkymät ovat vaikeat. Toisaalta inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kohentavat reaalityuloja. Työttömyys on vähäistä ja kuluttajien luottamus on ollut elpymään päin.

Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla tunnelma on ollut viime aikoina rauhallinen. Lyhyet markkinakorot kääntynevät laskuun, mutta nollakorkoihin paluuta ei ole näkyvissä. Pitkien korkojen tuleva suunta on epäselvä, koska siihen vaikuttavat muutkin tekijät.

Vuoden 2023 tuotanto ei tule kokonaisuudessaan kasvamaan, vaan kahtiajako teollisuuden ja palveluiden välillä tulee näkymään selvästi. Epävarmuus Suomen keskeisillä vientimarkkinoilla (Saksassa ja Ruotsissa) jatkuu, mikä vaikuttaa erityisesti kemianteollisuuteen ja energiahuoltoon. Kielteisimmät näkymät vuodelle 2023 ovat rakentamisessa ja sen vaikutuspiirissä olevissa palvelualoissa.

Suomessa kotitalouksien ostovoimaa heikentävä inflaatio hidastui kesällä alle 7 %:iin. Hintataso on kuitenkin edelleen korkea suhteessa kotitalouksien käytössä oleviin tuloihin. Kuluvana vuonna palkkasumman kasvu hidastuu työllisyyden kasvun pysähtyessä, vaikka palkansaajien ansiotasoa nouseekin reilusti. Jo viime vuoden lopulla negatiiviseksi painuneesta säästämisasteesta ei ole kulutuksen kasvun tueksi.

Vuoden 2023 alkupuoliskolla työllisten määrä lisääntyi 0,9 prosenttia, mutta työmarkkinoilla alkoi kesällä ilmetä heikkenemistä, kun elinkeinoelämän työllistämissuunnitelmat kääntyivät laskuun ja työttömien määrä sekä lomautukset nousuun.

Vuoden 2024 aikana inflaation hidastumisen ja korkojen laskun arvioidaan kääntävän ulkomaankaupan kehityksen positiiviseksi. Maailmankaupan kasvu vetää viennin kasvuun ja tuonti kehittyy suotuisasti vuoteen 2025.

Arvonlisällä mitatun taluskasvun ennakoitaan palautuvan 1,2 %:iin vuonna 2024. Tehdasteollisuus elpyy, kun vientimarkkinat elpyvät ja palvelutuotannon kasvu seuraa kuluttajien ostovoimaa, mikä ei kasva enää yhtä paljon vuonna 2024 verrattuna kuluvana vuoteen.

Vuonna 2024 yksityinen kulutus kääntyy kasvuun, koska reaali-palkat nousevat ja korkojen nousu pysähtyy. Sosiaalietuuksien leikkaukset ja aiempaa heikommaksi arvioitu työllisyyskehitys hidastavat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua ja yksityisen kulutuksen toipumista. Hintojen nousun arvioidaan hidastuvan 2 %:iin v. 2024.

Julkisen kulutuksen kasvun arvioidaan kiihtyvän 1,8 %:iin v. 2023. Kasvu on ollut riippää kuluvana vuonna. Monet määräaikaiset menolisäykset lakkasivat hallituskauden päättymisen takia, mutta viime vuodelta siirtyi paljon määrärahoja kuluvalla vuodelle. Julkinen kulutus supistuu vuonna 2024, koska kulutusmenoja supistavat mm. hallituksen toimintamenoa säästöt. Kulutuksen kasvu kiihtyy hieman v. 2025, mutta se pysyy maltillisena, koska julkista kulutusta leikkaavat sopeutustoimet jatkuvat koko hallituskauden.

Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu ostovoiman lisääntymisen myötä. Inflaatio painuu 1,7 %:iin vuonna 2025. Se siis hidastuu selvästi, mutta jää viime vuosia korkeammaksi. Palveluiden hintojen nousu ylläpitää inflaatiota eniten Suomessa ja euroalueella tulevina vuosina.

Vuonna 2025 talouskasvun oletetaan kurovan umpeen kasvupotentiaali, mikä lisää hieman talouskasvua. Rakennustuotannon kasvun käynnistyminen viivästynee vuoteen 2025 asuntojen liikatarjonnan vuoksi.

Talouden elpyminen lisää työllisten määrää varsinkin vuonna 2025, etenkin palvelu- ja toimialoilla. 15–64 vuotiaiden työllisyysaste nousee yli 74 %:iin vuonna 2025. Mikäli työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammattittain eivät muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi, kuten ennusteessa oletetaan, laskee työttömyysaste 7,0 %:iin vuonna 2025.

Julkinen velka suhteessa BKT:hen kasvoi v. 2022 72,9 %:iin. Velan määrä kasvoi 13,8 mrd euroa ja oli 195,8 mrd. euroa vuoden 2022 lopussa. Velkasuhteen kasvu jatkuu koko ennustekauden ja on noin 81,6 %:ia vuonna 2027. Velkasuhdetta kasvattavat lähivuosina valtion- ja paikallishallinnon syvä perusalijäämä ja nopeasti kasvavat korkomenot.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan julkisen talouden kestävyysvaje on n. 10 mrd. euroa. Väestön ikääntyminen luo merkittävän haasteen julkisen talouden kestävyydelle.

Lähde: Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus syksy 2023

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Muuttuja	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(muutos-%)						
BKT (määrä)	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Työlliset (määrä)	2,5	0,3	0,1	0,6	0,6	0,6
Palkkasumma	6,4	5,1	3,7	4,0	3,6	3,5
Ansiotaso	2,4	4,3	3,5	3,3	3,0	3,0
Inflaatio	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
(% yksikköä)						
Työttömyysaste	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Työllisyysaste (15–64 v.)	73,8	73,8	73,8	74,3	74,8	75,2
Verot/BKT	42,9	41,7	40,8	40,6	40,2	40,0
Julkiset menot/BKT	53,4	54,7	54,7	54,6	53,8	53,2
Rahoitusjäämä/BKT	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4	-3,0	-2,8
Julkinen velka/BKT	72,9	74,2	76,8	78,9	80,4	81,6
Euribor 3 kk, %	0,3	3,5	3,6	3,0	2,4	2,0
10 vuoden korko, %	1,7	3,1	3,2	3,2	3,1	3,1

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus syyskuu 2023

JULKINEN TALOUS (KESKEISIÄ TUNNUSLUKUJA KANSANTALouden TILINPIDON MUKAAN)

Ennuste syyskuu 2022, % BKT:sta	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Verot ja sosiaaliturvamaksut	41,8	43,1	42,9	41,7	40,8	40,6
Julkisyhteisöjen menot	57,2	55,7	53,4	54,7	54,7	54,6
Nettoluotonanto	-5,6	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4
-valtionhallinto	-5,5	-3,2	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2
-kuntahallinto ¹	0,0	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3
-hyvinvointialueet				-0,4	-0,5	-0,3
-työeläkelaitokset	0,1	0,7	0,9	1,0	1,0	1,3
-muut sosiaaliturvarahastot	-0,1	-0,1	0,1	0,4	-0,1	0,1
Perusjäämä ²	-4,9	-2,4	-0,3	-1,6	-2,0	-2,0
Julkisyhteisöjen velka	74,7	72,5	72,9	74,2	46,8	78,9
Valtionvelka	52,4	51,3	52,7	54,3	56,4	58,4

**ennuste

¹Paikallishallinto vuoteen 2023 saakka.

²Nettotuotanto ilman bruttokorkomenoja

Lähde: Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, syyskuu 2023

1.2. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirrolla kunnista hyvinvointialueille on ollut merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen.

Arviot kunnilta siirrettävistä kustannuksista ja tuloista perustuivat vuoden 2021 kuntien tilinpäätösten ja vuoden 2022 kuntien talousarvioiden mukaisiin tietoihin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannuksista. Tulotiedot perustuivat valtiovarain-

ministeriön kuntakohtaisiin veroennusteisiin ja valtionosuustietoihin. Laskelmat on päivitetty vuoden 2022 lopullisten tilinpäätöstietojen valmistuttua. Päivittyneet kuntien rahoituslaskelmat ovat lopullisia ja niiden perusteella määritetään rahoitus vuodesta 2024 eteenpäin. Samassa yhteydessä muutettiin lopullisiksi myös sote-muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus.

Kustannusten ja tulojen siirto

Käyttötalouden muutos toteutui siten, että siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannuksia vastaavasti siirrettiin koko maan tasolla yhtä paljon tuloja, jotka koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksien niin sanotuista sote-perusteisista osista, yhteisövero-osuudesta, kunnallisverosta sekä veroperustemuutoksista johtuvista verotulojen korvauksista.

Kuntien tehtävien kustannukset ja tulot sote-uudistuksen jälkeen

Sote-uudistus muutti merkittävästi yksittäisen kunnan valtionosuutta. Vaikka sote-uudistuksessa kunnilta siirtyy koko maan tasolla yhtä paljon tuloja kuin kustannuksia, voivat kuntakohtaiset siirtyvät kustannukset ja tulot poiketa merkittävästi toisistaan.

Siirtyvien kustannusten ja tulojen epäsuhtaa tasoitetaan valtionosuusjärjestelmässä niin sanotulla muutosrajoittimella, joka kasvattaa tai vähentää kunnan valtionosuuksia 60 prosentilla siirtyvien tulojen ja menojen erotuksesta. Suuri vaikutus valtionosuuden tasoon on myös järjestelmämuutoksen tasauksella, jolla rajoitetaan sote-uudistuksesta aiheutuvaa kunnan tasapainotilan muutosta. Tasapainotilan (vuosikate poistojen jälkeen) muutos rajataan uudistuksessa +/- 60 euroon asukasta kohti viiden vuoden siirtymäkauden aikana siten, ettei kunnan tasapainotila juuri lainkaan muuttunut uudistuksesta johtuen vielä vuoden 2023 tasolla. Tähän muutokseen sisältyvät myös negatiiviset valtionosuudet.

Kuntien omistukseen jäivät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat, jotka sote-maakunta vuokraa vähintään kolmen vuoden siirtymäajaksi. Sote-maakunnalle on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella.

1.3. Kuntatalous vuosina 2024–2027

1.3.1. Valtion toimenpiteet vuonna 2024

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna on hieman kuntataloutta vahvistava. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Hallitusohjelmassa kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys, eikä kunnille osoiteta uusia tehtäviä tai velvoitteita vuonna 2024. Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus vahvistaa kuntataloutta.

Sosiaaliturvaetuuksien indeksijäädytykset ja säästö vähentävät myös kuntien menoja, vaikka niiden arvioidaan vähentävän myös verotuloja ja lisäävän toimeentulotuen tarvetta.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027/Syksy 2023

1.3.2. Kuntatalouden kehitysarvio 2024–2026

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat painelaskelmassa vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi. Koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pientymisen vuoksi. Poikkeuksena vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 % vuodessa vuosina 2024–2027. Suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 % vuonna 2024, vaikka kasvua hillitseeikin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Hallitusohjelman suorat kuntatalousvaikutukset kasvattavat ja vähentävät kuntatalouden tuloja ja menoja. Kokonaisuudessaan kuntatalousvaikutuksia voidaan pitää tois-
taiseksi varsin maltillisina.

Yksi suurimmista hallituksen kuntatalouteen kohdistamista leikkauksista on valtionosuuksien yhden %-yksikön indeksijarru vuosina 2024–2027. Sen seurauksena valtionosuudet pienenevät 24 milj. € vuonna 2024, 48 milj. € vuonna 2025, 79 milj. € vuonna 2026 ja 111 milj. € vuonna 2027. Indeksijarrun aiheuttamaa tulojen pienenemistä kompensoi yleisen maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus, jonka arvioidaan lisäävän kuntien verotuloja n. 108 milj. € v. 2024 alkaen.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kunnille. Muutos laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa toimintamenoja n. 900 milj. €:lla. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa n. 4 000 henkilötyövuodella, mikä näkyy etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna v. 2025. Uudistus laajentaa myös kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta, mikä heijastuu v. 2025 avustusmenojen tason muutokseen. Työllisyyskehityksellä on siis jatkossa entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita mm. rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät ja noussut korkotaso voivat kuitenkin lykätä investointeja tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palaavan normaalille kasvu-uralleen v. 2023 jälkeen.

Kuntien toimintatulot kasvavat keskimäärin 1,4 % / vuosi vuosina 2024–2027. Verotulot laskevat 5,0 % vuonna 2024, koska sote-uudistuksen vaikutus näkyy verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verotulojen laskua hidastaa työttömyysvakuutusmaksun aleneminen. Vuoden 2024 jälkeen kuntien verotulojen kehitys normalisoituu keskimäärin 3,2 % vuotuisen kasvuun vuosina 2025–2027.

Valtionosuudet laskevat 9,0 % vuonna 2024. Niitä pienennetään sote-siirtolaskelman tarkentumisen seurauksena. Lisäksi hallituksen valtionosuuksiin kohdistama indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kehitystä. Valtionosuuksien kasvu jää tarkasteluvuosina varsin maltilliseksi. Poikkeuksena v. 2025, josta alkaen valtionosuuksissa huomioidaan kunnille siirtyvät vastuut TE-palvelutehtävien ja työttömyysetuuksien rahoituksesta.

Kun sote-uudistukseen liittyvät ”verohännät” poistuvat, kuntatalouden menojen ja tulojen välille kasvaa epätasapainoa. Vuosikatteen riittävät kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin ne eivät riitä. Epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutumispaineita tuleville vuosille.

Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta vauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Lainakanta kasvaa v. 2027 lopulla 24,2 mrd. euroon.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä laskee vuonna 2023 7 kuntaan, mutta vuoden 2023 jälkeen negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa. Vuosien 2023–2027 aikana negatiivisten vuosikatteen kuntien määrä nousee 7 kunnasta 26 kuntaan.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027/Syksy 2023

1.3.3. Verotulot

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan noin 13,9 mrd. euroa vuonna 2024. Ne laskevat noin 5 % vuodesta 2023. Vuonna 2025 verotulojen ennustetaan kasvavan n. 1,9 %:ia.

Kunnallisveron tuotto on v. 2024 noin 9,7 mrd., yhteisöveron noin 1,9 mrd. ja kiinteistöveron noin 2,3 mrd. euroa

Hallituksen ohjelman mukaan maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus pienentää kuntien yhteisöverokertymää v. 2024 n. miljoonalla eurolla ja maksuunpanoa vuositasona n. 2 milj. eurolla. Lisäksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksun alentaminen 0,72 prosenttiyksiköllä arvioidaan kasvattavan kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta n. 28 miljoonalla eurolla v. 2024.

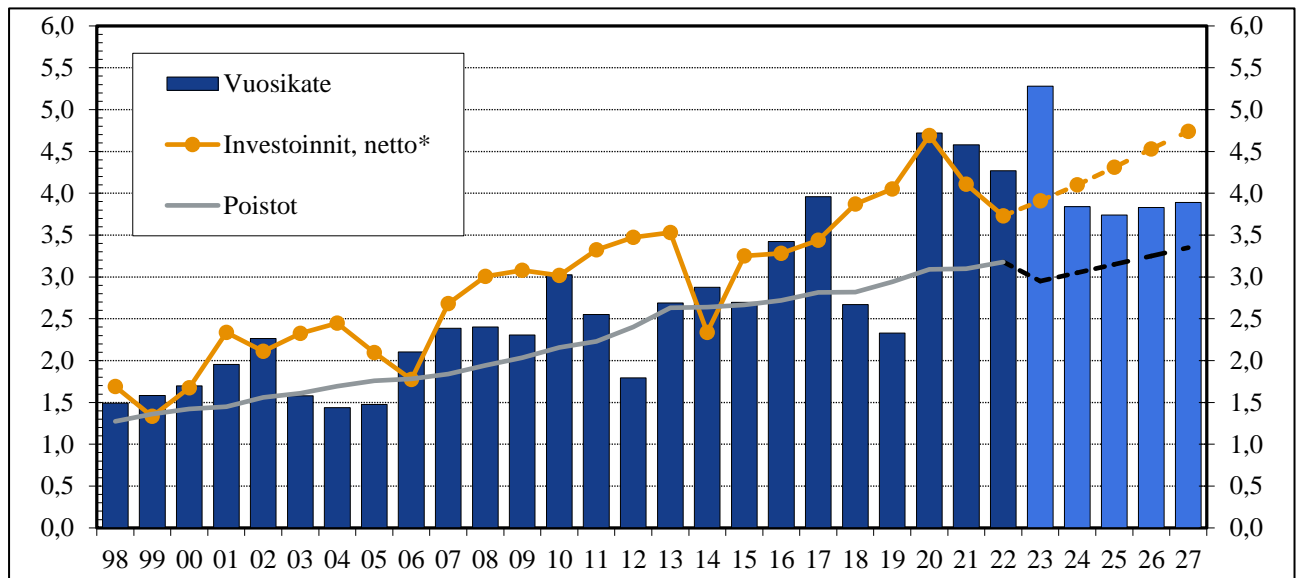
Lähde: Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027/Syksy 2023

VEROPERUSTEMUUTOSTEN VAIKUTUKSET

	2024	2025	2026	2027
Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus	-29	-36	-33	-33
Työtulovähennyksen kasvattaminen pieni- ja keskituloisia painottaen	-4	-7	-7	-9
Työtulovähennyksen lapsikorotuksen käyttöönotto		-4		
Työtulovähennyksen ikään perustuvan korotuksen uudelleenkohdentaminen	2			
Nostetaan matkakuluvähennyksen omavastuuta 900 euroon	9			
Jatketaan kotitalousvähennyskokeilua vuodella	-1	1		
Korotetaan maatalouden tasausvaraus 25 000 euroon	-3			2
Maatalouden vuokratulojen verotuskohtelun yhtenäistämisen	-13			
Kaivosmineraaliveron korotus				3
Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus	108			
Yhteensä	69	-46	-40	-37

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, syksy 2023

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN VUOSIKATE, POISTOT SEKÄ INVESTOINNIT 1998-2027

*Investoinnit, netto = käyttöomaisuusinvestoinnit – rahoitusosuudet – käyttöomaisuuden myyntitulot.

Luvut käyvin hinnoin, arviot painelaskelman mukaan.

Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden kehitys vuoteen 2027 (9.10.2023)

1.3.4. Kuntien menot

Kuntatalouden bruttomenot kasvoivat 4,9 % vuonna 2022. Sotepalvelut ja pelastustoimi siirtyivät vuonna 2023 hyvinvointialueille, ja kuntien menot puolittuvat. Vaikka kuntien menokehitys on perinteisesti ollut pitkälti henkilöstömenojen kehityksestä riippuvainen,

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

ostojen (materiaalit ja palvelut) kasvu on ollut viime vuosina voimakasta ja niiden eumääräinen arvo on parissakymmenessä vuodessa 2,5-kertaistunut. Vuonna 2022 palkkojen muutos oli 3,5 % ja ostojen 7,4 %. Inflaatio oli 7,1 %.

Vuodesta 2024 alkaen kuntien menojen arvioidaan kasvavan keskimäärin 3–4 % vuodessa.

Kuntien ansiotason ennustetaan nousevan 3,3 % vuonna 2024. Inflaatio laskee pariin prosenttiin.

Kuntatyönantajan keskimääräiset sosiaalivakuutusmaksut ovat vuonna 2024 noin 22,4 % palkkasummasta (23,99 % vuonna 2023).

Peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 % vuodessa vuosina 2024–2027.

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN BRUTTOMENOT

mrd. €	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintamenot							
Henkilöstömenot							
Palkat	17,80	18,43	9,32	9,55	10,03	10,45	10,88
Muut henkilöstömenot	4,50	4,60	2,25	2,17	2,31	2,45	2,55
Henkilöstömenot yhteensä	22,30	23,03	11,57	11,72	12,34	12,90	13,43
Ostot (materiaalit ja palvelut)	16,23	17,43	5,91	6,10	6,41	6,58	6,71
Avustukset	1,83	1,79	1,13	1,10	1,50	1,50	1,49
Muut toimintamenot	1,53	1,70	0,55	0,57	0,59	0,61	0,63
Toimintamenot yhteensä	41,89	43,95	19,16	19,50	20,85	21,59	22,26
Rahoitusmenot, brutto	0,35	0,30	0,40	0,61	0,75	0,79	0,83
Investoinnit	5,36	5,86	4,89	5,07	5,27	5,49	5,71
Menot yhteensä	47,60	50,11	24,44	25,17	26,87	27,87	28,80
Muutokset (%)							
Toimintamenot	5,2	4,9	-56,4	1,8	6,9	3,6	3,1
Palkat	4,7	3,5	-49,4	2,4	5,1	4,2	4,1
Ostot (materiaalit ja palvelut)	12,6	7,4	-66,1	3,3	5,1	2,6	2,0
Menot yhteensä	3,7	5,3	-51,2	3,0	6,7	3,7	3,3

Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden kehitys vuoteen 2027 (9.10.2023)

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN TALOUS (PAINELASKELMAN MUKAAN)

mrd. €	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintakate	-31,53	-33,67	-13,23	-13,53	-14,82	-15,41	-16,00
Verotulot	25,52	26,90	14,64	13,91	14,17	14,70	15,29
Valtionosuudet	10,07	10,77	3,72	3,39	4,34	4,53	4,62
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,52	0,27	0,16	0,07	0,04	0,01	-0,02
Vuosikate	4,58	4,27	5,28	3,84	3,74	3,83	3,89
Poistot	-3,10	-3,18	-2,95	-3,05	-3,15	-3,25	-3,35
Satunnaiset erät, netto	0,13	0,18	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
Tilikauden tulos	1,61	1,27	2,44	0,90	0,70	0,70	0,65
Tulorahoituksen korjauserät	-0,72	-0,92	-0,70	-0,70	-0,70	-0,70	-0,70
Tulorahoitus, netto	3,99	3,54	4,69	3,25	3,14	3,24	3,30
Investoinnit, netto	-4,11	-3,73	-3,91	-4,10	-4,31	-4,53	-4,74
Rahoitusjäämä¹	-0,13	-0,20	0,78	-0,85	-1,16	-1,28	-1,44
Lainakanta	24,16	24,74	18,97	19,95	21,23	22,62	24,18
Rahavarat	8,11	8,84	8,68	8,82	8,96	9,11	9,25

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto

Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden kehitys vuoteen 2027 (9.10.2023)

1.3.5. Keskeiset ennusteluvut

KOKONAISTALOUDELLINEN KEHITYS JA ERÄITÄ TAUSTAOLETUKSIA

mrd. €	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BKT ja työllisyys						
BKT:n arvo, mrd. euroa	268,7	281,6	291,1	303,0	315,5	327,8
BKT, määrän muutos, %	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Työllisten määrä, muutos-%	2,5	0,3	0,1	0,6	0,6	0,5
Työttömyysaste, %	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Työllisyysaste (15–64-vuotiaat), %	73,8	73,8	73,8	74,3	74,8	75,2
Palkkasumma, muutos-%	6,4	5,1	3,7	4,0	3,6	3,5
Eläketulot, muutos-%	3,2	8,4	6,7	3,1	3,1	3,3
Hinnat ja kustannukset, %						
Yleinen ansiotaso	2,4	4,3	3,5	3,3	3,0	3,0
Kuntien ansiotaso	2,0	5,2	3,3	3,5	3,8	4,0
Kuluttajahinnat	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
Rakennuskustannusindeksi	8,2	3,0	-0,4	1,0	2,4	2,4
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	20,3	-3,5	-2,9	1,9	2,5	2,5
Peruspalvelujen hintaindeksi	3,7	5,1	2,2	3,2	3,6	3,5
Valtionosuusindeksi*	2,5	3,8	2,2			

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, syyskuu 2023

2. UUSIKAUPUNKI NYT JA LÄHITULEVAISUUDESSA

2.1. Uudenkaupungin nykytilanne

Uudenkaupungin työpaikkojen, erityisesti teollisten työpaikkojen, määrä kasvoi auto-
tehtaan rekrytointien takia parilla tuhannella vuonna 2017. Sen jälkeen kaupungin työ-
paikkojen määrä ja asukasmäärä ovat heilahdelleet, ja vuosina 2022–2023 niiden kehi-
tys on ollut negatiivinen. Kuolleiden määrä kaupungissa ylitti 1–9/2023 syntyneiden
määrän 65:llä ja muuttotappio oli 81 henkeä. Uudenkaupungin tulomuuttajista suurin
osa on ollut nuoria tänne työpaikan takia muuttaneita henkilöitä, jotka työtilanteen hei-
kentyessä hakeutuvat muualle töihin. Ukrainalaisista noin 100 on hakenut maaliskuun
2023 jälkeen kotikuntaoikeutta. Ilman heitä kaupungin muuttotappio olisi lähes 200.

Uudenkaupungin asukasrakenne on muuttumassa, koska kaupunkiin on viimeisen vii-
den vuoden aikana muuttanut maahanmuuttajataustaisia perheitä ja jo lähes kolmannes
lapsista syntyy näihin perheisiin. Muutos tuo päivähoito- ja opetuspalveluihin sekä kau-
pungin muille palveluille uudenlaisia vaatimuksia. Strategian mukaisesti kaupunki pa-
nostaa uusien asukkaiden kattavaan kotouttamiseen.

Kaupungin työpaikkaomavaraisuus on ollut vahva ja kaupunki on monilla mittareilla
elinvoimainen, mutta riippuvuus yhdestä toimialasta tuo mukanaan isot riskit. Yhden
työnantajan osuus kaupungin työpaikoista vaihtelee 25–40 %:n välillä. Strategian yksi
keskeisistä tavoitteista onkin yrittäjyyden ja yritysten kasvun mahdollistava toimin-
tamympäristö.

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE

	2021	2030	2040
Uusikaupunki	74,7	79,3	79,7

Lähde: Tilastokeskus

Väestöllinen huoltosuhde, eli työikäisten (15–64-vuotiaat) ja ei-työikäisten (muut) vä-
linen suhde heikkenee.

Kaupungin ikärakenteeseen ja huoltosuhteeseen voidaan vaikuttaa vain positiivisella
muuttoliikkeellä ja syntyvyyden nousulla. Kaupunkiin olisi saatava satoja uusia työikäi-
siä pysyviä asukkaita. Tämä edellyttää kaupungilta uusia strategisia avauksia. Moni-
puolisen ja nykyaikaisen teollisuuden lisäksi kaupunkiin tarvitaan lisää muuta taloudel-
lista toimeliaisuutta ja positiivista virettä.

2.1.1. Väestömäärän kehitys 2013–09/2023

VÄESTÖKEHITYS 2013–2023

Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Nettomuutto	Väkiluku 31.12.	Muutos	Kum. muutos
2013	142	150	-29	15 495	-36	0
2014	140	189	152	15 567	72	72
2015	142	168	-45	15 510	-57	15
2016	123	169	110	15 404	-106	-91
2017	108	164	374	15 752	348	257
2018	95	160	26	15 700	-52	205
2019	95	187	-93	15 522	-178	27
2020	113	198	-62	15 378	-144	-117
2021	110	189	166	15 463	85	-32
2022	100	210	-240	15 092	-371	-403
9/2023	76	141	-81	14 934	-158	-561

Lähde: Tilastokeskus

2.1.2. Väestöennuste

Uudenkaupungin väestömäärä laskee yli 20 vuotta, mutta vuonna 2017 autotehtaan rekrytoinnit toivat kaupunkiin runsaasti uusia asukkaita. Nettomuutto oli 408 henkeä ja asukasluvun kasvu 352. Tämän jälkeen asukasluku kääntyi uudelleen laskuun. Syyskuun 2023 lopussa kaupungin asukasluku oli painunut alle 15 000:n.

VÄESTÖENNUSTE 2023 (VÄESTÖ 31.12.)

	Yhteensä	0-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-
2021	15 305	1 989	1 288	3 413	4 059	2 478	2 078
2030	14 540	1 569	1 303	3 143	3 663	2 048	2 814
2040	13 701	1 435	994	2 964	3 666	1 710	2 932

Lähde: Tilastokeskus

Tilastokeskuksen viimeisimmän ennusteen mukaan väestön määrän lasku jatkuu. Vuonna 2030 asukasluku olisi 14 540 ja 2040 vain 13 701. Asukasennuste on heikentynyt tuhannella hengellä vuodesta 2020.

Asukasmäärän kasvu ei ole itseisarvo, mutta ilman sitä kaupungista häviää sekä julkisia että yksityisiä palveluja ja tekijöitä ja asukkaita. Julkisia palveluja karsitaan, koska hyvinvointialue kohdistaa resurssinsa tarpeen mukaan, ja yksityisiä palveluja, koska palveluille ei ole kysyntää. Uusikaupunki menettää siis elinvoimaansa. Tämän estämiseksi on tehtävä työtä kaupungin saamiseksi uudelleen kasvu-uralle.

Vuosi 2023 on vaikea: kuolleiden määrä on korkea, syntyvyys on matala ja muuttoliike on negatiivinen. Kaupungin asukasmäärä laskee arviolta yli 200 hengellä. Nopeaa positiivista käännettä ei ole tällä hetkellä näkyvissä, mutta Uudessakaupungissa positiiviset ja negatiiviset muutokset ovat vuosikymmeniä olleet nopeita ja yllättäviä.

Kaupungin elinvoiman kannalta syntyvyyden saaminen nousuun on tärkeää, mutta siihen vaikuttaminen ei ole helppoa. Pelkkä työpaikka ei ole paikkakuntaan sitottava tekijä eikä houkuttele perheitä muuttamaan, vaan muuttajien tulee kokea Uusikaupunki omakseen ja sellaiseksi paikaksi, jossa halutaan elää. Suurin osa Suomen kunnista painii samojen ongelmien kanssa ja yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa ovat rajalliset.

Vuodesta 2023 alkaen kaupungin peruspalvelujen painopiste on kasvun ja oppimisen palveluissa. Jos kaupungin lapsimäärä pienenee ennusteiden mukaan, nuoremmat ikäluokat pienenevät ja opetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujen tarve laskee kymmeniä prosentteja. 0–6-vuotiaiden määrä laskisi vuoteen 2040 mennessä 20 %:lla ja 7–15-vuotiaiden kolmanneksella. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaisi yli 40 %. Ikäihmisten määrä kasvaa nopeasti vuoteen 2030 saakka mutta sen jälkeen kasvu on enää hyvin pientä. Päivähoito- ja perusopetuspalvelujen sekä lukiopalvelujen tarve vähenee.

Uudenkaupungin kaupungin henkilöstön keski-ikä on 48,3 vuotta. Kaupungin henkilöstö on edelleen valtakunnallista tasoa iäkkäämpää. Vakituksista työntekijöistä joka kymmenes eläköityy vuosina 2024–2026.

2.1.3. Uudenkaupungin työpaikat toimialoittain

UUDENKAUPUNGIN TYÖPAIKAT TOIMIALOITTAIN

Toimiala	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 17->21
Maa- ja metsätalous	244	235	229	249	245	1
Kaivostoiminta ja louhinta	9	8	6	8	7	-2
Teollisuus	4 606	4 855	3 270	4 039	4 213	-393
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	42	43	41	52	55	13
Rakentaminen	497	489	473	451	466	-31
Kauppa, kuljetus, majoitus	1 001	1 030	934	932	941	-60
Informaatio ja viestintä	179	154	151	140	135	-44
Rahoitus, vakuutus ja kiinteistötoiminta	119	117	104	91	388	269
Yhteiskunnalliset palvelut	2 247	2 116	1 982	2 019	2 082	-165
Muu palvelutoiminta	102	98	96	101	96	-6
Kotitalouksien toiminta	24	22	16	18	17	-7
Toimiala tuntematon	53	55	57	65	57	4
Yhteensä	9 123	9 222	7 359	8 165	8 702	-421

Lähde: Tilastokeskus

Työpaikkatilaston tiedot saadaan aina parin vuoden viiveellä, joten viimeisin virallinen tieto on vuodelta 2021. Uudenkaupungin työpaikkojen määrä on viime vuosina heilahdellut Valmet Automotiven työllisyystilanteen mukaan. Vuonna 2017 Valmet Automotiven jättirekrytoinnit toivat kaupunkiin 2 466 uutta teollisuustyöpaikkaa, ja kaupungin

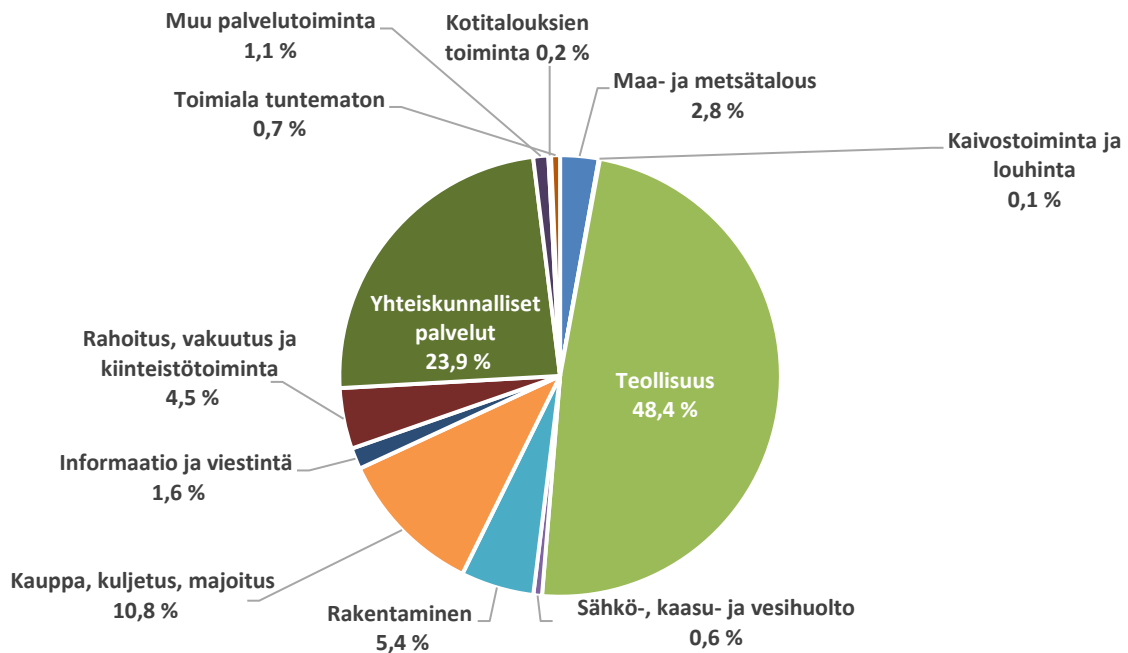

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

työpaikkaomavaraisuus nousi 130–140 prosenttiin. Tämän jälkeen autotehtaan työpaikkojen määrä on laskenut, mutta kaupungin työpaikkaomavaraisuus on edelleen yli 100 %.

Kaupungissa oli vuonna 2021 yhteensä 8 702 työpaikkaa, joista lähes puolet teollisuudessa. Tämän jälkeen työpaikkojen määrä on kokonaisuudessaan laskenut noin 1000:lla.

UUDENKAUPUNGIN TYÖPAIKAT TOIMIALOITTAIN 2021

2.1.4. Työllisyyden kehitys

UUDENKAUPUNGIN TYÖTTÖMYYSASTE 2019-2023

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Vuosi ka.
2019	5,7	5,8	5,8	5,2	5,1	5,4	6,4	5,2	5,1	5,3	12,6	16,6	7,0
2020	9,7	8,8	8,2	30,1	10,4	10,6	17,9	10,8	9,7	8,6	8,8	9,9	12,0
2021	9,2	9,1	9,2	8,5	7,9	7,9	8,3	7,5	7,1	6,8	7,0	7,7	8,0
2022	7,2	7,1	6,4	6,1	5,7	6,8	10,3	11,4	10,3	9,9	9,0	9,6	8,3
2023	8,6	8,2	12,7	8,6	7,8	11,4	11,4	10,1	8,8				9,7

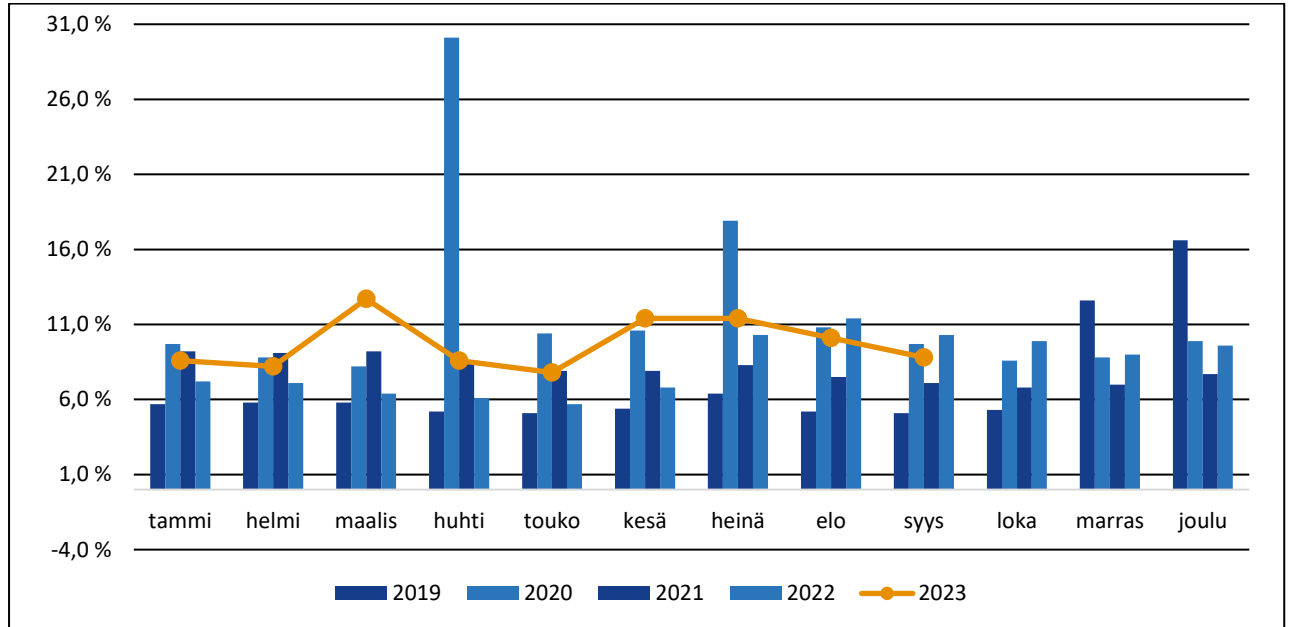
Lähde: Tilastokeskus

Uudenkaupungin työllisyystilanne on ollut viime vuosina hyvä, mutta koronapandemian vaikutukset 2020–2021 ja Valmet Automotiven irtisanomiset ja lomautukset näkyvät työttömyysasteessa. Vuonna 2022 kaupungin työttömyysaste oli keskimäärin 8,3 %, kun se vuotta aiemmin oli 8,0 %. Vuonna 2023 työttömyysaste on tammikuun ja

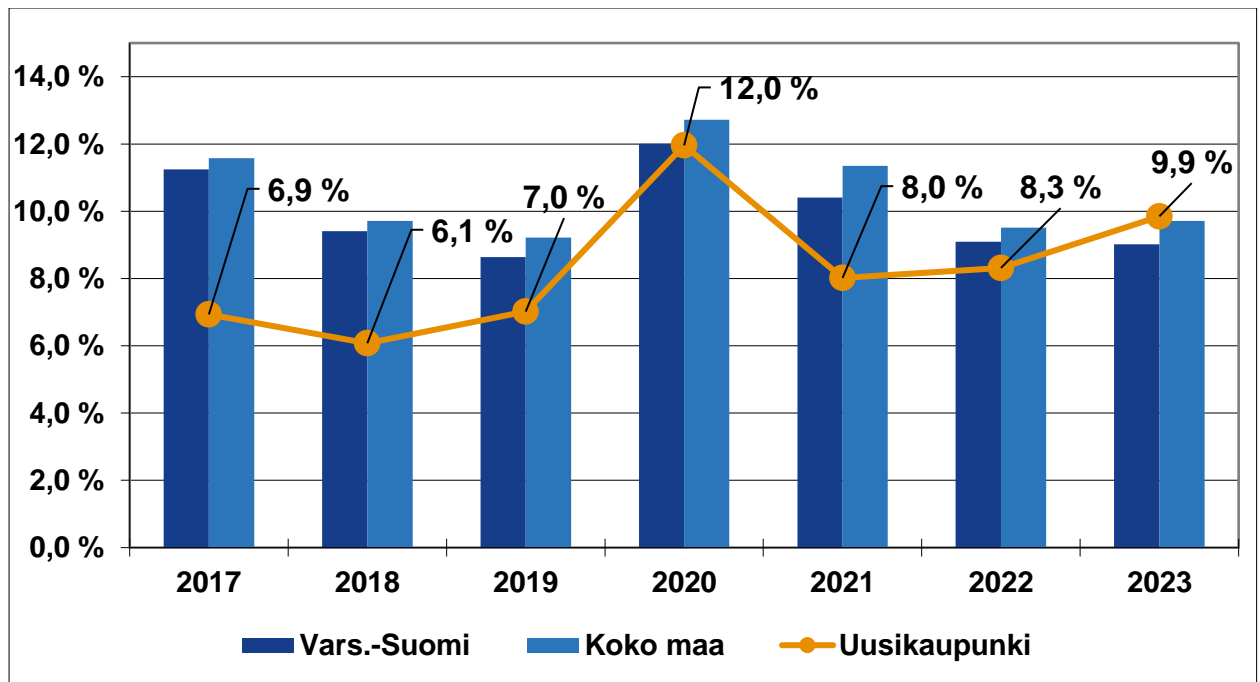
Osa I: Talousarvion yleisperustelut

syyskuun välisenä aikana ollut keskimäärin 9,7 %. Syyskuussa kaupungin työttömyysaste oli 8,8 %. Uudenkaupungin työllisyys oli koko maata parempi, mutta hieman Varsinais-Suomea heikompi. Koko maan työttömyysaste oli syyskuussa 9,4 % (ka. 9,5 % vuonna 2022). Varsinais-Suomen työttömyysaste oli 8,6 % (ka. 9,1 % v. 2022). Vuonna 2024 Uudenkaupungin työllisyystilanne tuskin vielä paranee tästä vuodesta, koska Suomen talouden kasvuodotukset ovat heikot.

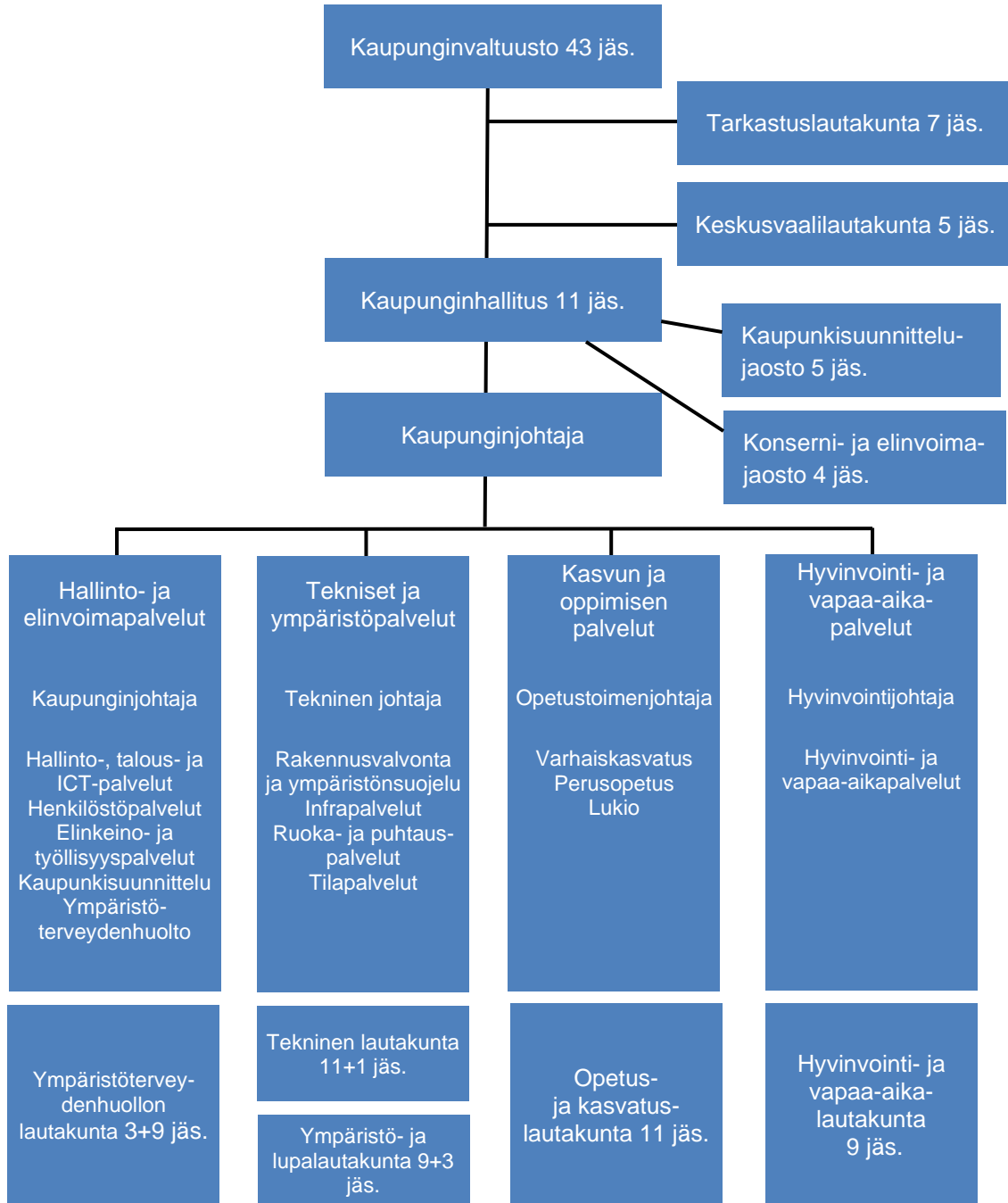
UUDENKAUPUNGIN TYÖTTÖMYYSASTE 2019-2023

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ, VUOSIKESKIMÄÄRÄ

2.2. Uudenkaupungin kaupungin organisaatio

Liikelaitosten johtokunnat:

Uudenkaupungin Veden johtokunta 5 jäs.

Vakka-Suomen Veden johtokunta 3+3 jäs.

2.3. Oikeenlaista kemiaa -strategia

Kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet sekä palvelukeskusten tavoitteet ja painopisteet on johdettu vuonna 2022 päivitetystä strategiasta. Uudenkaupungin strategia -- Oikeenlaista kemiaa, on kiteytetty alla olevaan kuvaan.

Strategian perustana ovat yhteiset, toimintaa ohjaavat arvot: yhteisöllisyys, rohkeus, luottamus ja vastuullisuus. Ne esitetään tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

YHTEISÖLLISYYS - "Juuri oikeenlaista kemiaa"	Toimimme vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Kaupungin kehittyminen lähtee jokaisesta asukkaasta. Kunnioitamme toisiamme ja hyväksymme erilaiset kulttuurit ja arvot. Olemme oikeudenmukaisia ja tasa-arvoisia.
TAVOITTEELLISUUS - "Hei, ei se riitä, et on mukavaa. Sen täytyy olla paljon parempaa"	Tavoitteet syntyvät uusikaupunkilaisten tarpeista. Toteutamme ideoitamme todeksi ja etsimme parempia toimintatapoja. Arvioimme säännöllisesti tavoitteidemme toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta.
ROHKEUS - "Siinä täytyy olla unelmii"	Tartumme aktiivisesti asioihin ja haasteisiin. Otamme myös riskejä, mutta hallitusti. Siksi arvioimme systemaattisesti toimintamme riskejä ja ratkaisuja. Edistämme kokeiluja ja luomme uudenlaista kokeilukulttuuria.
LUOTTAMUS - "Ei siitä muuten mitään tulikaan"	Olemme luottamuksen arvoisia kuntalaisille ja toimimme vastuullisesti. Vahvistamme myönteistä vuorovaikutusta kaupungin ammatillisessa toiminnassa ja poliittisessa päätöksenteossa.

Strategian päämääriä on kolme: vastuullinen kasvu, hyvä elämä ja toimiva yhteistyö. Päämäärät on jaettu tavoitteisiin, jotka on jaettu kriittisiin menestystekijöihin. Alla olevissa taulukoissa esitetään jokaisen päämäärän tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen kannalta kriittiset menestystekijät.

VASTUULLINEN KASVU

Tavoite	Kriittiset menestystekijät tavoitteiden toteutumisen kannalta
YRITTÄJYYDEN JA YRITYSTEN KASVUN MAHDOLLISTAVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	Joustavat viranomaispalvelut sekä hyvin toimivat työllisyys-, työnantaja ja yrityspalvelut Yritys voi Uudestakaupungista käsin toimia kilpailukykyisesti myös kansainvälisillä markkinoilla Yritysten osaamistarpeita vastaavan työvoiman saatavuuden ja paikallisten kouluttautumisedellytysten varmistaminen Työperäisen muutos edistäminen ja muuttajien osaamisen hyödyntäminen Logistisen toimintaympäristön ja alueen saavutettavuuden parantaminen
VETOVOIMAINEN JA YMPÄRISTÖVASTUULLINEN KAUPUNKI	Asumisen tarjonnan ja vaihtoehtojen monipuolistaminen Kestävän ja joustavan liikkumisen edellytysten parantaminen Yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen panostaminen hyödyntäen digitaalista teknologiaa Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman sekä matkailun kehittämisohjelman kärkiteemojen ja toimenpiteiden toteuttaminen Ekologisen kestävyuden varmistava toiminta ja vihreän siirtymän edistäminen
TASAPAINOINEN TALOUS JA VASTUULLINEN OMISTAJAPOLITIikka	Kestokykyinen ja vakaa talous Pitkäjänteinen omistajapolitiikka ja omistajapolitiittinen ohjelma

HYVÄ ELÄMÄ

Tavoite	Kriittiset menestystekijät tavoitteiden toteutumisen kannalta
TOIMIVAT JA ASUKASLÄHTÖISET PALVELUT	Asukkaiden osallistaminen palvelujen kehittämisessä Kaupunkilaisten sote-palvelujen edunvalvonta hyvinvointialueella Uuden teknologian hyödyntäminen ja sähköiset palvelut Harrastamisedellytysten mahdollistaminen kaupunkilaisille
MONIPUOLINEN JA LAADUKAS KOULUTUS	Laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn varmistaminen ja parantaminen Koulutustarjonnan monipuolistaminen ja lisääminen
TURVALLINEN, KAUNIS YMPÄRISTÖ JA SOSIAALISESTI VAHVA YHTEISÖ	Yhteisöllisyyden tukeminen - kohtaamispaikkoja kaikille väestöryhmille Uusien asukkaiden kattava kotouttaminen Kaupunkiympäristön sosiaalinen ja fyysinen turvallisuus sekä eriarvoisuuden vähentäminen Hyvinvointiohjelman toteuttaminen, seuranta ja raportointi valittujen painopisteiden pohjalta Taajamien ja kylien kehittämisohjelma ja sen toteuttaminen

TOIMIVA YHTEISTYÖ

Tavoite	Kriittiset menestystekijät tavoitteiden toteutumisen kannalta
"OIKEENLAISTA" JOHTAMISTA	Osaava strateginen johtaminen ja strategian toimeenpano Vaikuttava ja selkeä poliittinen ja ammatillinen kaksoisjohtaminen Kokeilukulttuurin edistäminen ja kokeilujen järjestäminen
INNOSTAVA ILMAPIIRI JA TOIMIVAT KUMPPANUUDET	Avoin vuorovaikutus kaupunkilaisten kanssa sekä ajantasainen ja monikielinen viestintä Innostava vuorovaikutus luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä Vakka-Suomen kuntien yhteistyö Monipuoliset alueelliset ja valtakunnalliset yhteistyöverkostot
HOUKUTTELEVA TYÖPAIKKA	Esihenkilötaitojen ja yhteisöllisen johtamisen kehittäminen Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen Joustava henkilöstöpolitiikka ja tuloksista palkitseminen

Strategian tavoitteiden toteutumisen lisäksi seurataan strategisia mittareita, joiden tavoitteet esitetään seuraavissa taulukoissa:

VASTUULLINEN KASVU

STRATEGISET MITTARIT				
	(LÄHTÖTASO) 2021/2022	(VALTUUSTOKAUDEN VAIHTUMINEN) 2025	(VISION NÄKYMÄ) 2035	
VASTUULLINEN KASVU	Asukasmäärä	15 500	16 000	17 000
	Avoimen sektorin työpaikat	6 500	7 500	9 500
	Työllisyysaste (työllisten osuus 18-64 vuotiaista) - Vertailu seutukaupunkeihin	74% Parhaassa kymmenyksessä	76 % Parhaassa kymmenyksessä	78 % Parhaassa kymmenyksessä
	PK-yritysten yhteenlaskettu liikevaihto	671 milj.€	805 milj.€	1 147 milj. €
	Yrittäjyysaktiivisuus, Uusia yrityksiä/1000 asukasta - Vertailu seutukaupunkeihin	5,6 Parhaassa kolmanneksessa	6,2 Parhaassa neljänneksessä	7,0 Parhaassa kymmenyksessä
	Yritysilmapiiri ja yhteistyö yritysten kanssa - Yrittäjien kysely	Sijoitus keskitasoa	Sijoitus yli keskitason	Mitalisija
	Väestöllinen huoltosuhte, % ** Ei työikäisten (<15 v. ja >64 v.) ja työikäisten (15 – 63- vuotiaat) määrän suhde	70,1 %	68 %	60 %
	Kasvihuonekaasupäästöt CO2 e/asukas	5,95	3	0
	Konsernin taseen kertynyt ylijäämä / alijäämä, 1 000 € Konsernin vuosikate kattaa poistot suunnitelmakaudella Konsernin lainojen ja vuokratavuiden määrä (€/ asukas) < 150 % koko maan keskiarvosta	36 545 t€ (TP2021) Toteutuu 5 132 € (tp 2021) (raja-arvo tp 2020 <13 1848 €)	Ei kertynyttä alijäämää Toteutuu < raja-arvo	Ei kertynyttä alijäämää Toteutuu < raja-arvo
	- Oikeenlaista kemiaa			

HYVÄ ELÄMÄ

STRATEGISET MITTARIT				
	(LÄHTÖTASO) 2021/2022	(VALTUUSTOKAUDEN VA IHTUMINEN) 2025	(VISION NÄKYMÄ) 2035	
HYVÄ ELÄMÄ	Työlliset, % väestöstä	69 %, 4,4 % yli maan keskiarvon	4,5 % yli maan keskiarvon	5 % yli maan keskiarvon
	Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilasta	5,3 % (Maan keskiarvo 8,3 %)	< 4 %	< 3 %
	MOVE!- fyysisen toimintakyvyn mittari 5. ja 8. luokan oppilasta/tulokset terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla	5. luokka 39% 8. luokka 41% (Maan keskiarvo: 5. luokka 38% 8. Luokka 41%)	2 % parempi kuin maan keskiarvo	4 % parempi kuin maan keskiarvo
	Sairastavuusindeksi, ikävakioitu	97.4 (2019)	< 96	< 95
	Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin reaaliaikainen mittaaminen ja raportointi	Toteutunut/ raportoitu/seurattu		
	Elinvoimaindeksi	3,51	3,70	4
	Kestävän kehityksen kokonaisindeksi (MayorsIndicators)	915,62 pistettä	nousee	nousee
	- Oikeenlaista kemiaa			

TOIMIVA YHTEISTYÖ

STRATEGISET MITTARIT				
	(LÄHTÖTASO) 2021/2022	(VALTUUSTOKAUDEN VAIHTUMINEN) 2025	(VISION NÄKYMÄ) 2035	
TOIMIVA YHTEISTYÖ	Kunnallisvaalien äänestysprosentti	58,4 % (Maan keskiarvo 58,9 %)	> maan keskiarvo Kuuluu kuntien parhaaseen neljännekseen	
	Henkilöstön vaihtuvuus	9,8 %	9,2 % 8,7 %	
	Sairauspoissaolojen määrä	15,7 kalenteripäivää / vuosi/työntekijä (Kunta-alalla keskimäärin 16,7 päivää vuonna 2021)	< kunta-alalla keskimäärin	< kunta-alalla keskimäärin
	Valtuustokauden arviointikysely	Toteutettu 2021	Toteutetaan 2025	Toteutetaan 2035

- Oikeenlaista kemiaa

2.4. Kaupungin päämäärät vuosina 2024–2026

2.4.1. Suunnitelmakauden tulos ja taseen yli-/alijäämä

Tilikauden 2024 tulos on 0,2 miljoonaa euroa positiivinen ja koko suunnitelmakauden tulos 9,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Tilikausi on 0,5 milj. euroa ylijäämäinen.

Kaupungin taloutta rasittavat vuonna 2024 monitoimijatalo Winterin rakentamisen väistötiloihin liittyvät kustannukset. Väistötilakustannukset ovat vuonna 2024 noin 730 000 euroa. Lisäksi ruokapalvelujen vuotuiset kustannukset ovat rakennusaikana oin 600 000 euroa normaalitasoa korkeammat. Winterin rakentamisesta johtuvat määräaikaisten kustannukset ovat yhteensä 1,33 milj. euroa vuonna 2024. Kaikki rakentamisaikaisten lisäkustannukset poistuvat syksyllä 2025, koska opetustoiminta siirtyy Winteriin helmi-maaliskuun vaihteessa, ja muut toiminnot siirtyvät sinne viimeistään syksyllä 2025. Ilman Winterin rakentamiseen liittyviä ylimääräisiä kustannuksia kaupungin tuloslaskelma olisi 1 735 000 euroa ylijäämäinen vuonna 2024 ja kaupungin ja liikelaitosten ylijäämä olisi 1 980 000 euroa.

Uimahalli ja Pohitulli puretaan Winterin valmistuttua vuonna 2025. Rakennusten purkamisesta aiheutuu yhteensä noin 1,2 miljoonan euron kertapoisto. Lisäksi terveyskeskuksen purku vuonna 2025 aiheuttaa 2,0 milj. euron kertakustannuksen (purkukustannus 0,9 milj. € & kertapoisto 1,1 milj. €).

Kaupungin ulkoiset menot kasvavat 2,97 % vuodesta 2023. Henkilöstökulut kasvavat 4,6 %, palvelujen ostot 4,6 % ja vuokratulot 0,2 %. Talous on erittäin tiukka suunnitelmakaudella.

Kaupungin verotulot nousevat tuloveroprosentin 0,49 %-yksikön noston, maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin (lakisääteinen kiinteistöveron alarajan nousu) nousun sekä yhteisöveron jako-osuuden nousun (verohallinnon ennakkotieto) takia arviolta runsaalla miljoonalla eurolla vuodesta 2023. Verotulot olisivat tällöin noin 40,6 milj. euroa. Suomen talouden kasvunäkymät ovat syksyn aikana heikentyneet, joten verotuloennusteet ovat epävarmoja. Valtionosuudet laskevat runsaat 1,2 miljoonaa euroa. Kaupungin verotulorahoitus pysyy nykyisten tietojen perusteella vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla. Se on yhteensä 46,6 miljoonaa.

TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN TULOS (SIS. LIKELAITOKSET)

Taseen ylijäämä 31.12.2021 verrattuna tilikauden 2022 tulokseen.

1 000 €	TP 2021	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Taseen ylijäämä		17 630	16 452	17 603	17 774	9 044
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja		-1 178	1 151	170	-8 729	-893
Ylijäämä	17 630	16 452	17 603	17 774	9 044	8 151

YLIJÄÄMÄ (SIS. LIKELAITOKSET)

Taseen ylijäämä 31.12.2021 verrattuna tilikauden 2022 ylijäämään.

1 000 €	TP 2021	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Ed. tilikausien ylijäämä		17 630	17 817	19 295	19 792	11 383
Tilikauden yli-/alijäämä		187	1 479	497	-8 409	-591
Taseen ylijäämä	17 630	17 817	19 295	19 792	11 383	10 792
Asukasmäärä	15 463	15 105	15 291	14 923	14 837	14 754
Ylijäämä, €/asukas	1 140,14	1 179,51	1 261,86	1 326,28	767,19	731,43

Tilikausi 2024 on 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja suunnitelmakausi 2024–2026 kokonaisuudessaan 8,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupungin taseessa ei missään vaiheessa ole kattamatonta alijäämää.

2.4.2. Kaupungin yleinen kehittäminen

Kaupungin kehittämisen päämääränä on kaupungin vastuullinen kasvu ja hyvä elämä kaupunkilaisille. Tavoitteena on, että Uusikaupunki on vetomainen ja ympäristövastuullinen kaupunki. Tämä tehdään asukkaiden, päättäjien ja kaupungin työntekijöiden yhteistyöllä taloudesta huolehtien.

2.4.2.1. Toimitilat, infra ja investoinnit

Kaupungin kiinteistönhoito vastaa 99 629 kam²:n hoidosta. Kunnossapidettäviä katuja ja teitä on 894 104 m². Kaupungin kiinteistömassaan ja muuhun infrastruktuuriin on sitoutunut erittäin iso pääoma. Kaupungin korjausvelka ja kiinteistöjen peruskorjaustarve on iso. Keskeistä on investointien toteuttaminen siten, että ne eivät ole ristiriidassa talouden kehityksen kanssa.

- Päätetään sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen sekä kaupungin muiden kiinteistöjen organisointi- ja omistusjärjestelymallista ja toteutetaan järjestelyt vuoden 2026 loppuun mennessä
- Kaupunki optimoi tilojen käytön, luopuu osana sopeuttamisohjelmaa vajaakäytöllä olevista tiloista ja aikatauluttaa isot investoinnit.
- Kiinteistöstrategia päivitetään vuosittain.

2.4.2.2. Investointiohjelmien kehittäminen

Investointiohjelmalla katsotaan eteenpäin rakennetun ympäristömme korjaus- ja investointitarpeita. Investointitarpeen laittaa vireille asianomistaja, eli joku kaupungin toimija, tai sitten se voi tulla vireille kuntalaisten aloitteesta. Investointiohjelma laaditaan talousarvioon ja taloussuunnitelmaan kolmen vuoden ajalle ns. rullaavana ohjelmana.

Investointeja on kolmea eri luokkaa:

- Luokka A vanhan korjaus, kunnossapito tai peruskorjaus
- Luokka B Vanhan, olemassa olevan käyttötarkoituksen muutos
- Luokka C Kokonaan uusi investointi.

Vireille panon yhteydessä määritellään myös kiireellisyysluokka:

- 1 kiireellinen
- 2 lähivuosien aikana valmistuva
- 3 pidemmän ajan investointi, joka vaatii pidempää valmisteluakin

Esityksiä investointiohjelmaan tulee jättää toukokuun loppuun mennessä kaupunkisuunnitteluun, joka käy esitykset läpi yhdessä kaupunginjohtajan ja teknisen johtajan kanssa. Tämän jälkeen kaupunkisuunnittelu yhdessä teknisten ja ympäristöpalveluiden kanssa laatii aikataulun investoinneille. Investointien tulee tukea kaupungin strategiaa ja kaupungin kärkiteemoja.

Investointiohjelmaan hyväksytyt kohteet saavat budjetissa kolmen vuoden suunnittelu- ja valmisteluvarauksen sekä rakentamisrahan. Toteutumisasetta tarkastellaan myös kokonaisuutena, eli miten investoinnit ovat toteutuneet kolmen vuoden ajalla. Useat investoinnit ovat sellaisia, että ne edellyttävät paljon etukäteissuunnittelua ja selvityksiä ennen toteutumista. Tällaisten investointien toteuttaminen yhdessä vuodessa on mahdollista.

2.4.2.3. Kaavoitus- ja tonttipolitiikka

Kaavoitus- ja tonttipolitiikka on keskeisessä roolissa asukkaiden saannissa ja elinkeinon kehittämässä.

Kaupungin maa-, kaavoitus- ja tonttipoliitikassa huomioidaan erityisesti uusien asukkaiden ja työpaikkojen saaminen kaupunkiin tarjoamalla erityyppisiä tonttivaihtoehtoja.

Arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa on tuotu esiin kaupungin ainutlaatuisia piirteitä. Siinä olevia teemoja toteutetaan. Kärkiteemat on tarkoitus päivittää uuden strategian mukaisiksi.

- Investointiosaan on vuosille 2024–2026 varattu määräraha yleiskaavoitukseen ja asemakaavoitukseen. Kalannin yleiskaavaehdotus vahvistuu vuoden 2024 keväällä.
- Keskeisten alueiden yleiskaavoitustyön perusselvitykset on laadittu. Keskeisen alueen yleiskaavatyötä aloitetaan yhdessä kaupunkisuunnittelujaoston kanssa kaupunkisuunnittelun omana työnä.
- Uusia kerrostaloja on rakentunut ja kerrostalotontteja kaavoitetaan lisää mm. Tiiratorin alueelle. Mältinkallion tonteille pyritään saamaan uusi rakennuttaja.
- Kaupungin alueella tontteja on tarjolla Salmen alueella, Hiulla ja Janhualla. Lisäksi tontteja on tarjolla Kalannin ja Lokalahden alueilla. Pyhämaalle valmistuu Kettelin osayleiskaavassa tontteja seurakunnan maalle.
- Raakamaan hankinta on maapoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaista.

2.4.2.4. Omistaja- ja konserniohjaus

Kuntalain mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

- konserni- ja elinvoimajaosto valmistelee kaupungin omistajapoliittiset linjaukset
- konserniohjausta vahvistetaan, ja sen pitää olla tavoitteellista ja pitkäjänteistä

2.4.2.5. Kaupungin vetovoima

Kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa edistetään viestinnällä ja imagomarkkinoinnilla, jonka perustaksi on toteutettu oma www.ukilife.fi -sivusto. Markkinoinnissa hyödynnetään erityisesti sosiaalisen median eri kanavia. Toiminta on poikkihallinnollista ja toteutukseen otetaan mukaan myös yhteistyökumppaneita. Tuotettavaa materiaalia hyödynnetään myös kaupungin sisäiseen markkinointiin sekä asukkaiden aktivoimiseen mukaan yhteisen positiivisen viestin välittämiseen. Tavoitteena on vaikuttaa paitsi muualla asuvien kiinnostukseen muuttaa Uuteenkaupunkiin, niin myös täällä jo olevien ankuroitumiseen alueelle.

Matkailu on Uudellekaupungille tärkeä toimiala itsessään ja samalla se edistää kaupungin tunnettuutta. Matkailun markkinointistrategia laaditaan ja päivitetään, tasaisin väliajoin yhdessä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi laajemmän ja kustannustehokkaamman näkyvyyden varmistamiseksi kaupunki organisoi matkailun yhteismarkkinointia. Matkailun volyymien kasvattamisen lisäksi tavoitteena on edistää sen ympärivuotisuutta.

Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa toteutetaan nykyistä paremmat edellytykset monikielisen informaation jakamiseen maahanmuuttotaustaisten integroitumisen edistämiseksi. Työllisyyspalveluissa panostetaan vieraskielisten asiakkaiden tarpeisiin ja työpaikan löytymiseen alueelle integroitumisen edistämiseksi.

2.4.2.6. Kouluttautumisedellytysten ja korkeakouluysteistyön kehittäminen

Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi toteutetaan monipuolista korkeakouluysteistyötä ja kehitetään alueella tapahtuvan kouluttautumisen edellytyksiä hyödyntämällä monimuoto-opetuksen mahdollisuuksia. Yliopistoyhteistyössä hyödynnetään Vakka-Suomen oman lahjoitusprofessorin kautta syntyvää suoraa kontaktia Turun yliopistoon ja erityisesti sen tekniseen tiedekuntaan.

Uuttakaupunkia tehdään tutuksi ja sen tarjoamia uramahdollisuuksia ja hyvän elämän edellytyksiä markkinoidaan korkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille. Tätä varten järjestetään vuosittaisia tutustumiskäyntejä, joihin kuuluu alueen yritysten ja työpaikkojen esittelyä, sekä tutustumista kaupunkiin. Uutena toimenpiteenä aloitettiin syksyllä 2023 erillinen opiskelijatapahtuma Hehkukarnevaalin yhteyteen.

Pienten ja keskisuurten yritysten toiminta- ja kasvuedellytysten edistämiseen tarkoitettujen tukien hyödyntämistä alueella tehostetaan aktiivisen ja laadukkaan yritysneuvonnan avulla. Uusyritysneuvonnalla edistetään yrittäjyyttä ja tuetaan aloittavia yrityksiä.

2.4.2.7. Henkilöstöpolitiikka

Kunnan palveluiden tuottamisen edellytys on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Osaajapula on todellisuutta lähes kaikilla toimialoilla, ja kilpailussa osaavasta työvoimasta pärjäävät vain houkuttelevimmat työpaikat. Vuonna 2024 painopistealueena tulee olemaan työn houkuttelevuuden kehittäminen mm. seuraavin keinoin:

- työkyvyn edistäminen ja työkykyjohtamisen käytäntöjen vakiinnuttaminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa
- osaamisen kehittäminen, mm. sähköisen perehdytyksen käytön vakiinnuttaminen ja kehittäminen koko organisaatiossa
- työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittäminen mm. työyhteisökyselyyn perustuen

2.4.3. Kasvun ja oppimisen palvelut

Kasvun ja oppimisen palveluiden tehtävänä on auttaa lasta ja nuorta kasvamaan ja kehittymään omaan parhaaseen potentiaaliinsa kunkin yksilöllisistä lähtökohdista käsin. Hyvä kasvatus ja opetus antaa vahvat ja monipuoliset perustaidot, evästä tiedon ja taidon lähteille, auttaa kasvamaan tasapainoisiksi aikuisiksi ja olemaan hyviä kansalaisia. Toiminta vahvistaa osaamista, lisää hyvinvointia ja vähentää perhetaustoista nousevaa eriarvoisuutta.

Palveluita kehitetään vahvistamalla **yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua**. Tämä tarkoittaa varhaiskasvatuksen ja opetustoimen tiivistä yhteistyötä niin palveluiden järjestämisessä kuin toimintakulttuurin kehittämisessä. Yhtenäisen toimintakulttuurin erityisinä painopistealueina ovat lasten, nuorten ja aikuisten hyvinvoinnin vahvistaminen,

kasvun ja oppimisen tuen palvelut, kotikansainvälisyys sekä sähköiset oppimisympäristöt.

Lasten ja nuorten hyvinvointia parannetaan lisäämällä toimintatapoja, jotka vahvistavat osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia sekä vähentävät yksinäisyyden kokemuksia. Erityisenä painopistealueena on kiusaamiskokemusten vähentäminen, kiusaamisen ennaltaehkäisy sekä yhtenäisten puuttumisen toimintamallien kehittäminen. Oppimisen tuen ja opiskeluhoillon palveluissa kiinnitetään erityistä huomiota nivelvaiheiden toimintamalleihin, aggressiivisen käyttäytymisen vähentämiseen sekä suomen kieltä taitamattomien lasten ja nuorten kasvun ja oppimisen tukeen. Keskeisellä sijalla hyvinvointityössä on tunne- vuorovaikutus- ja kaveritaitojen vahvistaminen sekä kiinnostavien harrastusten järjestäminen.

Kasvun ja oppimisen **palveluiden laatua** varmistetaan oikeanlaisilla toiminnan rakenteilla, terveellisillä ja turvallisilla tiloilla, monipuolisilla oppimisympäristöillä, henkilökunnan vahvalla osaamisella sekä omavalvonnan kehittämisellä. Palveluiden laadun edellytyksenä on jatkuva henkilöstön täydennyskoulutus ja mukanaolo erilaisissa kehittämishankkeissa sekä muussa alueellisessa ja valtakunnallisessa yhteistyössä. Toimintaa kehitetään tiiviissä verkostoyhteistyössä mm. yksityisten palveluntarjoajien, muiden kuntien, järjestöjen, seurakunnan ja korkeakoulujen kanssa.

Laadukkaat palvelut edellyttävät myös vahvaa taloutta, mikä tarkoittaa sitä, että ympäröivän yhteiskunnan muuttuessa palveluiden rakenteita ja järjestämistapoja tarkastellaan säännöllisesti.

2.4.4. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toimintaa kehitetään siten, että se tukee Uudenkaupungin strategiaa. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden strateginen ohjelmatyö on pääosin kirjattu kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelma jakautuu kolmeen painopisteeseen, joita ovat:

- Elintapaohjaus; ravitsemuksen ja liikkumisen edistäminen, kulttuurihyvinvointi
- Mielen hyvinvoinnin tukeminen; järjestöyhteistyö; ehkäisevä päihdetyö
- Turvallisuuden ja osallisuuden edistäminen; kotouttamistyö, yhteisöllisyyden tukeminen, liikenneturvallisuustyö ja sosiaalinen vahvistaminen

Kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on kaiken tekemisen lähtökohta. Palvelukeskus pyrkii tuottamaan palveluita kuntalaisille siten, että ne tukevat heidän hyvän elämän toteutumista sekä kaupungin kukoistusta.

2.4.5. Käyttötalous- ja investointimenot

Toimintakate on noin 37,1 miljoonaa euroa. Käyttötalouden menot kasvavat 3,2 %, 1,4 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot kasvavat 4,8 %, palvelujen ostot 5,0 % ja vuokratulot 0,2 %.

Kaupungin investointimenot ovat poikkeuksellisen isot suunnitelmakaudella 2024–2026. Investointiosaan on varattu suunnitelmakaudella 11,5 miljoonaa euroa Viikaisten

alueelle rakennettavan monitoimijatalo Wintterin uimahallin ja monitoimihallin rakentamiseen. Koulurakennus rahoitetaan leasingrahoituksella. Hankkeen käyttäjähankintoihin on varattu 4,5 milj. euroa suunnitelmakaudelle 2024–2026. Monitoimijatalo Wintteriin liittyvistä vuosittaisista kustannuksista on kerrottu tarkemmin osassa IV. Hankkeen valmistumisen jälkeen kaupungin investointitahdin tulisi tasaantua normaalitasolle.

Kaupungin investointimenot ovat 22,9 miljoonaa euroa vuonna 2024, 10,0 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 4,7 miljoonaa euroa vuonna 2026. Suunnitelmakauden investoinnit ovat yhteensä 37,5 miljoonaa euroa. Kaupungin ja liikelaitosten investoinnit ovat 25,1 miljoonaa vuonna 2023, 12,2 miljoonaa vuonna 2025 ja 7,2 miljoonaa vuonna 2026. Suunnitelmakauden 2023–2025 investoinnit ovat yhteensä 44,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 kokonaisinvestointien määrä tulee vielä jonkin verran kasvamaan, koska osa vuonna 2023 aloitetuista hankkeista siirtyy vuodelle 2024.

Isoja investointeja suunnitelmakaudella 2024–2026

Infrapalvelut:

- Kestopäällystys (900 000 €)
- Jalkapallon täysimittainen tekonurmikenttä (700 000 €)
- Pankkitie-Pruukintie, kunnostus (695 000 €)
- Katuvalaistuksen uusiminen (900 000 €)
- Keskustan katujen kunnostus (600 000 €)
- Vakka-Suomenkatu: Rantakatu-KT 43 liittymä (760 000 €)
- Hulevesiverkoston ylläpitokorjaukset (300 000 €)

Tilapalvelut:

- Monitoimijatalo Wintteri (11 500 000 €)
- Pajalan toimintakeskus (3 202 000 €)
- Wintterin irtokalusteet ja laitteet (4 460 000 €)
- Pääkirjasto (1 950 000 €)
- Mörne (1 310 000 €)

2.5. Kaupungin yleiset tavoitteet ja konsernitavoitteet

KAUPUNGIN YLEISET TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kaupungin Oikeenlaista kemiaa -strategian toteuttaminen	Talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat voimassa olevaa strategiaa. Palvelutuotanto ja kehittämis-toimenpiteet ovat strategian mukaisia. Strategian mittareiden tavoitetasot saavutetaan.	-
Kaupungin Oikeenlaista kemiaa -strategian toteuttaminen	Toimielimet tekevät toimintasuunnitelman, vuosikellon kalenterivuodelle (toimialan strateginen kehittäminen ja kehittämisen painopisteet, toiminnan ja talousarvion tavoitteet yms.)	-
Talous	Kaupungin toiminnallinen talous on ylijäämäinen (ilman kertapoistoja ja väistöilakustannuksia).	-
Toiminta ja talous	Uudet kunnan toimintatavat ja -mallit ovat käytössä, ja ne tukevat talouden sopeuttamisohjelman toteuttamista.	-
Toimitilat ja investoinnit	Wintterin rakentaminen ja käyttöönotto etenee suunnitelman mukaisesti. Oppilaat siirtyvät Wintteriin vuonna 2025 viikolla 9.	-
Toimitilat ja investoinnit	Kaupungin tilojen organisointi- ja omistusjärjestelyistä päättäminen (sote- ja pelastustoimen kiinteistöt ja kaupungin muut kiinteistöt). Toteutus 2025–2026	-
Uusien uusikaupunkilaisten kotoittaminen ja kotiuttaminen	Uusista asukkaista tulee kaupungin pysyviä asukkaita.	-

YLEISET KONSERNITAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Talous	Konsernin vuosikate suhteessa poistoihin on vähintään 100 % ja lainat ja vuokratavuut enintään 10 000 €/asukas vuonna 2024.	-
Kaupungin yhtiöt		
Liiketoimintastrategia	Yhtiöt päivittävät liiketoimintastrategiansa	-
Kiinteistöyhtiöt		
Talous	Kiinteistöyhtiöt kattavat pääoma- ja käyttökustannuksensa vuokratuloilla.	-
Käyttöaste Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet	Kaupungin ja tytäryhtiöiden omistamien vuokra-asuntojen käyttöaste on min. 90 %. Tahtotaso 95 %. Energiansäästö Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalojen vuokrataso määritellään tasolle, jolla yhtiö pystyy toimimaan omavaraisesti. Vuokrataso tarkistetaan keväällä 2024.	-
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelma-kaudella	Toteutetaan kaupungin omistamien vuokrataloyhtiöiden fuusion viimeinen vaihe. Kiinteistö Oy Kulhankari sulautetaan 3/2024 Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloihin.	-
Rakennusten kunto	Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalot päivittää rakennusten kuntoarviot ja hyväksyy niiden korjaussuunnitelman.	-

UUDENKAUPUNGIN SATAMA OY:N TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Liikevaihto		-
Sataman kehittäminen		-
Liikevoitto		-

Sataman on arvioitu tulottavan kaupungille osinkoa 600 000 €/vuosi. Tavoitteet tarkentuvat kaupunginjohtajan kanssa käytävissä neuvotteluissa, mahdollisimman pian.

UKIPOLIS OY:N TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työpaikat	Perustetut yritykset kvartaaleittain	-
Työpaikat	Lopettaneet yritykset kvartaaleittain	-
Työpaikat	Neuvonnan kautta perustetut yritykset	-
Työpaikat	Neuvonnan kautta perustettujen yritysten työpaikkamäärä	-
Olemassa olevien yritysten kilpailukyky ja osaaminen	Kehittämistoimien / hankkeiden piirissä olevien yritysten määrä	-
Olemassa olevien yritysten kilpailukyky ja osaaminen	Tukea hakeneiden/saaneiden yritysten määrä	-
Olemassa olevien yritysten kilpailukyky ja osaaminen	Yritysten kehittämishankkeiden tukimäärä, kpl ja EUR	-

Tavoitteet tarkentuvat kaupunginjohtajan kanssa käytävissä neuvotteluissa, mahdollisimman pian.

2.6. Riskienhallinta

2.6.1. Kaupungin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakoinnilla.

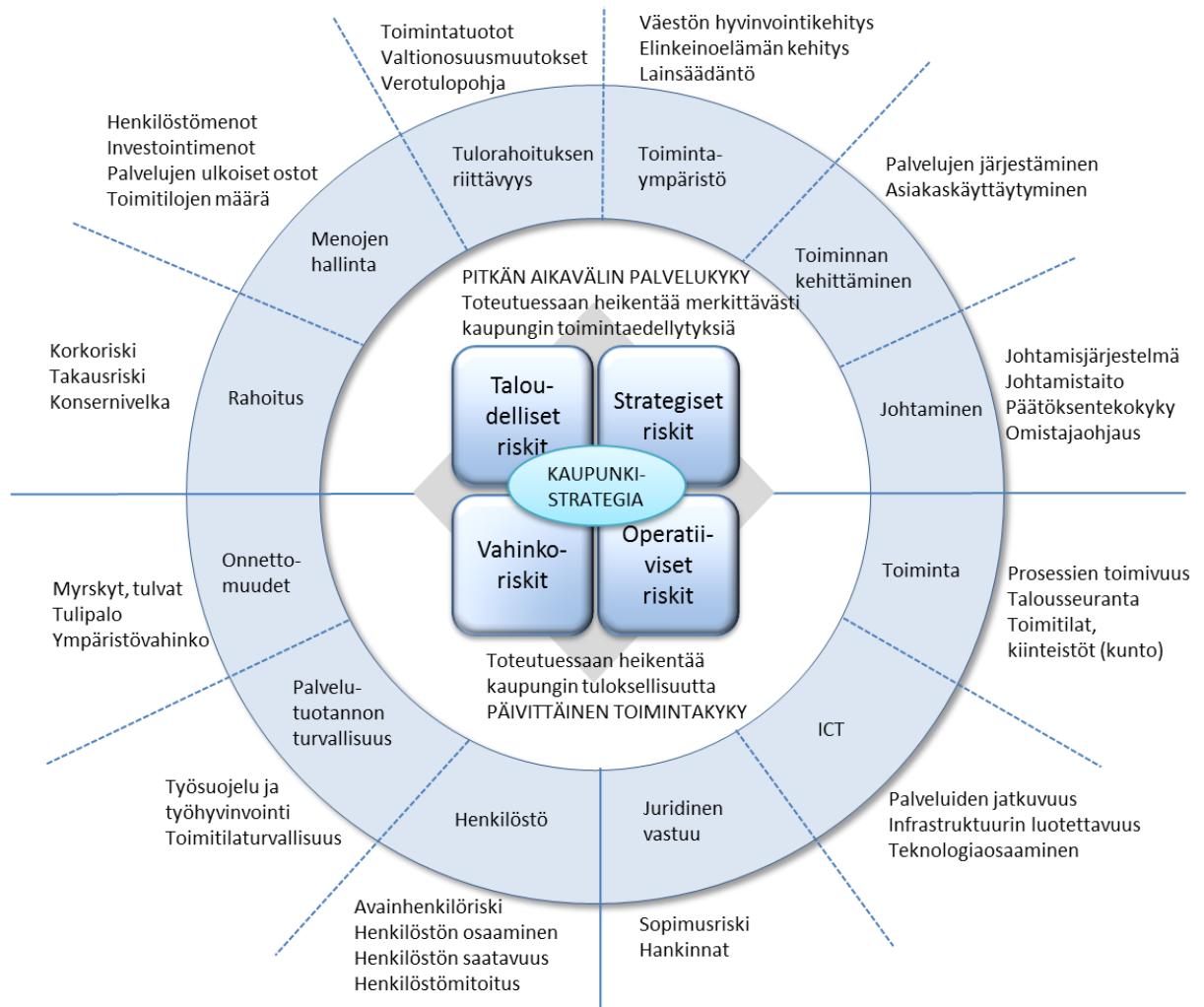
Kaupungin taloussuunnittelukauden 2024–2026 tavoitteita uhkaavat merkittävimmät riskit on luokiteltu strategisiin, taloudellisiin, operatiivisiin ja vahinkoriskeihin. Kullakin riskille on kirjattu hallintakeinoja, joilla kaupunki voi pyrkiä rajaamaan riskin vaikutusta ja/tai vaikuttaa riskin toteutumisen todennäköisyyteen, jolloin riskin merkitys kaupungin kannalta pienenee.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja yleisohjeet on hyväksytty vuonna 2022.

Oheisessa riskikartassa on esitelty yleisiä kaupungin toimintaan liittyviä ja vaikuttavia riskejä. Riskeistä tuodaan esille vain joitakin tällä hetkellä keskeisiä riskejä.

Uudenkaupungin kaupungin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

2.6.1.1. Strategiset riskit

Sosiaali- ja terveyspalvelut ja pelastustoimi siirtyivät 1.1.2023 hyvinvointialueelle. Kaupungin suurin strateginen riski on, miten kaupunki pystyy omaksumaankunnon roolin. Kaupungin verotulot pienenevät lähes 50 % ja valtionosuudet 80 %, mutta lainat sekä sote- ja pelastustoimen kiinteistöt jäävät kaupungin vastuulle.

Riski: Miten kaupunki jatkossa pystyy rahoittamaan kaupungin palvelut ja tekemään tarvittavat investoinnit, sekä miten kaupungin tehtävien ja siirtyvien palvelujen integraatio ja paikallinen näkökulma voidaan jatkossa turvata?

Hallintakeinot

- Kaikessa henkilöstöä, investointeja, kehittämistä ja sitoumuksia koskevassa päätöksenteossa arvioidaan niiden pitkäaikaiset vaikutukset. Keskitytään vastaamaan lakisäätöihin velvoitteisiin ja uudistetaan koko ajan kaupungin toimintamalleja.

Elinkeinoelämä

Yritysten kasvu ja alueen elinkeinorakenteen muutos vaikuttavat alueen työpaikkojen määrään, työllisyyteen, muuttoliikkeeseen, investointeihin, asunto- ja muuhun rakentamiseen sekä väestön hyvinvointiin. Uusikaupunki on vientivetoinen kaupunki. Kaupunki menestyy, jos sen vientiyritykset menestyvät. Jos maailman talouskasvu hidastuu, vienti pienenee ja muun muassa verotulot laskevat ja työttömyydestä aiheutuvat kustannukset kasvavat.

Hallintakeinot

- Kaupunki vaikuttaa omalta osaltaan mahdollisuuksiensa mukaan elinkeinopoliitikallaan, kehittämishankkeillaan ja investoinneillaan alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten luomiseen (osaava työvoima ja innovaatiot) ja elinkeinorakenteen monipuolistamiseen. Investoinneissa painotetaan kohteita, jotka tuovat merkittävimpiä kerrannaisvaikutuksia.
- Kaupunki on aktiivinen toimija TE-palvelut 2024 -uudistuksessa. Uudistuksella halutaan parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa ja nopeuttaa työllistymistä. Tavoitteena on tuoda julkiset työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osaksi kuntien elinvoimatehtäviä. Kaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen ja on ilmaissut haluavansa tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja.
- Maankäyttö ja hankinta on suunniteltua, johdonmukaista ja sen perspektiivi on pitkä: vuosikymmeniä, ei vuosia.

Johtaminen

Hyvä johtaminen ja hallinto edellyttävät johdonmukaista päätöksenteko- ja toimintakulttuuria. Päätökset tehdään vastuullisesti, objektiivisesti ja tasapuolisesti kaupungin toiminnan kokonaisuutena ja strategiset päämäärät huomioon ottaen. Johtamisen tulee kannustaa toimintakulttuurin uudistamiseen, eri toimijoiden aktiiviseen vuorovaikutukseen, uusien toimintatapojen innovointiin ja kehittämiseen sekä hallittuun kokeilukulttuuriin.

Pitkäjänteisen omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen rooli kasvaa, koska kaupungin konserniyhteisöt ovat jatkossa yhä keskeisemmässä asemassa kaupungin toiminnassa ja sen strategian toteuttamisessa.

Hallintakeinot

- Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolit, tehtävät ja vastuunjako on määritelty selkeästi ja hyvää yhteistyötä tuetaan. Henkilöstön johtamisvalmiuksien kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan osana henkilöstöohjelman toimeenpanoa.
- Kokeilukulttuurin edistäminen ja kokeilujen järjestäminen
- Osaava strateginen johtaminen ja strategian toimeenpano, jota tuetaan erilaisilla valmennuksilla ja yhteisillä foorumeilla
- Kaupunki on 2023–2024 mukana USO 7 -verkostossa. USO on poliittisen ja ammatillisen johdon yhteinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön konsulttitoimija.
- Kaupunki noudattaa tekemiään omistajapolitiittista linjauksia

Palvelujen järjestäminen

Tiukan kuntatalouden aikana palvelutason ylläpitäminen edellyttää organisaatioiden, toimintatapojen ja toimintakulttuurin uudistamista sekä kehittyvää yhteistyötä.

Hallintakeinot

- Kaupungin strategiset linjaukset pannaan toimeen ketterästi mutta suunnitelmallisesti. Toimintaa mitoitetaan ja uudistetaan koko ajan kunnan tarpeiden, uusien velvoitteiden ja vaatimusten sekä talouden tasapainon edellyttämälle tasolle. Selvitetään mahdollisuudet tuottaa palveluja kustannustehokkaasti yhdessä muiden kuntien kanssa sekä palvelujen hankkimista yksityisiltä toimijoilta ja inhouse-yhtiöiltä; esimerkiksi tukipalvelut.

Toimitilat

Kaupungin käytössä olevien toimitilojen korjausvelka on iso. Korjausvelan määrä kertoo, paljonko rakennuksiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelan kasvu ja sen myötä kiinteistöjen kunnan rapistuminen ilmenee rakennusten heikentyneenä koettavuutena mm. sisäilmaongelmina. Kaupungin iso kiinteistömassa kasvattaa käyttötalousmenoja ja tarvittavat investoinnit kasvattavat kaupungin lainakantaa. Monitoimijatalo Wintteri pienentää korjausvelkaa, mutta kasvattaa kaupungin pääomamenoja.

Sosiaali- ja terveystalouden käytössä olevat toimitilat jäävät kaupungin omistukseen. Hyvinvointialue voi vuokrata ne suoraan kunnalta siirtymäajan (3 vuotta + 1 vuoden optio), mutta siirtymäkauden jälkeen HVA ei voi enää vuokrata tiloja kunnalta, vaan sille vuokrattavat tilat on yhtiötettävä tms. Tilat jäävät edelleen kaupungin vastuulle ja rasitteeksi, vaikka hyvinvointialue ei jatkossa tarvitsisi niitä.

Hallintakeinot

- Kaupunki optimoi tilojen käyttöä ja luopuu vajaakäytöllä olevista tiloista. Palvelutuotantoa organisoidaan uudelleen ja hybridityötä edistetään.
- Isot investoinnit aikataulutetaan ja niitä voidaan toteuttaa erilaisilla toiminta- ja rahoitusmalleilla.

2.6.1.2. Taloudelliset riskit

Tulorahoituksen riittävyys ja menojen hallinta

Valtion toimenpiteet ja uudistukset:

Kuntien talous oli melko vakaa vuosina 2020–2022. Vuonna 2023 noin 2/3 kaupungin käyttötalousmenoista ja 45 % henkilöstöstä siirtyi hyvinvointialueelle. Kaupungin verotulot laskivat lähes 50 % ja valtionosuudet 80 %. Lainat ja sote-kiinteistöt jäivät kaupungin vastuulle. Kaupungin taloudellinen liikkumavara on kaventunut ja talouden tasapainottamisen keinot ovat vähentyneet. Kaupungin investointikyky on heikentynyt. Taloustilanne on vuonna 2023 edelleen kohtuullinen, mutta se heikkenee vuodesta 2024 alkaen.

Muuttoliikkeen ja palvelujen tarpeen kasvun vaikutukset sekä isot peruspalveluinvestoinnit:

Negatiivinen muuttoliike leikkaa verotulojen kasvua. Muuttoliike ja sen rakenne vaikuttavat varhaiskasvatuksen ja opetuksen tarpeeseen.

Investoinnit

Kaupungilla on käynnissä voimakas investointivaihe. Kaupungin talonrakennusinvestoinnit ovat yli 30 vuotta olleet ylläpitoinvestointeja, ja korjaus-/uudisrakentamiseen on syntynyt patoutunutta tarvetta, jota joudutaan nyt 5–7 vuoden aikana purkamaan. Kaupungin isoin yksittäinen investointi on yli 60 miljoonan euron sivistys- ja hyvinvointikeskus, Wintteri, jonka rakentaminen alkoi talvella 2022 ja joka otetaan käyttöön 2025. Suunnitelmakauden 2024–2026 investoinnit ovat noin 62 miljoonaa euroa (sisältää leasingrahoitettavan osuuden Wintteristä).

Hallintakeinot

- Toiminnan rakenteelliset muutokset, talouden kriittinen tarkastelu, toimiva seuranta- ja raportointijärjestelmä, omistajaohjauksen vahvistaminen ja kustannustietoisuuden lisääminen. Viime kädessä riskejä ei voida eliminoida, koska kaupunki ei voi vaikuttaa työpaikkojen äkillisiin heilahteluihin tai valtion toimenpiteisiin. Niihin tulee sopeutua ja niihin tulee reagoida niiden ilmetessä.
- Investointien ja rahoituksen suunnittelussa, kilpailutuksessa ja sopimusneuvotteluissa käytetään asiantuntija-apua.

Rahoitus

Monitoimijatalo Wintterin rakentaminen nostaa kaupungin lainamäärää ja rahoitusriskiä (rahan saatavuus ja rahan hinta) ja leasingvastuita. Riskin merkitys korostuu, koska kaupunki ja koko kaupunkikonserni velkaantuvat 5–7 vuoden aikana. Kaupungin lainamäärä ja leasingvastuut jopa lähes 2,5-kertaistuvat ja pääomakustannukset nousevat. Korot ja korkokustannukset ovat nousseet, ja rahoitusriskin merkitys kaupungin kokonaistaloudessa korostuu.

Hallintakeinot

- Riskejä hallitaan lainasalkun ennustamista kehittämällä ja suojaamalla osa lainasalkusta korkoriskeiltä ja ottamalla käyttöön uusia rahoitusinstrumentteja. Kaupunki on viimeksi lokakuussa 2023 päivittänyt korkosuojaussopimukset. Suoja astuu voimaan porrastetusti siten, että se nousee 60 miljoonaan euroon vuonna 2025. Kaupungilla on viiden vuoden kiinteäkorkoinen joukkovelkakirjalaina (28 miljoonaa euroa, 2/2022–2/2027).
- Myös konserniyhteisöt, kuten Uudenkaupungin Satama Oy, Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalot ja teollisuuskiinteistöyhtiöt, otetaan aikaisempaa tarkemmin mukaan kokonaistarkasteluun.

2.6.1.3. Operatiiviset riskit

Kiinteistöjen määrä ja kunto

Kiinteistöt ovat sekä strateginen että operatiivinen riski. Sote-uudistuksen myötä osa kuntien sote-kiinteistöistä voi jäädä käyttämättömäksi vuonna 2026. Riskinä on, että käytöstä poistuvien kiinteistöjen ylläpitokustannukset jäävät rasittamaan kaupungin taloutta.

Hallintakeinot

- Tilojen käyttöä tehostetaan ja tarpeettomista tiloista luovutaan. Kaupungin hallallaan olevia toimintoja keskitetään

ICT-riskit

Suurin osa kaupungin toiminnoista ja palveluista perustuu nykyään ICT-infrastruktuuriin ja tietojärjestelmien toimintavarmuuteen ja tietoturvaan.

Hallintakeinot

- ICT-infrastruktuuria on kehitetty vastaamaan kaupungin toiminnan ja luotettavuusvaatimusten mukaisia tavoitteita.
- Palvelutoimintaan liittyviin ICT-ratkaisuihin pyritään varautumaan jo suunnitteluvaiheessa. ICT- toimintaympäristön turvaaminen, riskeihin varautuminen, häiriötilanteiden hallinta ja toipuminen ovat merkittäviä tekijöitä kaupungin palveluiden tuottamisessa. Kyberaikakauden verkostoituminen ja verkkopalvelujen käytön laajentuminen korostavat tietoturvan ja -suojan osaamisen merkitystä koko organisaatiossa.
- Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojakoulusta lisätään
- Kaupungin tietoturva- ja tietosuojaohjelma pidetään ajan tasalla
- Kaupungin digistrategia/digitiekartta on hyväksytty 2022 ja se päivitetään 2024

Henkilöstö

Merkittävimmät henkilöstöriskit liittyvät osaamisen keskittymiseen pienelle joukolle, eläköitymiseen, osaamisvaatimusten kasvuun sekä erityisesti työvoiman saatavuuteen nuorempien yhä pienempien ikäluokkien tullessa työmarkkinoille. Kaupungin henkilöstön keski-ikä on korkea, ja yli 10 % henkilöstöstä eläköityy lähivuosina. Osaaminen on useilla toimialoilla yksittäisen asiantuntijan tai muutaman henkilön varassa. Tehtävien vaatimustaso nousee ja työhön liittyvät velvoitteet lisääntyvät jatkuvasti. Osaajapula on joillain toimialoilla jo niin vaikea, että lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen vaarantuu. Kaupungin työnantajamaine ja työpaikan veto- ja pitovoima vaikuttavat merkittävästi henkilöstön saatavuuteen.

Hallintakeinot

- Työkierto ja osaamisen jakaminen useammalle asiantuntijalle
- Henkilöstön suunnitelmallinen koulutus
- Oppimiskyvyn, soveltuvuuden ja sopeutumiskyvyn painottaminen rekrytoinneissa muodollisen pätevyyden ja ammattiosaamisen ohella
- Työkykyisyyden edistäminen sitouttamisen ja työurien pidentämisen näkökulmasta
- Omaehtoisen, työn ohessa tapahtuvan ja työn tarpeita tukevan koulututtamisen tukeminen

2.6.1.4. Vahinkoriskit

Kaupunki hallitsee vahinkoriskejä vakuuttamisella ja pyrkimällä estämään vahinkojen syntymisen.

Vesihuolto

Vesihuollon näkökulmasta merkittävimpiä riskejä ovat talousveden saastumisriskit ja siitä pahimmillaan aiheutuva epidemia sekä talousveden hankinnan, valmistuksen ja jakelun toimintavarmuuteen liittyvät riskit.

Talousvesi valmistetaan Uudessakaupungissa pintavedestä fysikaalis-kemiallisesti käsittelemällä nykyaikaistetussa Nervanderin Vesilaitoksessa. Laitoksen toiminnallista riskitasoa on pienennetty kahdentamalla oleelliset komponentit. Talousveden valmistusta ja jakelua valvotaan terveydensuojeluviranomaisen hyväksymän valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

Uusikaupunki sekä osa lähialueen kunnista ovat pääsääntöisesti yhden raakavesilähteen varassa. Valtakunnallisesti Uudenkaupungin vedenhankinnan varmuusluokka on I.

Hallintakeinot

- Riskienhallintakeinoina puhdistusprosessin kaikissa vaiheissa pyritään eliminoimaan saastumisriski. Riskiä on vähennetty myös vesijohtoverkoston riskikohteiden kartoituksella.
- Talousvesiverkoston toimintavarmuuden parantamiseen on investoitu rakentamalla runkojohtojen venttiileitä ja mittauspisteitä.
- Riittäväillä verkostosaneerauksilla verkosto-omaisuuden arvo säilyy ja verkostovaurioiden riski vähenee, mikä merkitsee investointitason korottamista tulevaisuudessa.
- Poikkeustilanteessa voidaan vähäisessä määrin hyödyntää Laitilasta yhdysvesijohtoa käyttäen saatavaa varavettä.

3. TALOUSARVION SITOVUUS

3.1. Yhteenveto talousarvion määrärahoista ja tuloarvioista

3.2. Kuntalain taloutta koskevat säännökset

3.2.1. Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta.

3.2.2. Pitkän tähtäimen ja konsernin näkökulma toiminnan ja talouden suunnittelussa

Kuntalaissa korostetaan strategisen suunnittelun merkitystä sekä koko kuntakonsernin huomioon ottamista toiminnan ja talouden suunnittelussa. Kunnille on asetettu lakisääteinen velvoite laatia kuntastrategia, jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Laissa on määritelty myös kuntastrategian vähimmäisisältö. Kuntastrategiaa koskevaa säännöstä on sovellettu vuodesta 2017 alkaen. Talousarvio ja -suunnitelma tulee uuden lain mukaan laatia niin, että se toteuttaa kuntastrategiaa. Tästä syystä talousarviotavoitteet olisi suositeltavaa esittää niin, että niistä käy ilmi, mistä strategisesta tavoitteesta se on johdettu.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään toiminnan ja talouden tavoitteet kunnalle ja kuntakonsernille. Konserninäkökulmaa korostetaan sillä, että talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet entistä selkeämmin. Tämä ei kuitenkaan tarkoita konsernitalinpäätöstä vastaavan yhdistellyn talousarvion laatimista.

3.3. Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuusto päättää talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksyessään, millä tasolla annetut talousarvion määrärahat sitovat toimielimiä. Samoin valtuusto vahvistaa toimintaa sitovat tavoitteet.

Kaupunginhallitus antaa luvan talousarviossa olevien 100 000 euron ja sitä isompien hankkeiden toteuttamiseen.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta palvelualueittain nettomenosivouutta ja sitovaksi eräksi määritellään ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona ovat palvelualueen nettoinvestoinnit. Investointisuunnitelman investointikohteet ovat sitovia.

Tuloslaskelmassa esitetään valtuuston nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot toimintakatteen jälkeisten seuraavien erien osalta: verotulot, valtionosuudet, korkotulot ja -menot sekä rahoitustulot ja -menot. Talousarvion tuloslaskelmaosaan otetaan myös tuloksen käsittelyä koskeva suunnitelma.

Rahoituslaskelmassa esitetään valtuuston nähden sitovia eriä: antolainojen vähennys/lisäys, pitkäaikaisten lainojen lisäys.

Talousarviossa esitetyt tunnusluvut, tuloslaskelmat ja rahoituslaskelmat eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Hankintojen (tavarat, palvelut ja urakat) ylärajasta määrätään hallintosäännön pykälässä 30. Hankinnoista ja ostopalveluista päätetään myönnettyjen määrärahojen ja valtuuston vuosittain vahvistaman talousarvion rajoissa ja hankintalain mukaisesti siten, että

- palvelukeskuksen johtaja tai hallinto- ja elinvoimapalvelujen palvelualueiden johtaja päättää alle 100 000 euron hankinnoista
- muun palvelualueen johtaja päättää alle 25 000 euron hankinnoista
- palveluyksikön esihenkilö päättää alle 10 000 euron hankinnoista

Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja.

Investointiraja on 10 000 euroa.

3.4. Käyttösuunnitelmat

Hallintosäännön 83 §:n mukaan kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan sitovuustason käyttösuunnitelman siltä osin kuin niiden vahvistamista ei ole 30 §:n mukaisesti siirretty viranhaltijoille. Lautakunnan ja johtokunnan hyväksymä käyttösuunnitelma tulee toimittaa kaupunginhallitukselle tiedoksi.

3.5. Raportointi

Kaupunginvaltuustolle raportoidaan tavoitteiden toteutumisesta neljännesvuosittain: ensimmäinen raportointikausi kattaa kuukaudet 1–3 (taloudelliset tavoitteet), toinen 1–6 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet), kolmas 1–9 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja neljäs 1–12 (tp). Raportit toimitetaan palvelualueittain.

Kaupunginhallitukselle ja muille toimielimille raportoidaan talouden toteutumisesta vähintään kahden kuukauden välein. Palvelukeskusten johtajat ja hallinto- ja elinvoimapalvelujen palvelualueiden johtajat veloitetaan kuukausittain seuraamaan talousarvion

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

toteutumista. Mikäli talousarviossa syntyy ylityspaineita, korjaustoimenpiteisiin on ryhdyttävä välittömästi ylityksen estämiseksi ja ilmoitettava tehdyistä toimenpiteistä kaupunginhallitukselle.

Konserniohjeen mukaan kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen on vuosittain raportoitava toiminnastaan kaupunginhallitukselle. Raportointi tapahtuu toimintavuoden aikana valtuustolle tehtävän neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	Arvio 2024		Arvio 2025		Arvio 2026	
	Määrärahat	Tuloarvio	Määrärahat	Tuloarvio	Määrärahat	Tuloarvio
Käyttötalousosa						
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut						
Tarkastustoimi	N	59	59		59	
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	N	1 919	1 931		925	
Henkilöstöpalvelut	N			-12		9
Elinkeinopalvelut	N	1 931	4 010		3 741	
Kaupunkisuunnittelu	N	680	770		871	
Ympäristöterveydenhuolto	N	261	261		261	
Tekniset ja ympäristöpalvelut						
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	N	389	405		419	
Infrapaalvelut	N	2 157	2 144		2 180	
Ruoka- ja puhtauspalvelut	N			-88		-674
Tilapaalvelut	N		827			-1 443
Kasvun ja oppimisen palvelut						
Varhaiskasvatus	N	12 140	12 394		12 680	
Perusopetus	N	16 946	17 371		17 174	
Lukio	N	1 915	1 999		1 986	
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut						
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	N	5 232	5 370		5 392	
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B		-40 631		-42 450	-43 822
Valtionosuudet	B		-5 971		-6 700	-6 700
Korkotuotot	B		-80		-80	-80
Muut rahoitustuotot	B		-2 292		-2 292	-2 292
Korkokulut	B	666	469		450	
Muut rahoituskulut	B	1 613	1 613		1 613	

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

1 000 €	Arvio 2024		Arvio 2025		Arvio 2026		
		Määrärahat	Tuloarvio	Määrärahat	Tuloarvio	Määrärahat	Tuloarvio
Investointiosa							
Hallinto- ja elinvoimapalvelut							
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	N	387		150		130	
Kaupunkisuunnittelu	N	465		395		315	
Tekniset ja ympäristöpalvelut							
Infrapalvelut	N	4 271		1 320		1 590	
Ruoka- ja puhtauspalvelut	N	80		40		40	
Tilapalvelut	N	16 724		7 883		2 379	
Kasvun ja oppimisen palvelut							
Varhaiskasvatus	N	200		100		100	
Perusopetus	N	92		80		80	
Lukio	N			15			
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut							
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	N	635		50		20	
Rahoitusosa							
Antolainojen vähennys	N		-125		-125		-125
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		-20 000		-11 000		-4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 226		4 893		5 809	
Vaikutus maksuvalmiuteen			-98		-1 523		913
Talousarvion loppusumma		71 989	-71 989	64 548	-64 548	59 137	-59 137

N=sitovuus nettomääräraha/tuloarvio, B=sitovuus bruttomääräraha/tuloarvio

4. YHTEENVETO KAUPUNGIN TALOUDESTA

4.1. Tulot, menot ja valtionosuudet

Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että kaupungin tuloveroprosenttia korotetaan 0,49 %-yksiköllä vuonna 2024. Veroprosentin korotus lisää verotuloja vuosittain noin 1,5–1,7 miljoonalla eurolla. Vuosien 2024–2026 tuloverokertymä on laskettu uudella tuloveroprosentilla, 8,60. Vuonna 2024 kunnallisveroa ennustetaan kertyvän noin 28,2 milj. euroa. Ennuste perustuu Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Kaupungin verotulojen arviointi suunnitelmakaudella on erittäin haastavaa, koska Suomen talouden kasvuodotukset ovat vaikeat, vientiteollisuus on vaikeuksissa, ja kaupungin asukasmäärä laskee. Lisäksi kaupungin työllisyystilanne on heikompi kuin vuosina 2021–2022, eikä siihen odoteta nopeaa positiivista käännettä vuonna 2024.

4.1.1. Tuloveroprosentit

Koko maan verotuloilla painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti on 7,38 % vuonna 2023 ja aritmeettinen keskiarvo 8,5 %. Aritmeettinen keskiarvo lasketaan jakamalla yhteenlasketut kuntien tuloveroprosentit kuntien määrällä ja painotetussa jaetaan koko maan verotettavat tulot saaduilla verotuloilla.

TULOVEROPROSENTIT

	%
Uusikaupunki 2024	8,6
Suomi 2023 (painotettu keskiarvo)	7,38
Suomi 2023 (aritmeettinen keskiarvo)	8,5
10 001–20 000 asukkaan kunnat 2023 (keskiarvo)	8,22

4.1.2. Kiinteistöveroprosentit

Uudenkaupungin kiinteistöveroprosentit pysyvät vuonna 2024 muilta osin ennallaan, mutta kiinteistöverotuotoissa on huomioitu eduskuntakäsittelyssä oleva maapohjan kiinteistöveron korotus. Hallitus on esittänyt eduskunnalle kiinteistöverolain muutosta siten, että maapohjan kiinteistöveroprosentti eriytettäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotetaan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajasta 0,93:sta 1,30:aan. Yläraja säilyy 2,00 prosentissa. Jatkossa yleinen kiinteistöveroprosentti olisi 0,93–2,00 ja maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30–2,00. Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja käsitellään sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024. Uudenkaupungin kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan n. 6,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 valmistuva aurinkovoimala kasvattaa tämänhetkisten laskelmien mukaan kiinteistöverotuottoa 650 000 eurolla vuonna 2026.

KIINTEISTÖVEROPROSENTIT

	Yleinen kiinteistövero-%	Vakituiset asuinrakennukset	Muut asuinrakennukset
Rajat	0,93-2,00	0,41-1,00	0,93-2,00
Uusikaupunki 2024	1,12	0,50	1,12
Ka. Suomi 2023	1,11	0,50	1,21

4.1.3. Verotulot 2021–2022

Uudenkaupungin maksuunpantava kunnallisvero nousi vuonna 2022 noin 3,0 % vuodesta 2021. Koko maassa nousu oli 4,0 %.

Vuonna 2024 maksuunpantavien verojen ennustetaan Uudessakaupungissa kasvavan veronkorotuksen takia 11,4 %, kun koko maan kasvu on 5,6 %. Arviot ovat nykyisten talousnäkömyien perusteella optimistisia.

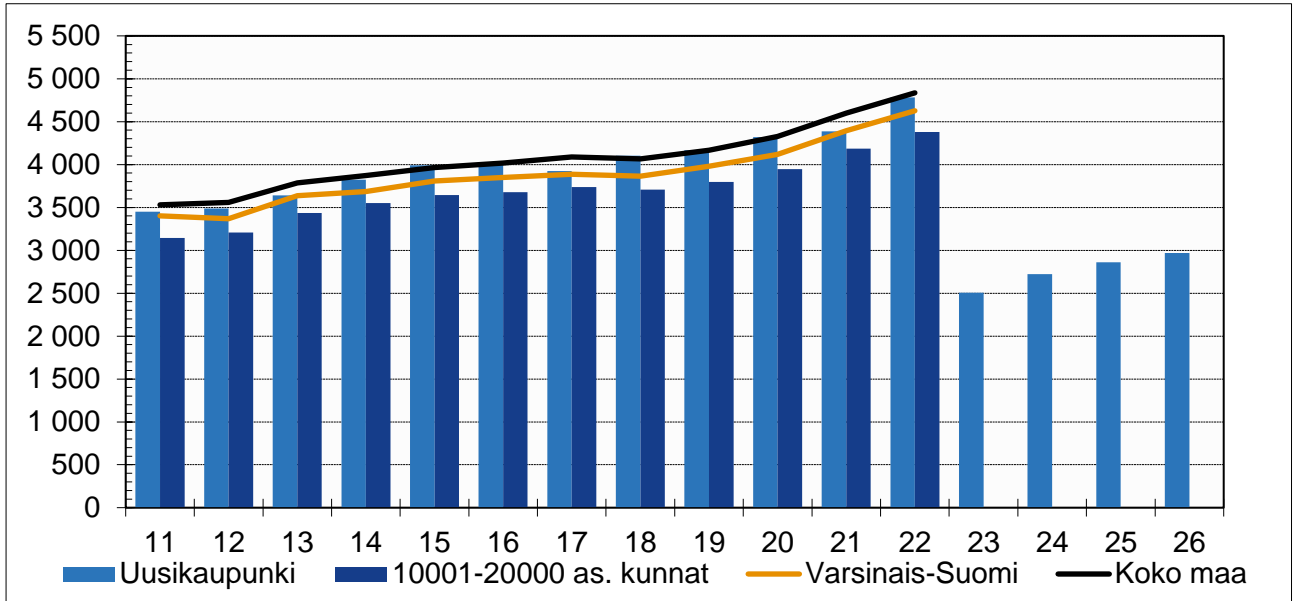
Verohallinnon lokakuun 2023 ennakkotiedon mukaan kaupungin yhteisöveron jako-osuus kasvaa 34 % vuonna 2024. Nykyinen jako-osuus on 0,0028466278 ja uusi 0,0038164871. Koko maan yhteisökertymäärävion perusteella laskettuna kaupungille tilitettäisiin vuonna 2024 yhteisöveroa yhteensä 6,4 miljoonaa euroa. Veroennusteissa yhteisövero kasvaa edelleen vuosina 2025–2026. Jako-osuuden nousu kasvattaa verotuloa jopa 1,3–1,9 miljoonaa euroa. Nykyisen taloudellisen tilanteen perusteella koko maan ja siten myös Uudenkaupungin yhteisöveron tuottoarviota voi olla vaikea saavuttaa.

Viimeisimmän ennusteen mukaan kaupungin verotulojen arvioidaan olevan yhteensä 40,6 miljoonaa euroa. Uudenkaupungin verotulot nousisivat runsaan 4 prosenttia vuoden 2023 toteutumisarviontasosta. Koko maassa verotulotilitykset laskevat 5 %.

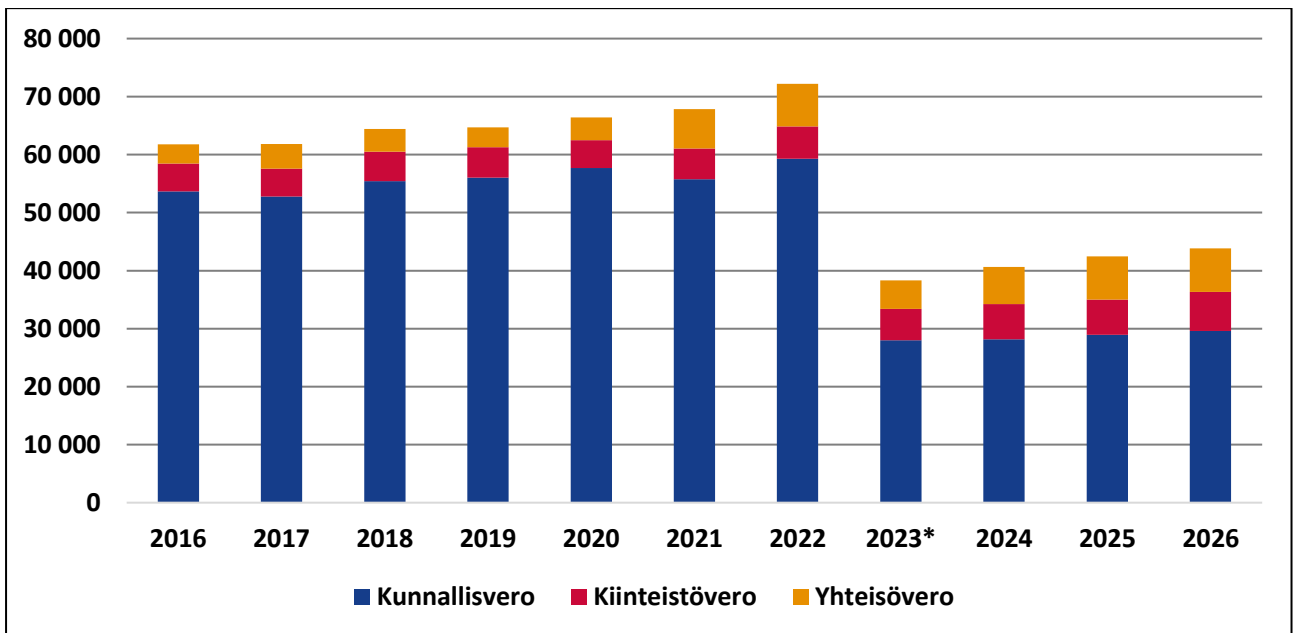
4.1.4. Verotulot 2024 ja suunnitelmakaudella 2024–2026

Vuonna 2024 Uudenkaupungille tilitettävien verojen määrä on arviolta 40,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 verotulot ovat 42,5 miljoonaa euroa ja 2026 noin 43,8 miljoonaa euroa.

VEROTULOT, € / ASUKAS

VEROTULOT 2016–2026

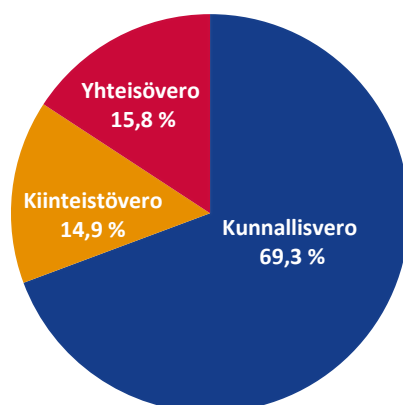
*Tot. arvio 2023

VEROTULOT 2016–2026

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024	2025	2026
Kunnallisvero	53 681	52 754	55 425	56 013	57 673	55 777	59 305	28 024	28 165	28 944	29 584
Muutos-%	0,3	-1,7	5,1	1,1	3,0	-3,3	6,3	-52,7	0,5	2,8	2,2
Vero-%	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	8,11	8,60	8,60	8,60
Kiinteistövero	4 806	4 829	5 059	5 284	4 806	5 293	5 572	5 400	6 056	6 070	6 720
Muutos-%	8,4	0,5	4,8	4,4	-9,0	10,1	5,3	-3,1	12,1	0,2	10,7
Yhteisövero	3 263	4 223	3 962	3 389	3 926	6 783	7 306	4 903	6 410	7 436	7 518
Muutos-%	-16,9	29,4	-6,2	-14,5	15,8	72,8	7,7	-32,9	30,7	16,0	1,1
Yhteensä	61 750	61 806	64 447	64 686	66 405	67 853	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Muutos-%	-0,2	0,1	4,3	0,4	2,7	2,2	6,4	-46,9	6,0	4,5	3,2

*Tot. arvio 2023

VEROTULOT 2024

4.1.5. Valtionosuudet

4.1.5.1. Vuoden 2024 valtionosuus

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Kuntakohtaisia muutoksia rajoitettiin viiden vuoden porastetulla (+/- 15 €/asukas/vuosi) siirtymätasauksella ja toistaiseksi pysyvällä +/- 60 euron asukaskohtaisella enimmäismuutosrajoittimella. Sote-uudistuksen siirtolaskelmia

on päivitetty vuonna 2023. Uudenkaupungin valtionosuudet pienenevät edelleen siirtymäkaudella.

Valtionosuuden uusiksi kriteereiksi tulivat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa sekä asukasmäärän kasvuun perustuva lisä, jolla vastataan väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisäykseen.

Valtionjärjestelmän rakenteeseen ei tule muutoksia vuonna 2024.

Syksyllä 2023 käytettävissä olevien tietojen mukaan Uudenkaupungin vuoden 2024 valtionosuus mukaan lukien sote-uudistukseen muutosrajoitin ja siirtymätasaus on noin 6 miljoonaa euroa (7,2 miljoonaa euroa vuonna 2023). Valtionosuudet päätetään vuoden lopussa, ja ne voivat vielä muuttua.

4.1.5.2. Valtionosuudet 2025–2026

Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirretään valtiolta pääosin kuntien vastuulle 1.1.2025. Kunnille siirtyvät palvelut muodostavat uuden valtionosuustehtävän, johon osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys kohdennetaan työikäisen väestön ja työttömien määrän perusteella sekä vieraskielisyyskriteerin kautta. Rahoitus tarkistetaan vuosittain. Palveluiden rahoituksessa on kahden vuoden siirtymäaika. Työllisyysalueen kunnat vastaavat palveluiden rahoituksesta, vaikka järjestämistä vastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Uudistuksessa kuntien vastuu työttömyystuen perusosan kustannuksista laajenee nykyisestä. Kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain. Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusvastuu määräytyy työnhakijan työttömyysetuuspäivien kertymän perusteella. Kannustavan rahoitusmallin mukaisesti jatkossa pelkkä työttömän aktiivointi eli palveluihin ohjaaminen ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta. Etuuksien maksuvastuu kompensoidaan valtionosuuksina. Korvaus lasketaan poikkileikkaustilanteessa.

TE-uudistuksen kustannukset korvataan siis kunnille korottamalla niiden valtionosuuksia. TE-palvelujen ja työttömyystuen vuotuisten kustannusten ja valtionosuuksien arvioidaan olevan yhteensä noin 2,2 miljoonaa euroa. Koska kaupungin muut valtionosuudet vähenevät edelleen sote-uudistuksen takia, valtionosuudet kasvavat kuitenkin arviolta vain 0,7 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuosina 2025–2026 kaupungin valtionosuudet olisivat vain 6,7 miljoonaa euroa.

VALTIONOSUUEDET

Vuosi	Määrä (milj. €)
TP 2022	33,9
2023*	7,2
2024	6,0
2025	6,7
2026	6,7

*Tot. arvio 2023

4.1.6. Muut maksut ja tulot

Kaupungin maksuja ja taksoja arvioidaan vuosittain, ja ne tarkistetaan vastaamaan kulloisiakin kustannuksia.

Kaupungilla on kaksi kirjanpidollisesti eriytettyä liikelaitosta: Uudenkaupungin Vesi ja Vakka-Suomen Vesi. Liikelaitosten on toimittava kannattavasti ja niiden on katettava menonsa omilla tuloillaan eikä niiden rahoittamiseen voida käyttää verovaroja.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos maksaa peruspääomalle 12 kk euriboria (vuoden kesikorko) vastaavan koron, kuitenkin aina vähintään 2 %. Taloussuunnitelmassa koron suuruudeksi on arvioitu 273 000 euroa. Vakka-Suomen Vesi liikelaitos maksaa sijoitustusta pääomasta kaupungille 12 kk euribor-koron suuruisen korvauksen mutta enintään 4 %. Peruspääoman koron tuotoksi on arvioitu 81 701 euroa.

Vakka-Suomen Veden Hápönniemen jätevedenpuhdistamon jäteveden käsittelymaksua korotetaan 10 % eli 8,3 senttiä / m³ (alv 0 %) vuodelle 2024. Uusi puhdistuspalvelumaksu on 0,911 euroa / m³ (alv 0 %).

Uudenkaupungin Vesi korottaa talousveden käyttömaksua 6,9 % eli 0,10 euroa / m³ (alv 0 %). Talousveden uusi hinta on 1,55 euroa / m³ (alv 0 %) eli 1,92 euroa / m³ (alv 24 %). Jäteveden käyttömaksua korotetaan 6,8 % eli 0,18 euroa/m³ (alv 0 %). Jäteveden uusi hinta on 2,81 euroa/m³ (alv 0 %) eli 3,48 euroa/m³ (alv 24 %).

Uudenkaupungin kaupunki omistaa 100 % Uudenkaupungin Satama Oy:n osakekannasta. Yhtiön kannattavuus on ollut hyvä, ja yhtiön taloudellinen asema on vahva, mutta liikennemäärät ovat laskeneet vuonna 2023 eikä nopeaa käännettä parempaa ole odotettavissa. Vaikka yhtiön liikevaihto ja kannattavuus ovat heikentyneet, sen tase on erittäin vahva ja yhtiö on käytännössä velaton. Yhtiön ennakoidaan maksavan kaupungille vuosittain 600 000 euroa osinkoa.

4.1.7. Henkilöstömenot

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia

Kustannukset nousevat

- vuonna 2022 keskimäärin 1,76 prosenttia eli noin 392 miljoonaa euroa

- vuonna 2023 kustannukset nousevat keskimäärin vähintään 3,05 prosenttia (noin 691 miljoonaa euroa)
- vuonna 2024 keskimäärin vähintään 3,11 prosenttia (noin 725 miljoonaa euroa).

Näiden lisäksi alkuperäisen sopimuksen mukainen ns. perälautatarkastelu nostaa kuntien henkilöstökustannuksia vuonna 2023 noin 1 % ja 1,1 % 2024. Lisäksi kunta- ja hyvinvointialan henkilöstölle maksettiin kesäkuussa 2023 vastaavansuuruinen euro-määräinen kertapalkkio kuin yksityisillä verrokialoilla. Kertapalkkio oli täysiaikaisille työntekijöille 467 euroa. Kertapalkkiot lisäsivät henkilöstökustannuksia 1,1 %:lla.

Talousarviossa on varauduttu sopimusten mukaisiin korotuksiin.

Palkkaperusteinen KuEL-eläkevakuutusmaksu on 16,80 %. Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuonna 2023 ja sen tilalle tuli kuntien ja hyvinvointialueiden tasausmaksu. Ennakoarvion mukaan Uudenkaupungin maksuosuus on ensi vuonna 842 900 euroa. Maksuosuus on kohdistettu palvelualueille henkilöstömenojen suhteessa. Työnantajan palkkaperusteisen eläkemaksun ja tasausmaksun sisältävä KuEL-maksu on 22,16 % palkkasummasta.

Kevan valtuuskunta vahvistaa eläkevakuutusmaksut loppuvuonna 2023.

Työttömyysvakuutusmaksu on 1,09 % (2,06 % v. 2023) ja sairausvakuutusmaksu 1,14 % (1,53 % v. 2023) palkkasummasta. Kuntatyönantajamaksut laskevat keskimäärin 1,6 prosenttiyksikköä vuodesta 2023. Ne ovat yhteensä 22,4 %.

4.1.8. Merkittävät muutokset ja epävarmuustekijät

Vuonna 2024 käyttötalouden suurimmat epävarmuustekijät liittyvät verotulojen kehitykseen. Menoihin ja tuloihin vaikuttavat sekä valtion päätökset että kaupungin asukasluvun kehitys ja verotuloihin myös kaupungin työllisyystilanne.

Kaupungin kokonaistalouden kannalta suurimmat muutokset ja epävarmuustekijät 2024–2026:

- Verotulojen kehitys ja erityisesti yhteisöveron tuotto
- Kaupungin vuotuiset kokonaisinvestoinnit (sis. sekä taselainalle että leasingrahoituksella katettavat kohteet) ovat suunnitelmakaudella 3–4-kertaiset normaalitasoon verrattuna. Lainakanta ja vastuut kasvavat.
- Investointien rahoitustavasta riippumatta kaupungin pääomakustannukset/käyttökulut nousevat. Monitoimijatalo Wintteri kasvattaa käyttö- ja pääomakustannuksia vuodesta 2025 alkaen. Taselainalla rahoitettu osuus kasvattaa kaupungin korkokuluja ja poistoja sekä lyhennyksiä ja leasingrahoitus käyttötalouden leasingvuokria. Korkokustannusten nousuun on varauduttu rahoittamalla Wintteri osin viiden vuoden kiinteäkorkoisella joukkovelkakirjalainalla (28 miljoonaa euroa) ja lainojen korkosuojauksella (60 miljoonaa euroa vuonna 2025). Korkokustannukset ovat tämän takia suunnitelmakaudella melko pienet.
- Sote- ja pelastustoimen kiinteistöt ovat kaupungin omistuksessa ja vastuulla, ja hyvinvointialue vuokraa ne 3 + 1 (optio) vuodeksi. Lainat ovat kaupungin vastuulle. Kiinteistöjen omistus- ja hallintamallit on päätettävä vuoden 2024 aikana.

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

- TE-palvelut siirtyvät vuonna 2025 kuntien vastuulle. Uusikaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, ja kaupunki on ilmaissut tahtonsa tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja kuntalain 54 §:n mukaisesti. Uudistuksen kokonaisvaikutukset eivät ole vielä tiedossa.

4.2. Palkat ja henkilöstö

Vuoden 2023 luvuissa on mukana valtuuston päättämät määrärahamuutokset.

PALKAT JA PALKKIOT 2023–2024

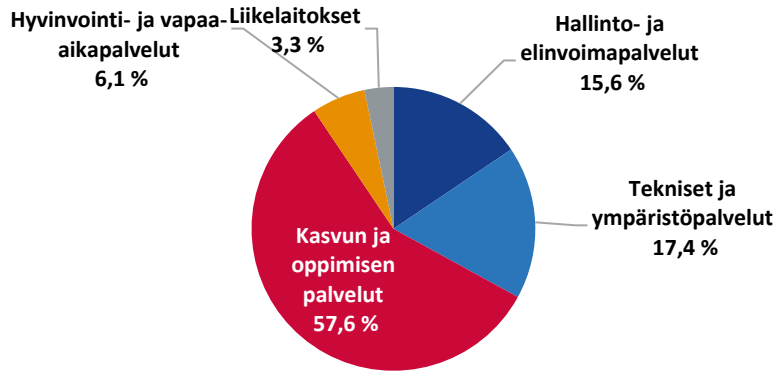
1 000 €	2023	2024	Muutos	
Kaupunki				
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	3 562	3 741	179	5,0 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	3 822	4 219	398	10,4 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	13 859	13 993	134	1,0 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	1 397	1 488	91	6,5 %
Kaupunki yhteensä	22 640	23 442	802	3,5 %
Liikelaitokset	739	789	50	6,7 %
Kaikki yhteensä	23 379	24 231	852	3,6 %

HENKILÖSTÖMENOT 2023–2024

1 000 €	2023	2024	Muutos	
Kaupunki				
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	4 551	4 796	245	5,4 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	4 821	5 368	547	11,4 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	17 362	17 753	391	2,3 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	1 751	1 890	139	7,9 %
Kaupunki yhteensä	28 485	29 808	1 322	4,6 %
Liikelaitokset	938	1 015	76	8,2 %
Kaikki yhteensä	29 423	30 822	1 399	4,8 %

Kaupungin palkkasumma kasvaa 3,5 % ja henkilöstömenot 4,6 % vuonna 2024. Koko maan palkkasumman kasvuksi ennakoidaan 2,4 prosenttia.

HENKILÖSTÖMENOT 2024

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022*	TP 2022**	TAM 2023***	2024***	2025***	2026***
Kaupunki						
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	56,8	52,52	62,79	56,57	68,07	68,07
Tekniset- ja ympäristöpalvelut	124	116,06	100,64	102,86	106,91	105,57
Kasvun ja oppimisen palvelut	345,5	275,07	290,25	294,89	286,99	281,54
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	33,8	33,56	35,52	34,54	35,54	35,54
Sosiaali- ja terveystyö	474,2	422,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaupunki yhteensä	1 034,30	899,35	489,20	488,86	497,51	490,72
Liikelaitokset						
Uudenkaupungin Vesi	-	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00
Vakka-Suomen Vesi	-	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Liikelaitokset yhteensä	14,4	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00
Työllistetyt/kesätyöntekijät	21,60					
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	1 070,30	913,35	503,20	502,86	511,51	504,72

* Henkilöstötilinpäätöksen mukainen htv: Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työssäoloa (vähennetään palkattomat poissaolot). Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi).

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3. - 31.5. = 92/365 = 0,25 henkilötyövuotta).

** Tilinpäätöksen mukaisesta htv:ssä ei ole huomioitu määräaikaisia.

*** TA ja TS-luvuissa oletuksena on, että kaikki vakinaiset virat ja työsuhteet on täytetty.

HENKILÖSTÖN ARVIOITU ELÄKÖITYMINEN

	Henkilöstö 2023*	2024	2025	2026	2024-2026
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut					
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	22	2	0	0	2
Henkilöstöpalvelut**	5	1	0	0	1
Elinkeinopalvelut	5	0	0	0	0
Kaupunkisuunnittelu	10	4	0	0	4
Seudullinen ympäristöterveydenhuolto	12	0	0	0	0
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut yhteensä	54	7	0	0	7
Tekniset ja ympäristöpalvelut					
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	7	0	0	0	0
Infrapalvelut***	80	0	1	0	1
Ruoka- ja puhtauspalvelut		4	3	5	12
Tilapalvelut	15	3	0	1	4
Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä	102	7	4	6	17
Kasvun ja oppimisen palvelut					
Varhaiskasvatus	112	6	5	3	14
Perusopetus	138	5	1	4	10
Lukio	13	1	0	0	1
Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä	263	12	6	7	25
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	34	5	0	0	5
Liikelaithokset					
Uudenkaupungin Vesi liikelaitos	10	0	1	0	1
Vakka-Suomen Vesi liikelaitos	3	0	0	0	0
Liikelaithokset yhteensä	13	0	1	0	1
Yhteensä	466	31	11	13	55

*vakituinen virka/toimi 1.8.2023

**Henkilöstöpalvelut sisältää kokoaikaisen työsuojeluvaltuutetun/päälouottamusmiehen.

***Infrapalvelut sisältää ruoka- ja puhtauspalvelujen henkilöstön v. 2023.

4.3. Tiivistelmät tulos- ja rahoituslaskelmista

Vuoden 2023 luvuissa on mukana valtuuston päättämät määrärahamuutokset (TAM=TA + muutokset).

TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET, UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI (KERTALUONTEISTEN ERIEN TULOSVAIKUTUS ELIMINOITU)

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot	44 597	24 455	24 809	24 685	25 661
Valmistus omaan käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut	-145 902	-64 059	-66 095	-72 295	-69 687
Toimintakate	-100 743	-39 175	-40 839	-47 163	-43 580
Verotulot	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot ja -kulut	694	443	449	646	664
Vuosikate	6 082	6 795	6 212	2 633	7 607
Suunnitelman muk. poistot	-5 280	-5 591	-5 925	-8 148	-8 422
Tilikauden tulos (ilman kert.luonteisia eriä)*	802	1 204	1 623	-4 055	-815
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ (ilman kert.luonteisia eriä)*	-367	1 463	1 735	-6 982	-578
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	-147	-3 179	0
Poistot ja arvonalentumiset	-7 745	-5 591	-6 072	-11 326	-8 422
Tilikauden tulos	-1 663	1 204	140	-8 693	-815
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	247	203	202	196	181
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-367	1 463	398	-8 442	-578

* Kertaluonteisiin eriin kuuluvat kertaluonteiset poistot (1,4 milj. € v. 2025), purkukustannukset (0,9 milj. €/v. 2025) ja väistötilakustannukset (n. 0,73 milj. € / v. 2024) sekä ruokapalvelujen kustannukset (600 000 € / v. 2024).

Kaupungin taloutta rasittavat vuonna 2024 monitoimijatalo Wintterin rakentamisen väistötiloihin liittyvät kustannukset. Väistötilakustannukset ovat vuonna 2024 noin 730 000 euroa. Lisäksi ruokapalvelujen vuotuiset kustannukset nousevat rakennusajankana 600 000 eurolla. Määräaikaiset kustannukset ovat yhteensä 1,33 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2025 siirrytään Wintteriin, joten rakennusajan lisäkustannukset eivät enää kata koko vuotta. Vuonna 2024 tilikauden tulos ilman näitä kertaluonteisia eriä on 1,6 milj. euroa ylijäämäinen ja tilikauden ylijäämä on 1,7 milj. euroa.

Uimahalli ja Pohitulli puretaan vuonna 2025 Wintterin käyttöönoton jälkeen. Niiden purusta aiheutuu noin 1,2 miljoonan euron kertapoisto. Terveyskeskuksen purku vuonna 2025 aiheuttaa 2,0 milj. euron kertakustannuksen (purkukustannus 0,9 milj. € & kertapoisto 1,1 milj. €). Nämä erät eivät kuulu kaupungin normaaliin toimintaan.

TULOSLASKELMA, ULKOISET, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET (KERTALUONTEISTEN ERIEN TULOSVAIKUTUS ELIMINOITU)

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot	30 386	16 892	17 263	17 181	18 204
Valmistus omaa käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut	-129 446	-54 556	-56 297	-62 530	-59 955
Toimintakate	-98 498	-37 235	-38 587	-44 902	-41 303
Verotulot	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot- ja kulut	571	167	2	188	230
Vuosikate	8 205	8 459	8 017	4 436	9 449
Suunnitelman muk. poistot	-6 918	-7 308	-7 700	-9 987	-10 342
Tilikauden tulos (ilman kert.luonteisia eriä)*	-1 178	1 151	1 653	-7 270	-893
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ (ilman kert.luonteisia eriä)*	187	1 479	1 980	-6 949	-591
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	-147	-3 179	0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 383	-7 308	-7 847	-13 166	-10 342
Tilikauden tulos	-1 178	1 151	170	-8 729	-893
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	316	271	271	264	246
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	187	1 479	497	-8 409	-591

* Kertaluonteisiin eriin kuuluvat kertaluonteiset poistot (1,1 milj. € v. 2025), purkukustannukset (0,9 milj. €/v. 2025) ja väistöilakustannukset (n. 0,73 milj. € / v. 2024) sekä ruokapalvelujen kustannukset (600 000 € / v. 2024).

Vuonna 2024 tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 1,7 milj. euroa ylijäämäinen ja tilikauden ylijäämä on 2,0 milj. euroa.

TULOSLASKELMA ULKOISET JA SISÄISET, UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot	44 597	24 455	24 809	24 685	25 661
Valmistus omaan käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut	-145 902	-64 059	-66 095	-72 295	-69 687
Toimintakate	-100 743	-39 175	-40 839	-47 163	-43 580
Verotulot	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot ja -kulut	694	443	449	646	664
Vuosikate	6 082	6 795	6 212	2 633	7 607
Poistot ja arvonalentumiset	-7 745	-5 591	-6 072	-11 326	-8 422
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 663	1 204	140	-8 693	-815
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	247	203	202	196	181
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-367	1 463	398	-8 442	-578
Tunnusluvut:					
Toimintatuotot/toimintakulut	31,0 %	38,8 %	38,2 %	34,8 %	37,5 %
Vuosikate/poistot	79 %	122 %	102 %	23 %	90 %
Vuosikate, €/asukas	402,67	444,37	416,26	177,46	515,57
Asukasmäärä 31.12.	15 105	15 291	14 923	14 837	14 754
Kaupunki + liikelaitokset					
Kertynyt yli-/alijäämä	17 817	19 295	19 792	11 383	10 792
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 179,51	1 261,86	1 326,28	767,19	731,43

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

RAHOITUSLASKELMA ULKOISET, UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toiminnan ja inv. rahavirta					
Vuosikate	6 082	6 795	6 212	2 633	7 607
Investointimenot	-22 064	-26 498	-22 854	-10 033	-4 654
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-15 349	-19 703	-16 642	-7 400	2 953
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset yhteensä	164	125	125	125	125
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 000	21 000	20 000	11 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 568	-2 393	-3 226	-4 893	-5 809
Lainakannan muutokset yhteensä	-12 680	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	15 100	18 732	16 899	6 232	-1 684
Rahavarojen muutos	-249	-971	257	-1 168	1 268
Tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta	-15 349	-19 703	-16 642	-7 400	2 953
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-15 349	-35 052	-51 694	-59 095	-56 142
Lainanhoitokate	2,2	2,4	1,8	0,6	1,3

TULOSLASKELMA ULKOISET, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot	30 386	16 892	17 263	17 181	18 204
Valmistus omaa käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut	-129 446	-54 556	-56 297	-62 530	-59 955
Toimintakate	-98 498	-37 235	-38 587	-44 902	-41 303
Verotulot	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot- ja kulut	571	167	2	188	230
Vuosikate	8 205	8 459	8 017	4 436	9 449
Poistot ja arvonalentumiset	-9 383	-7 308	-7 847	-13 166	-10 342
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 178	1 151	170	-8 729	-893
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	316	271	271	264	246
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	187	1 479	497	-8 409	-591

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

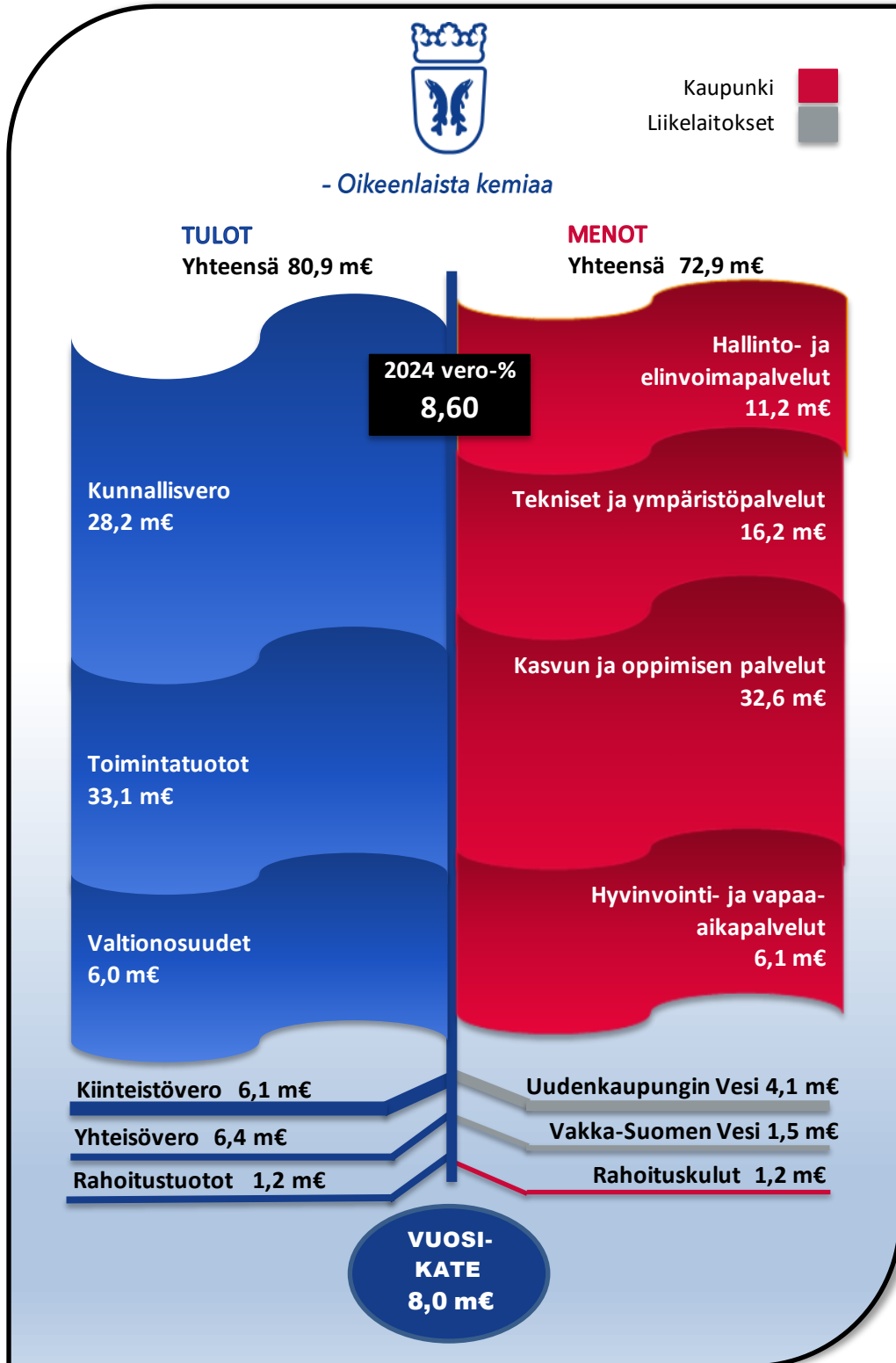
1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Tunnusluvut:					
Toimintatuotot/toimintakulut	23,9 %	31,7 %	31,5 %	28,2 %	31,1 %
Vuosikate/poistot	87,4 %	115,8 %	102,2 %	33,7 %	91,4 %
Vuosikate, €/asukas	543	553	537	299	640
Asukasmäärä 31.12.	15 105	15 291	14 923	14 837	14 754
Kertynyt yli-/alijäämä	17 817	19 295	19 792	11 383	10 792
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 179,51	1 261,86	1 326,28	767,19	731,43

RAHOITUSLASKELMA ULKOISET, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toiminnan ja inv. rahavirta					
Vuosikate	8 205	8 459	8 017	4 436	9 449
Investointimenot	-23 522	-28 721	-25 150	-12 244	-7 235
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-14 685	-20 263	-17 133	-7 808	2 214
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset yhteensä	164	125	125	125	125
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 000	22 000	20 000	12 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 629	-3 083	-3 814	-5 523	-6 481
Lainakannan muutokset yhteensä	-12 680	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	14 305	19 042	16 311	6 602	-2 356
Rahavarojen muutos	-379	-1 220	-823	-1 205	-142
Tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta	-14 685	-20 263	-17 133	-7 808	2 214
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-14 685	-34 947	-52 081	-59 888	-57 674
Lainanhoitokate	2,1	2,4	1,9	0,8	1,4

4.4. Talouden tunnusluvut

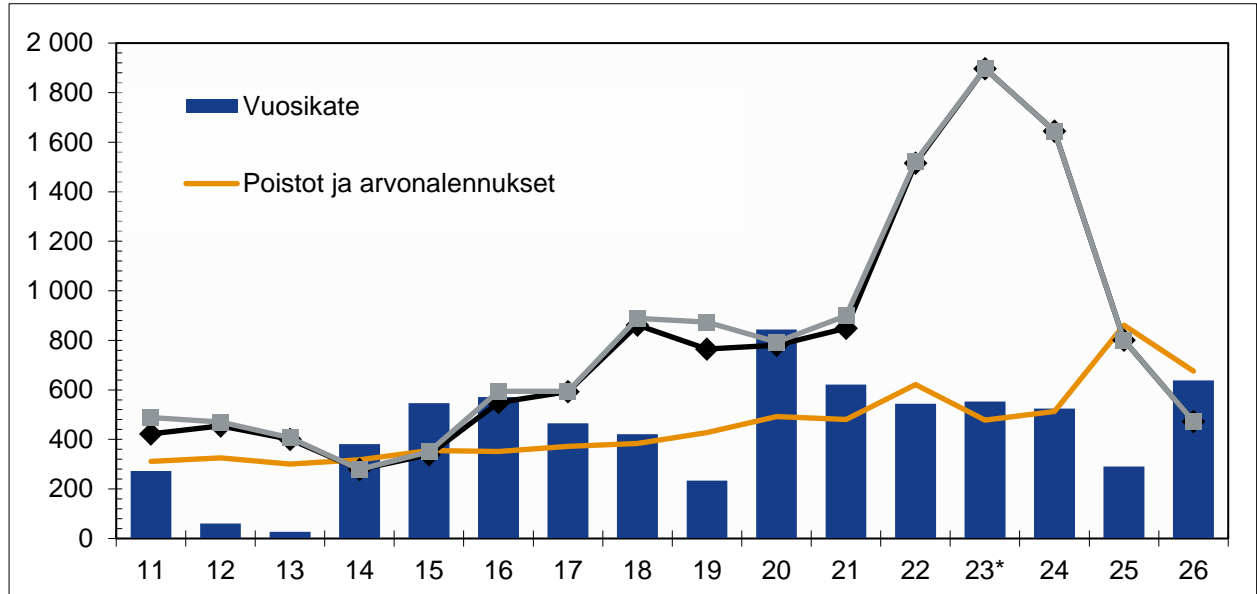
KAUPUNGIN JA LIIKELAITOSTEN ULKOISET JA SISÄISET TULOT JA MENOT

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

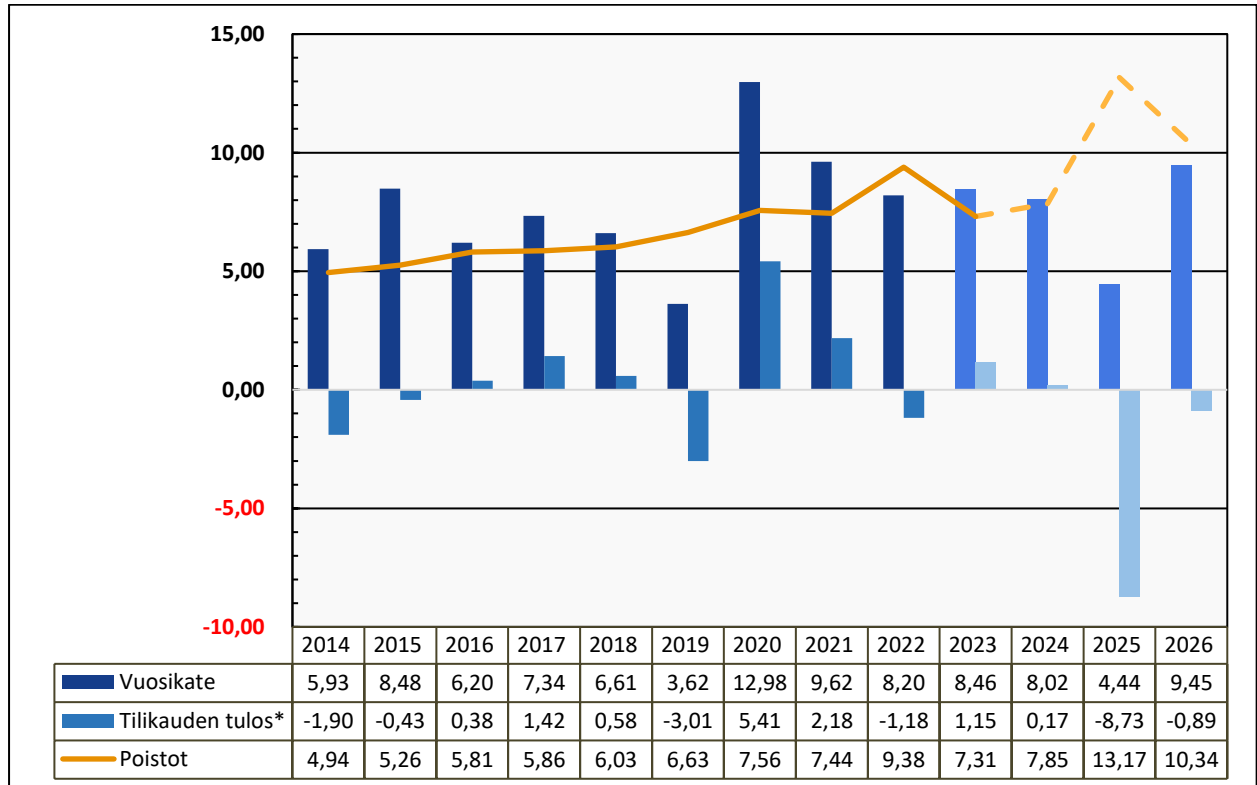
	2023	2024	2025	2026
Kaupunki				
Asukasluku	15 291	14 923	14 837	14 754
Tuloveroprosentti	8,11	8,60	8,60	8,60
Verotulot, 1 000 €	38 327	40 631	42 450	43 822
Verotulot, €/asukas	2 507	2 723	2 861	2 970
Toimintatuotot/toimintakulut, %	38,8 %	38,2 %	34,8 %	37,5 %
Vuosikate, 1 000 €	6 795	6 212	2 633	7 607
Vuosikate, €/asukas	444,4	416,3	177,5	515,6
Vuosikate poistosta, %	121,5 %	104,8 %	32,3 %	90,3 %
Nettoinvestoinnit, 1 000 €	26 498	22 854	10 033	4 654
Investointien tulorahoitus, %	25,6 %	27,2 %	26,2 %	163,4 %
Pitkäaik. vieras pääoma, 1 000 €	56 241	73 015	79 122	77 313
Pitkäaik. vieras pääoma, €/asukas	3 678	4 893	5 333	5 240
Lainanhoitokate	2,2	2,4	1,8	0,6
Kaupunki ja liikelaitokset				
Asukasluku	15 291	14 923	14 837	14 754
Tuloveroprosentti	8,11	8,60	8,60	8,60
Verotulot, 1 000 €	38 327	40 631	42 450	43 822
Verotulot, €/asukas	2 507	2 723	2 861	2 970
Toimintatuotot/toimintakulut, %	31,7 %	31,5 %	28,2 %	31,1 %
Vuosikate, 1 000 €	8 459	8 017	4 436	9 449
Vuosikate, €/asukas	553	537	299	640
Vuosikate poistosta, %	115,8 %	102,2 %	33,7 %	91,4 %
Nettoinvestoinnit, 1 000 €	28 721	25 150	12 244	7 235
Investointien tulorahoitus, %	29,5 %	31,9 %	36,2 %	130,6 %
Pitkäaik. vieras pääoma, 1 000 €	60 440	76 626	83 103	80 622
Pitkäaik. vieras pääoma, €/asukas	3 953	5 135	5 601	5 464
Lainanhoitokate	2,1	2,4	1,9	0,8

UUDENKAUPUNGIN VUOSIKATE, POISTOT JA INVESTOINNIT, € / ASUKAS

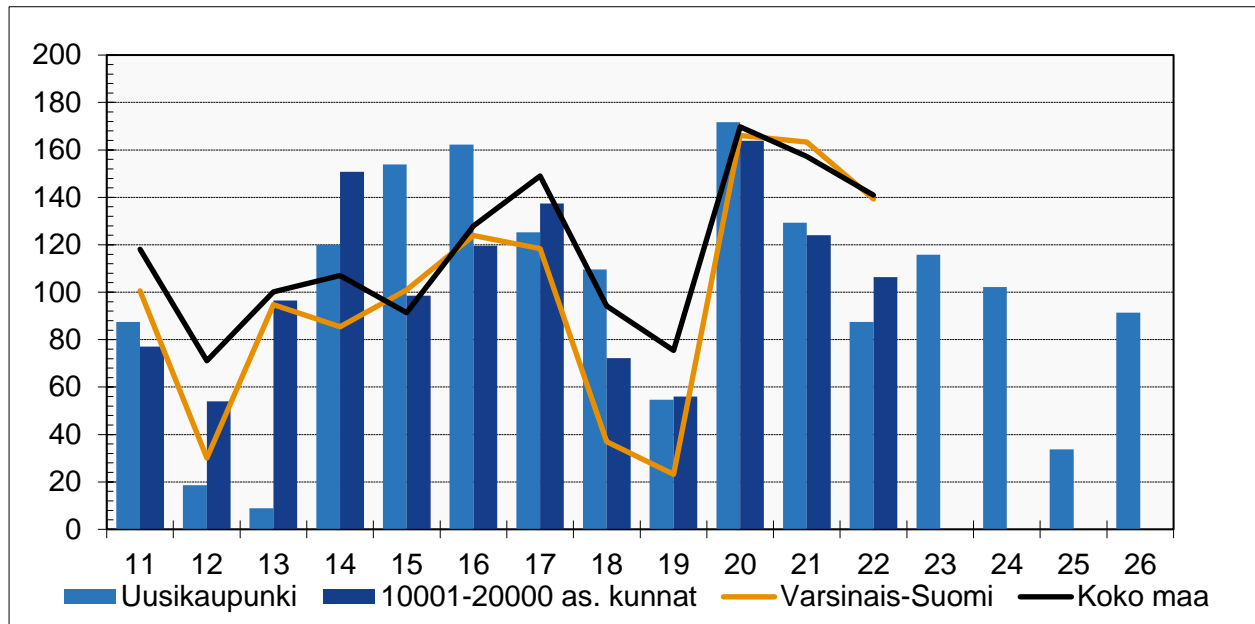
*TA-luvut (vuosi 2023 sisältää myös talousarvioon tehdyt muutokset)

VUOSIKATE, TILIKAUDEN TULOS JA POISTOT (KAUPUNKI JA LIKELAITOKSET)

*Tilikauden tulos ilman satunnaisia eriä

VUOSIKATTEEN SUURUUS SUHTEESSA POISTOIHIN

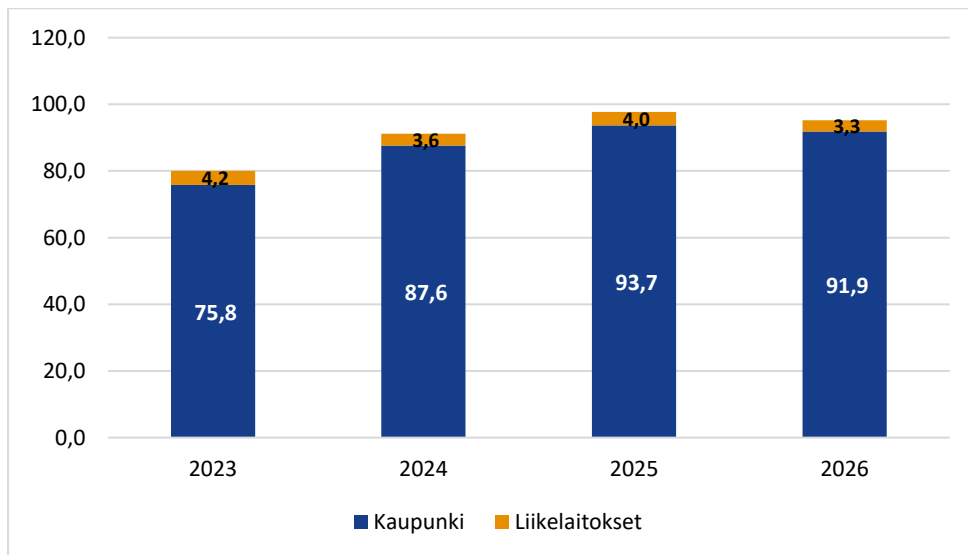
Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten lainamäärä kasvaa 11,2 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Vuoteen 2026 mennessä lainamäärä kasvaa 15,2 miljoonalla eli 19,0 %:lla. Asukasta kohden lainaa oli vuoden 2022 lopussa 3 680 euroa ja vuonna 2026 arviolta 6 452 euroa. Lainamäärä kasvaa monitoimijatalo Wintterin rakentamisen takia, vaikka osa hankkeesta rahoitetaan leasing-rahoituksella. Yhteenveto lainoista on esitetty seuraavassa taulukossa.

Uudenkaupungin kaupungin (sis. liikelaitokset) lainakanta oli 31.10.2023 yhteensä 57,1 miljoonaa euroa (lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainat yhteensä).

PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

1 000 €	2023	2024	2025	2026
Lainat				
Kaupunki	75 811	87 585	93 692	91 883
Liikelaitokset	4 199	3 611	3 981	3 309
Lainat yhteensä	80 010	91 196	97 673	95 192
Asukasmäärä	15 291	14 923	14 837	14 754
€/asukas, kaupunki	4 958	5 869	6 315	6 228
€/asukas, kaupunki + liikelait.	5 233	6 111	6 583	6 452

PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

4.5. Yhteenveto koko kaupungista

Vuoden 2023 luvuissa on mukana valtuuston päättämät määrärahamuutokset (TAM=TA + muutokset).

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

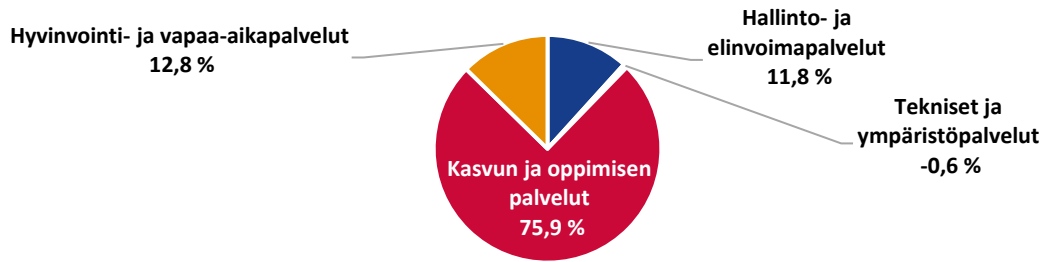
1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	15 834	5 043	5 321	5,5 %	5 234	5 222	-67,0 %
Maksutuotot	12 551	5 521	5 835	5,7 %	5 739	5 742	-54,3 %
Tuet ja avustukset	2 087	1 775	1 618	-8,8 %	1 734	1 699	-18,6 %
Muut toimintatuotot	14 124	12 116	12 035	-0,7 %	11 977	12 998	-8,0 %
TOIMINTATUOTOT	44 597	24 455	24 809	1,4 %	24 685	25 661	-42,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	562	429	447	4,2 %	447	447	-20,4 %
Henkilöstökulut	-54 100	-28 485	-29 808	4,6 %	-31 526	-31 550	-41,7 %
Palvelujen ostot	-73 818	-24 794	-25 831	4,2 %	-28 704	-27 000	-63,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 281	-5 121	-4 652	-9,2 %	-5 326	-4 680	-35,7 %
Avustukset	-5 584	-2 686	-2 824	5,2 %	-2 945	-3 006	-46,2 %
Muut toimintakulut	-5 119	-2 973	-2 980	0,3 %	-3 793	-3 451	-32,6 %
TOIMINTAKULUT	-145 902	-64 059	-66 095	3,2 %	-72 295	-69 687	-52,2 %
TOIMINTAKATE	-100 743	-39 175	-40 839	4,2 %	-47 163	-43 580	-56,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 745	-5 591	-6 072	8,6 %	-11 326	-8 422	8,7 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-108 488	-44 766	-46 911	4,8 %	-58 489	-52 001	-52,1 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-7 182,24	-2 927,61	-3 143,51	7,4 %	-3 942,10	-3 524,54	-50,9 %

KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN 2024, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	Toimintatuotot	Toimintakulut	Toimintakate
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	6 393	-11 231	-4 838
Tekniset ja ympäristöpalvelut	16 408	-16 175	233
Kasvun ja oppimisen palvelut	1 625	-32 627	-31 001
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	830	-6 062	-5 232
Kaupunki yhteensä	25 256	-66 095	-40 839
Liikelaitokset yhteensä	7 834	-5 582	2 252
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	33 090	-71 677	-38 587

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

TOIMINTAKATE PALVELUKESKUKSITTAIN 2024, ULKOISET JA SISÄISET

KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN, ULKOISET JA SISÄISET, POISTOT ERIKSEEN

1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut		Toimintakate		Muutos
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	%
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	5 939	6 393	-10 632	-11 231	-4 694	-4 838	3,1 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	16 120	16 408	-15 830	-16 175	290	233	-19,8 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 002	1 625	-31 708	-32 627	-29 706	-31 001	4,4 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	823	830	-5 889	-6 062	-5 066	-5 232	3,3 %
Liikelaitokset	7 245	7 834	-5 305	-5 582	1 940	2 252	16,1 %
Yhteensä	32 129	33 090	-69 364	-71 677	-37 235	-38 587	3,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-5 591	-6 072	-5 591	-6 072	8,6 %
Yhteensä	32 129	33 090	-74 955	-77 749	-42 826	-44 659	4,3 %

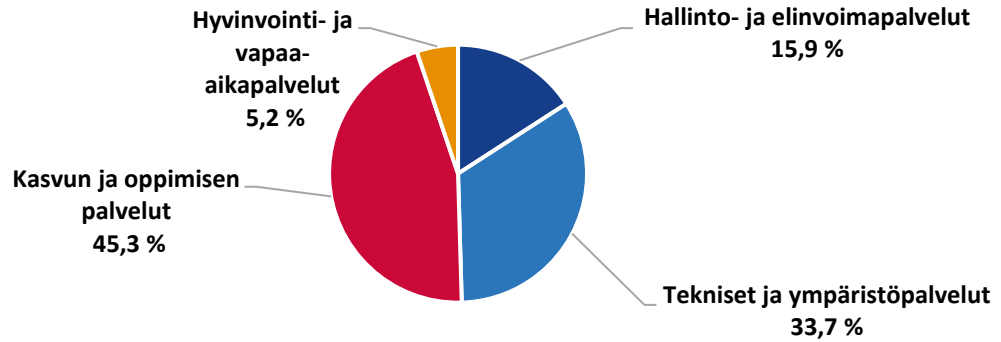
KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN, ULKOISET, POISTOT MUKANA

1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut ja poistot		Toimintakate ja poistot		Muutos
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	%
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	3 477	3 638	-10 528	-11 086	-7 051	-7 448	5,6 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	3 803	3 813	-18 774	-19 605	-14 971	-15 791	5,5 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 002	1 625	-22 327	-22 865	-20 324	-21 240	4,5 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	794	799	-3 213	-3 230	-2 420	-2 431	0,5 %
Kaupunki yhteensä	10 075	9 876	-54 842	-56 786	-44 766	-46 911	4,8 %
Liikelaitokset	7 245	7 834	-7 022	-7 357	223	477	113,6 %
Kaupunki ja liikelaitokset yht.	17 321	17 710	-61 864	-64 143	-44 543	-46 434	4,2 %

Osa I: Talousarvion yleisperustelut

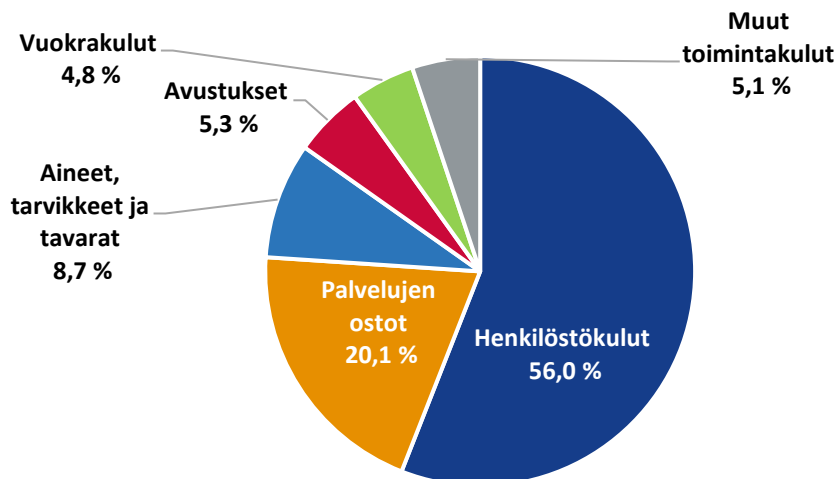
KÄYTTÖTALOUS NETTO 2024, ULKOISET, ILMAN LIKELAITOKSIA

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT, ULKOISET

1 000 €	2023	2024	Muutos %
Henkilöstökulut	-28 485	-29 808	4,6 %
Palvelujen ostot	-10 236	-10 702	4,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 121	-4 652	-9,2 %
Avustukset	-2 686	-2 824	5,2 %
Vuokratulut	-2 545	-2 549	0,2 %
Muut toimintakulut	-2 723	-2 729	0,2 %
Yhteensä	-51 795	-53 264	2,8 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT 2024, ULKOISET

OSA II: KÄYTTÖTALOUS

1. HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT

1.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta

VIRANHALTIJAORGANISAATIO / TILIVELVOLLISET 2024

Palvelukeskuksen johtaja	Kaupunginjohtaja Atso Vainio
Tarkastustoimi	-
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	Talousjohtaja Anne Takala
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstöjohtaja Maaru Seikola
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	Elinkeinojohtaja Jarkko Heinonen
Kaupunkisuunnittelu	Kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellen
Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Kaisa Nivola

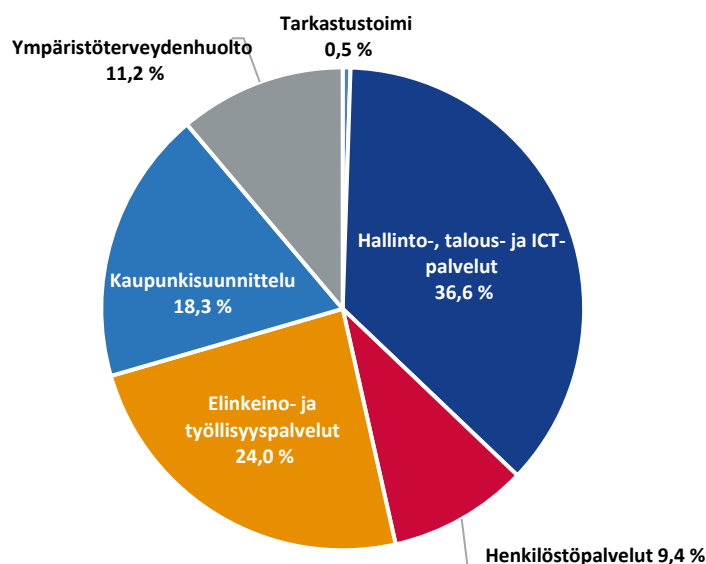
KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	353	874	952	9,0 %	954	954	170,6 %
Maksutuotot	3 556	2 774	3 050	10,0 %	2 964	2 964	-16,7 %
Tuet ja avustukset	421	285	475	66,7 %	475	475	12,8 %
Muut toimintatuotot	2 347	1 924	1 885	-2,0 %	1 890	2 890	23,1 %
TOIMINTATUOTOT	6 677	5 857	6 363	8,6 %	6 283	7 283	9,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	180	82	30	-63,4 %	30	30	-83,4 %
Henkilöstökulut	-3 722	-4 551	-4 796	5,4 %	-6 129	-5 948	59,8 %
Palvelujen ostot	-6 279	-4 509	-4 942	9,6 %	-5 702	-5 782	-7,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276	-286	-300	4,7 %	-297	-290	4,9 %
Avustukset	-432	-783	-777	-0,7 %	-777	-727	68,1 %
Muut toimintakulut	-507	-503	-417	-17,1 %	-426	-433	-14,5 %
TOIMINTAKULUT	-11 216	-10 632	-11 231	5,6 %	-13 331	-13 180	17,5 %
TOIMINTAKATE	-4 359	-4 694	-4 838	3,1 %	-7 018	-5 867	34,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-670	-712	-681	-4,3 %	-796	-885	32,1 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 029	-5 405	-5 520	2,1 %	-7 814	-6 751	34,3 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-332,91	-353,48	-369,87	4,6 %	-526,64	-457,60	37,5 %

KÄYTTÖTALOUS PALVELUALUEITTAIN 2024, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	Toimintatuotot	Toimintakulut	Toimintakate
Tarkastustoimi	0	-59	-59
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	2 215	-4 134	-1 919
Henkilöstöpalvelut	1 052	-1 041	12
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	739	-2 670	-1 931
Kaupunkisuunnittelu	1 389	-2 069	-680
Ympäristöterveydenhuolto	997	-1 258	-261
Yhteensä	6 393	-11 231	-4 838

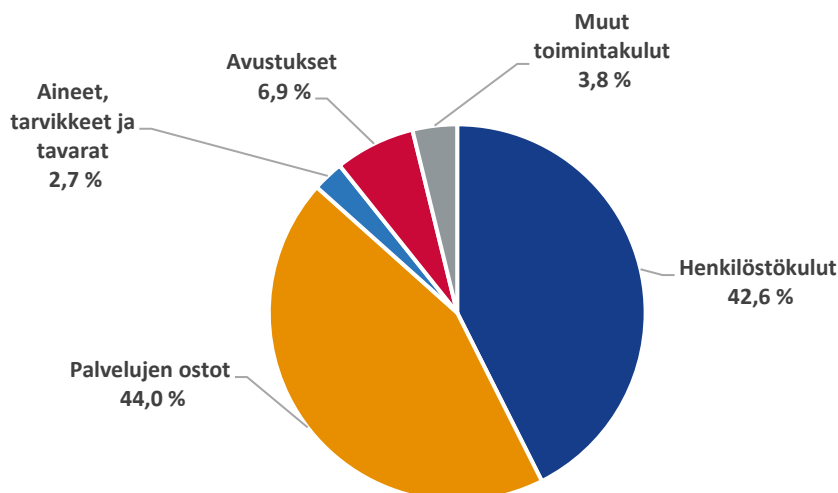
TOIMINTAKULUT SITOVUUSTASOITTAIN 2024

KÄYTTÖTALouden MENOLAJIT

1 000 €	2023	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	4 551	4 796	5,4 %
Palvelujen ostot	4 509	4 942	9,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	286	300	4,7 %
Avustukset	783	777	-0,7 %
Muut toimintakulut	503	417	-17,1 %
Yhteensä	10 632	11 231	5,6 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT 2024

Resurssit

Tuleville vuosille arvioidaan seuraavat muutokset:

- 2 htv:n vähennys talouspalveluista (työtehtävät jaettu sisäisillä järjestelyillä)
- Palkkahallinnon ulkoistaminen (- 2 htv/vuosi)
- 2,65 htv:n vähennys kaupunkisuunnittelusta (eläköitymiset, työtehtävät jaettu sisäisillä järjestelyillä)
- TE-palveluiden siirto v. 2025 alusta aiheuttaa n. 12 htv:n lisäyksen elinkeino- ja työllisyyspalveluihin.

Palvelukeskuksen koko henkilöstömäärä henkilötyövuosina on esitetty seuraavassa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hallinto- ja elinvoimapalvelut					
Tarkastustoimi	-	-	-	-	-
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	26,26	21,80	20,65	20,65	20,65
Henkilöstöpalvelut	7,50	5,60	3,18	2,68	2,68
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	4,67	7,00	7,00	19,00	19,00
Kaupunkisuunnittelu	14,09	15,39	12,74	12,74	12,74
Ympäristöterveydenhuolto	-	13,00	13,00	13,00	13,00
Hallinto- ja elinvoimapalvelut yhteensä	52,52	62,79	56,57	68,07	68,07

1.2. Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalain §:ssä 121 Tarkastuslautakunta ja Uudenkaupungin hallintosäännön §:ssä 95 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.

Uutta/Perustelut

-

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2021	TAM 2022	2023	2024	2025
Tarkastustoimi	-	-	-	-	-

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Yleiset	Arviointikertomuksen laadinta yksimielisesti ja määräajassa	-
	Työohjelman toteuttaminen	-
	Sidonnaisuusilmoitusten valvonta	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	0	0	0		0	0	-100,0 %
Maksutuotot	0	0	0		0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0		0	0	
TOIMINTATUOTOT	0	0	0		0	0	-100,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-17	-14	-18	29,6 %	-18	-18	2,5 %
Palvelujen ostot	-32	-43	-41	-5,6 %	-41	-41	27,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0		0	0	-2,2 %
Avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	-87,8 %	0	0	2900,0 %
TOIMINTAKULUT	-50	-57	-59	3,2 %	-59	-59	18,4 %
TOIMINTAKATE	-50	-57	-59	3,2 %	-59	-59	18,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-100,0 %	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-50	-58	-59	2,3 %	-59	-59	18,4 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-3,31	-3,78	-3,96	4,9 %	-3,99	-4,01	21,2 %

1.3. Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut luo edellytykset kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tehokkaalle päätöksenteolle vastaamalla asioiden hyvästä valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja muista kaupunkikonsernin ohjaustehtävistä sekä vastaa keskushallinnosta ja seutu- ja kuntayhteistyötä.

Talospalvelut hoitaa kaupungin talouteen ja taloussuunnitteluun liittyvät tehtävät reaaliaikaisesti, virheettömästi ja kilpailukykyisesti, asiakkaiden ja sidosryhmien tarpeet huomioon ottaen. Talospalvelut vastaa myös hallinto- ja elinvoimapalvelujen talouden ohjauksesta.

ICT-palveluiden tehtävänä on palvella koko Uudenkaupungin kaupunkia siten, että sillä on sen toimintoja tukeva tehokas ja laadukas tietohallinnon palvelujärjestelmä. IT-palveluja tuottamalla, kehittämällä ja hankkimalla sekä koordinoimalla tietohallinto tukee tuottavaa toimintaa ja tietotekniikan tehokasta käyttöä, sekä huolehtii teknisestä tietoturvasta ja verkkoyhteyksien toimivuudesta – mukaan lukien viestintätekniiset järjestelmät tukipalveluineen – sekä tarvittavasta osaamisesta korkeatasoisten ja jatkuvasti kehittyvien palvelujen sekä tehokkaan sisäisen toiminnan toteuttamiseksi. Tietohallinnon ohjauksen ja koordinoimisen tavoitteena on järjestää toiminta Uudenkaupungin kaupungilla järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toimintaedellytykset pitkäjänteisesti.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: ICT-palveluiden osalta kustannuksia kasvattavat mm. leasing-koneiden määrän lisääntyminen sekä koneiden hinnan nousu, yleinen palveluiden kustannustason nousu, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto, tilavarausjärjestelmän sekä Unitin vuosimaksun siirtäminen ICT-palveluille, SIEM/SOC-palvelun laajentaminen sekä normaalia suurempi määrä kannettavien tietokoneiden telakoiden uusintoja.

Kaupunginjohtajan esitys: Loura-hankkeelle varatun määrärahan vähennys (17 500 €/vuosi). Vanhan talousohjelman (Pro Economica) lukuoikeuslisenssin päättäminen v. 2025 loppuun (säästö n. 10 000 €/vuosi). Kuntapäätäjäpalvelun lopettaminen vähäisen käytön takia (säästö 7 400 €/vuosi).

Resurssit

Toimielinten esitys: Hallinto-, talous- ja ICT-palveluista on vähennetty 1 htv (avoin vakanssi). Hallintopalveluista on siirretty ympäristö- ja lupalautakunnan sihteerin tehtäviin 0,15 htv. Tehtäviin kuuluvat lautakunnan esityslistojen kokoaminen, kokousten sihteeripalvelujen järjestäminen, pöytäkirjan teko, sekä päätösten täytäntöönpano (pätösten toimittaminen tiedoksi).

Kaupunginjohtajan esitys: Talouspalveluista on vähennetty 1 htv 1.6.2024 alkaen (eläköitymisen takia). Työtehtävät jaetaan osittain sisäisesti ja osa niistä ulkoistetaan.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hallintopalvelut	8,57	8,00	7,85	7,85	7,85
Talouspalvelut	11,69	8,80	7,80	7,80	7,80
ICT-palvelut	6,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut yhteensä	26,26	21,80	20,65	20,65	20,65

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kustannusten hallinta	Taloushallinnon ja tietohallinnon (pl. tietohallinnon ohjelmistolisenssit) kustannukset ovat max. 1,78 % kaupungin ja liikelaitosten käyttötalousmenoista.	-
Toimiva yhteistyö	Toimintamallien, työprosessien ja tehtäväkuvien tarkistus. Palvelualueen uusi toimintamalli on käytössä viim. 1.1.2025	-
Digitalisaation edistäminen	Sähköisen arkistoinnin vaihe 1 valmis. Sähköinen arkistointi otetaan käyttöön kaikissa kaupungin tietojärjestelmissä vuoden 2025 loppuun mennessä.	-
	Uusien sähköisten palvelujen käyttöönotto.	-
	Digitiekartan hankkeiden edistäminen ja seuranta.	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	19	1	1	0,0 %	1	1	-97,4 %
Maksutuotot	2 343	1 424	1 790	25,7 %	1 703	1 703	-27,3 %
Tuet ja avustukset	5	0	0		0	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	996	522	424	-18,7 %	424	1 424	43,0 %
TOIMINTATUOTOT	3 363	1 947	2 215	13,8 %	2 128	3 128	-7,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-2 069	-1 559	-1 618	3,7 %	-1 560	-1 551	-25,1 %
Palvelujen ostot	-3 644	-1 778	-1 995	12,2 %	-1 974	-1 976	-45,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95	-70	-88	26,3 %	-86	-79	-17,7 %
Avustukset	-151	-115	-115	0,0 %	-115	-115	-23,9 %
Muut toimintakulut	-466	-388	-318	-18,1 %	-326	-333	-28,5 %
TOIMINTAKULUT	-6 426	-3 911	-4 134	5,7 %	-4 059	-4 054	-36,9 %
TOIMINTAKATE	-3 063	-1 964	-1 919	-2,3 %	-1 931	-925	-69,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-202	-144	-50	-65,5 %	-77	-138	-31,8 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 265	-2 108	-1 969	-6,6 %	-2 008	-1 063	-67,4 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-216,15	-137,85	-131,93	-4,3 %	-135,36	-72,06	-66,7 %

1.4. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalvelut avustaa kaupunginhallitusta ja palvelukeskuksia tarkoituksenmukaisen ja oikeudenmukaisen henkilöstöpoliittisen linjan luomisessa. Henkilöstöpalvelut ohjaa toimintaa siten, että henkilöstöhallintoa hoidetaan sopimusten, määräysten ja vahvistettujen periaatteiden sekä kaupungin strategian mukaisesti. Henkilöstöpalvelut huolehtii henkilöstöhallinnollisista ja palkanlaskennan tehtävistä, keskitetystä koulutuksesta, työhyvinvoinnin kehittämisestä, osaamisen kehittämisestä sekä työsuojelutoiminnasta.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Työterveyshuollon prosessien tehostaminen ja työkykyjohtamisen kehittäminen aloitettiin uuden yhteistyökumppanin kanssa vuoden 2023 alusta ja tätä työtä jatketaan. Työkykyjohtamisen kehittämisen ohella painopiste on työsuojelun ja työturvallisuuden prosessien kehittämisessä taloussuunnitelmakaudella.

Kaupunginjohtajan esitys: Palkkahallinnon ulkoistaminen (arvioitu säästö n. 25 000 € /vuosi).

Resurssit

Toimielinten esitys: Henkilöstöpalveluiden työtehtäviä on uudelleenorganisoitu ja yksi vakanssi lakkautetaan työmäärän vähentymisen takia. Henkilö on siirretty toiseen työtehtävään vuoden 2023 aikana.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Henkilöstöpalvelut	7,50	5,60	3,18	2,68	2,68

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Osaaminen	Perehdytyksen kehittäminen (sähköisen perehdytyksen aktiivinen hyödyntäminen ja käytön laajentaminen).	-
Työhyvinvointi	Sairauspoissaolot ovat alle kuntatyöntäjien keskiarvon.	-
Houkutteleva työpaikka	Henkilöstön vaihtuvuus on enintään keskiarvoisella tasolla.	-
	Kaupungilla on vetovoimainen työnantajamaine ja hakemusmäärät tehtäviin lisääntyvät aikaisempiin vuosiin verrattuna.	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	31	20	20	0,0 %	20	20	-35,1 %
Maksutuotot	1 110	989	1 006	1,7 %	1 006	1 006	-9,4 %
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintatuotot	4	28	27	-5,6 %	27	27	566,5 %
TOIMINTATUOTOT	1 145	1 037	1 052	1,5 %	1 052	1 052	-8,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-178	-327	-254	-22,5 %	-240	-251	41,2 %
Palvelujen ostot	-840	-716	-741	3,5 %	-753	-765	-8,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46	-39	-39	0,0 %	-39	-39	-15,2 %
Avustukset	-22	-20	0	-100,0 %	0	0	-100,0 %
Muut toimintakulut	-4	-7	-7	0,0 %	-7	-7	60,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 090	-1 109	-1 041	-6,2 %	-1 039	-1 062	-2,6 %
TOIMINTAKATE	56	-72	12	-116,2 %	13	-9	-116,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	56	-72	12	-116,2 %	13	-9	-116,8 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	3,68	-4,73	0,78	-116,6 %	0,89	-0,63	-117,2 %

1.5. Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Toiminta-ajatus

Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden tehtävänä on kehittää Uudenkaupungin alueen yritystoimintaympäristöä niin, että se tukee olemassa olevien yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edellytyksiä, edistää uusien yritysten syntymistä ja yrittäjyyttä sekä edistää alueen työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja näin kasvattaa työllisyyttä sekä auttaa yrityksiä löytämään tarvittavaa työvoimaa.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut vastaa elinkeinopoliittisesta yhteistyöstä seudullisella, maakunnallisella ja kansallisella tasolla.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Autotehtaan työpaikkojen merkittävän vähenemisen takia haettiin TEMiltä äkillisen rakennemuutoksen rahoitusta, jota myönnettiin yhteensä 2,6 milj. €. Äkillisen rakennemuutoksen rahoitus on korvamerkittyä hankerahaa ja toteutettaviin hankkeisiin on siksi varattava myös 30 % omarahoitusosuus. Koska toimenpiteet suurimmalta osaltaan kohdistuvat Uudenkaupungin alueeseen, on kaupungin syytä varautua vastaamaan myös suurimmasta osasta omarahoitusosuutta. Tätä varten **varataan kustannuspaikalle 1027 (Äkillinen rakennemuutos) 135 000 €**, mikä vastaa hieman alle 80 % koko tarvittavasta omarahoitusosuudesta.

Nuorten kesätyöpaikkojen tukeminen ja kaupungin omien kesätyöntekijöiden palkkaaminen sekä siihen varattava rahoitus siirtyy henkilöstöhallinnosta elinkeino- ja työllisyyspalveluihin, mitä varten työllisyyspalveluihin tehdään uusi **kustannuspaikka 1077, mihin siirretään 50 000 €** varaus.

Kaupunginjohtajan esitys: Palkkatuen vähentäminen (v.2024: 200 000 € / v. 2025: 50 000 €). Jos organisaatio päättää irtisanoa tai lomauttaa, ei ole enää mahdollista myöntää palkkatukea työnantajalle millään syyllä tai minkään kestoisena.

Vähennetään elinkeinoelämän kehittämisen varauksesta 10 000 € v. 2024, 20 000 € v. 2025 ja 30 000 € v. 2026. Muista kehittämishankkeista vähennetään 60 000 €/vuosi. Työllistämisestä vähennetään 100 000 € v. 2025 ja 250 000 € v. 2026 ja työmarkkina-tuen kuntaosuudesta vähennetään 50 000 € vuodelta 2026.

TE-palveluiden siirto v. 2025 alusta aiheuttaa elinkeino- ja työllisyyspalveluille arviolta 2,2 milj. euron lisäkustannukset vuosittain (Valtionvarainministeriön arvio).

Resurssit

Kaupunginjohtajan esitys: TE-palveluiden siirto v. 2025 alusta aiheuttaa n. 12 htv:n lisäyksen elinkeino- ja työllisyyspalveluihin.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	4,67	7,00	7,00	19,00	19,00

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
TE24-uudistuksen ja työllisyyspalveluiden hallitus siirtymisen valmistelu	Uudistuksen toteuttaminen ja lakisääteisten palveluiden toimivuuden varmistaminen Uudenkaupungin osalta	-
	Työllistämistä edistävien yrityspalveluiden integroituminen osaksi työllisyyspalveluiden kokonaisuutta.	-
Äkillisen rakennemuutoksen toimintakokonaisuus	Työllisyyden parantaminen ja yritystoiminnan kasvu ÄRM-rahoituksella toteutettavien hankkeiden kautta.	-
Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäiseminen ja työelämään integroitumisen tukeminen	Opinnollistamisen käyttöönotto valmennusmenetelmänä ja oppilaitosyhteistyön lisääminen.	-
	Opinnollistamisen käyttöönotto valmennusmenetelmänä ja oppilaitosyhteistyön lisääminen.	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	76	56	55	-1,4 %	55	55	-27,6 %
Maksutuotot	11	23	29	24,5 %	29	29	158,3 %
Tuet ja avustukset	286	255	445	74,5 %	445	445	55,6 %
Muut toimintatuotot	203	164	210	28,4 %	215	215	5,7 %
TOIMINTATUOTOT	577	498	739	48,5 %	744	744	29,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-576	-937	-1 169	24,8 %	-2 545	-2 336	305,7 %
Palvelujen ostot	-535	-715	-817	14,2 %	-1 524	-1 514	182,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-119	-125	-122	-2,2 %	-122	-122	2,5 %
Avustukset	-147	-536	-550	2,6 %	-550	-500	239,3 %
Muut toimintakulut	-27	-28	-12	-57,3 %	-12	-12	-54,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 404	-2 341	-2 670	14,1 %	-4 754	-4 485	219,3 %
TOIMINTAKATE	-828	-1 843	-1 931	4,7 %	-4 010	-3 741	352,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-301	-348	-354	1,8 %	-341	-303	0,7 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 128	-2 191	-2 285	4,3 %	-4 351	-4 044	258,4 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-74,70	-143,29	-153,11	6,9 %	-293,24	-274,07	266,9 %

1.6. Kaupunkisuunnittelu

Toiminta-ajatus

Kaupunkisuunnittelu vastaa hyvän ja laadukkaan kaupunkikuvan ja ympäristön muodostumisesta ja kaavojen suunnittelusta. Lisäksi kaupunkisuunnittelu vastaa yhdyskuntatekniikan suunnittelusta yhdessä infrapalveluiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu tuottaa kaupungin ja muiden tilaajien tarpeisiin maaomaisuuden hallintaan ja hoitoon liittyviä palveluja. Vastaamme siitä, että kaupungilla on riittävästi maata elinkeinoelämän ja tonttikysynnän tarpeisiin ja vastaamme kaupungin maaomaisuudesta ja luonnonvaroista. Tuotamme kuntalaisille, elinkeinoelämälle ja hallintokunnille tarkoituksenmukaista, taloudellista, turvallista sekä arkkitehtonisesti korkeatasoista ympäristöä. Osallistumme elinkeinoelämän kehittämiseen. Vastaamme kaupungin maastomittaus-, karttatuotanto- ja paikkatietopalveluista. Hoidamme tonttien luovutukset ja asemakaava-alueen kiinteistönmuodostamistehtävät. Hoidamme joukkoliikenteeseen liittyvät tehtävät. Ylläpidämme kunnallisteknisten verkostojen tiedostoja sekä ajantasakaavaa. Tuotamme monipuolista paikkatietoon perustuvaa dataa päätöksenteon tueksi sekä muiden palvelualueiden sekä asukkaiden käyttöön. Panostamme viestintään ja vuorovaikutukseen palvelualueen toiminnassa, erityisesti kaavahankkeissa. Teemme yhteistyötä muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa. Pyrimme parantamaan asiakaspalvelukokemusta aina.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Hallintosäännössä, joka tuli voimaan 1.8.2023, perustettiin kaupunkisuunnittelujaosto, joka vastaa infran suunnittelusta teknisen lautakunnan sijaan.

Rakennussuunnittelu on siirtynyt tilapalveluun kaupunkisuunnittelusta. Kaupunginarkkitehti johtaa kuitenkin rakennussuunnittelua.

Kaupunginhallitus käsitteli ja hyväksyi kaupunkisuunnittelun henkilöstöjärjestelyt 24.04.2023.

Kaupunginjohtajan esitys: Koivistonsaaren kaavoittamisen tonteiksi arvioidaan tuovan n. 1 milj. € tulot vuodelle 2026.

Resurssit

Toimielinten esitys: Kaupunkisuunnittelun henkilöstöresurssi on pienentynyt 15,39:stä 12,74 henkilöön eli 2,65 henkilöä. Eläköitymisten kautta on ollut henkilövaihtuvuutta ja töiden uudelleen organisointia, sekä toimenkuvien muutoksia.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Kaupunkisuunnittelu	14,09	15,39	12,74	12,74	12,74

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Asuminen ja palvelut ympäristön toimivuus ja laatu	Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman kärkiteemojen ja toimenpiteiden toteuttaminen. Asumisen tarjonnan ja vaihtoehtojen monipuolistaminen, uusien asukkaiden houkuttelu ja arjen sujuvoittaminen ja virkistysmahdollisuuksien parantaminen.	-
Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Sujuvoitetaan prosesseja helpottamaan uusien työntekijöiden työn aloittamista.	-
Avoin vuorovaikutus	Kuntalaisten ja muiden toimijoiden osallistaminen suunnitteluun ja oikea aikainen viestintä.	-
Kestävän ja joustavan liikkuksen edellytysten parantaminen	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvattaminen.	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	226	105	26	-75,2 %	26	26	-88,5 %
Maksutuotot	92	108	81	-25,0 %	81	81	-11,7 %
Tuet ja avustukset	130	30	30	0,0 %	30	30	-77,0 %
Muut toimintatuotot	1 144	1 208	1 222	1,2 %	1 222	1 222	6,8 %
TOIMINTATUOTOT	1 592	1 451	1 359	-6,3 %	1 359	1 359	-14,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	180	82	30	-63,4 %	30	30	-83,4 %
Henkilöstökulut	-882	-875	-869	-0,7 %	-896	-923	4,6 %
Palvelujen ostot	-1 227	-1 057	-1 069	1,1 %	-1 131	-1 206	-1,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15	-16	-15	-9,2 %	-15	-15	-4,4 %
Avustukset	-112	-112	-112	0,0 %	-112	-112	0,2 %
Muut toimintakulut	-10	-5	-4	-8,3 %	-4	-4	-57,7 %
TOIMINTAKULUT	-2 246	-2 065	-2 069	0,2 %	-2 159	-2 260	0,6 %
TOIMINTAKATE	-474	-532	-680	27,8 %	-770	-871	83,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-167	-220	-278	26,5 %	-378	-444	165,9 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-641	-751	-958	27,4 %	-1 147	-1 315	105,1 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-42,44	-49,14	-64,17	30,6 %	-77,32	-89,11	110,0 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Asemakaavoitettu/ ha (kaupungin omat kaavat)	10	30	30	30	30
Yleiskaavoitettu / ha	0	0	19 000	0	10 000
Kaavoitettu/ kpl (yksityisten hakemat rantakaavat)	0	0	10	10	10
Poikkeusluvut, kpl	43	50	40	40	40
Ympäristösuunnitelmia, kpl	5	3	3	3	3
Yhdyskuntatekninen suunnittelu/Kunnallisteknisiä suunnitelmia, kpl	34	20	20	20	20
Sijoitusluvat/alueenkäyttöluvat, kpl	67	40	40	40	40
Kiinteistötoimituksia, kpl	16	20	20	20	20
Maa-alueita vuokrattu, kpl	7	15	10	10	10
Maa-alueita myyty, kpl	16	10	8	8	8
Maa-alueita ostettu, kpl	3	4	5	5	5
Vektorimuotoisia kantakartta-aineistoja (dwg) luovutettu/ha	1 600	2 000	1 500	1 500	1 500
Rakennusvalvontamittauksia, kpl	145	300	200	200	200
Kalastuslupien myynti, kpl	621	700	600	600	600

1.7. Ympäristöterveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon. Terveysvalvonta pyrkii ennaltaehkäisemään ympäristöstä aiheutuvia terveysvaaroja valvomalla sekä tuotteita että olosuhteita. Eläinlääkintähuolto turvaa lakisääteiset ympärivuorokautiset eläinlääkintäpalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätty eläinsuojelulain ja eläintautilain tehtävät.

Uutta/Perustelut

-

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Ympäristöterveydenhuolto	12,00	13,00	13,00	13,00	13,00

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Eläinlääkintähuollon palvelut	KliniQ-ohjelman käyttöönotto praktiikan hallintaan ja suunnitteluun sekä ohjelmaan pohjautuvan luotettavan suorite- ja maksuseurannan luominen	-
Terveysvalvonta	Laatunet-järjestelmän jalkauttaminen käytäntöön soveltuvin osin	-
Hallinto	Oman toimintakäsikirjan päivitys ja nivottaminen Laatunet-järjestelmään	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	658	693	851	22,8 %	852	852	29,6 %
Maksutuotot	137	230	145	-37,0 %	145	145	5,9 %
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintatuotot	1	2	2	0,0 %	2	2	92,5 %
TOIMINTATUOTOT	795	924	997	7,9 %	999	999	25,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-787	-839	-869	3,5 %	-869	-869	10,4 %
Palvelujen ostot	-120	-199	-279	40,1 %	-279	-279	133,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-36	-35	-2,9 %	-35	-35	125,6 %
Avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintakulut	-80	-75	-76	1,3 %	-77	-77	-3,5 %
TOIMINTAKULUT	-1 002	-1 149	-1 258	9,5 %	-1 261	-1 261	25,8 %
TOIMINTAKATE	-207	-225	-261	16,1 %	-261	-261	26,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-207	-225	-261	16,1 %	-261	-261	26,5 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-13,68	-14,69	-17,49	19,0 %	-17,62	-17,72	29,5 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Viranomaisvalvonnan tarkastukset	1 115	1 300	1 300	1 300	1 300
Eläinlääkäreiden potilaskäynnit	4 572	6 000	5 000	5 000	5 000
Viranomaistodistukset	384	600	500	500	500

2. TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

2.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta

VIRANHALTIJAORGANISAATIO / TILIVELVOLLISET 2024

Palvelukeskuksen johtaja	Tekninen johtaja Jari Nikkari
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelupäällikkö Susanna Puottula
Infrapalvelut	Tekninen johtaja Jari Nikkari
Ruoka- ja puhtauspalvelut	Tekninen johtaja Jari Nikkari
Tilapalvelut	Tekninen johtaja Jari Nikkari

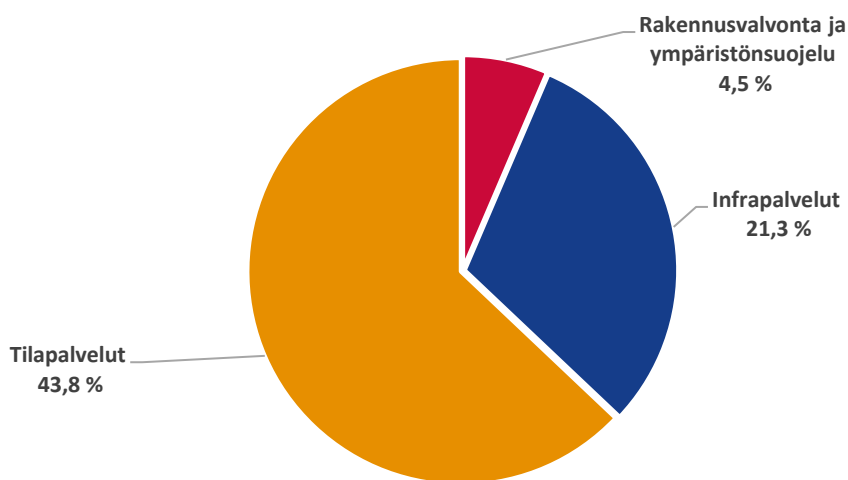
KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	4 003	3 338	3 459	3,6 %	3 442	3 426	-14,4 %
Maksutuotot	2 857	2 139	2 241	4,8 %	2 242	2 244	-21,4 %
Tuet ja avustukset	8	153	153	0,0 %	153	153	1721,3 %
Muut toimintatuotot	11 341	10 142	10 138	0,0 %	10 076	10 097	-11,0 %
TOIMINTATUOTOT	18 209	15 773	15 991	1,4 %	15 913	15 920	-12,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	382	347	417	20,2 %	417	417	9,3 %
Henkilöstökulut	-5 364	-4 821	-5 368	11,4 %	-5 429	-5 439	1,4 %
Palvelujen ostot	-5 902	-4 811	-4 877	1,4 %	-6 708	-4 955	-16,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 434	-3 914	-3 484	-11,0 %	-3 910	-3 478	1,3 %
Avustukset	-3	-7	-7	0,0 %	-7	-7	159,3 %
Muut toimintakulut	-3 909	-2 277	-2 439	7,1 %	-3 287	-2 939	-24,8 %
TOIMINTAKULUT	-18 611	-15 830	-16 175	2,2 %	-19 341	-16 818	-9,6 %
TOIMINTAKATE	-21	290	233	-19,8 %	-3 011	-481	2205,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 458	-4 492	-5 078	13,0 %	-9 298	-6 239	-3,4 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 479	-4 202	-4 845	15,3 %	-12 310	-6 720	3,7 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-428,93	-274,78	-324,66	18,1 %	-829,66	-455,47	6,2 %

KÄYTTÖTALOUS PALVELUALUEITTAIN, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	Toimintatuotot	Toimintakulut	Toimintakate
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	334	-724	-389
Infrapalvelut	1 340	-3 496	-2 157
Ruoka- ja puhtauspalvelut	4 976	-4 888	88
Tilapalvelut	9 758	-7 067	2 691
Yhteensä	16 408	-16 175	233

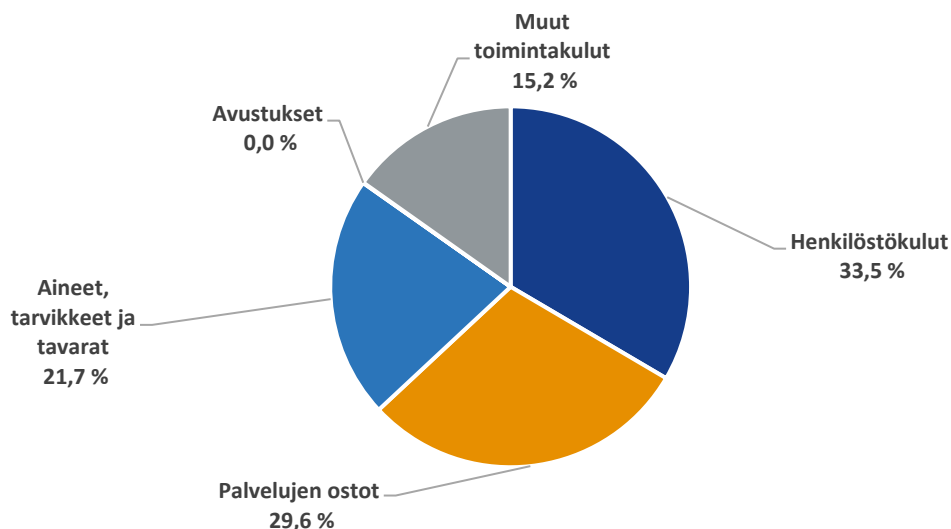
TOIMINTAKULUT SITOVUUSTASOITTAIN 2024

KÄYTTÖTALouden MENOLAJIT

1 000 €	2023	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	4 821	5 368	11,4 %
Palvelujen ostot	4 811	4 877	1,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 914	3 484	-11,0 %
Avustukset	7	7	0,0 %
Muut toimintakulut	2 277	2 439	7,1 %
Yhteensä	15 830	16 175	2,2 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT 2024

Resurssit

Tuleville vuosille arvioidaan seuraavat muutokset:

- 0,5 htv lisäys rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun
- Hanke- ja rakennussuunnittelija tilapalveluihin (1 htv)
- Kiinteistönhoidosta 2 eläköityvän työntekijän vakanssit jätetään täyttämättä (sisäiset järjestelyt)

Palvelukeskuksen koko henkilöstömäärä henkilötyövuosina on esitetty seuraavassa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Tekniset ja ympäristöpalvelut					
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	6,17	6,92	7,42	7,42	7,42
Infrapalvelut	93,76	77,60	22,16	22,16	22,16
Ruoka- ja puhdistuspalvelut	0,00	0,00	55,26	59,96	59,96
Tilapalvelut	16,13	16,12	18,02	17,37	16,03
Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä	116,06	100,64	102,86	106,91	105,57

2.2. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta ovat viranomaistoimintaa. Niiden tehtävänä on osaltaan varmistaa, että niin rakennettu kuin luonnonympäristökin säilyy terveellisenä, turvallisena ja viihtyisänä. Ympäristönsuojelussa hoidetaan myös Kustavin, Taivassalon ja Vehmaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Uutta/Perustelut

-

Resurssit

Toimielinten esitys: Kaupunginhallituksessa 24.4.2023 § 109 päätetystä lupasihteerin vakanssin siirrosta aiheutuva määrärahan lisäys (0,5 HTV) on varattu palkkakuluihin.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	6,17	6,92	7,42	7,42	7,42

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Muuttuva lainsäädäntö	Rakennusjärjestyksen ja taksan uudistaminen	-
Prosessityö	Rakennusvalvonnan prosessien päivittäminen	-
Ympäristöhaittojen ehkäiseminen	Valvontaohjelman mukaisen valvonnan toteutuminen 100 %	-
Seudullinen yhteistyö	Kuntatapaamisten järjestäminen ympäristönsuojelun toiminta-alueen kuntien kanssa	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	0	0	0		0	0	
Maksutuotot	309	297	300	1,0 %	300	300	-3,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintatuotot	32	33	34	4,9 %	34	34	5,0 %
TOIMINTATUOTOT	342	330	334	1,4 %	334	334	-2,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-409	-443	-495	11,8 %	-510	-525	28,4 %
Palvelujen ostot	-182	-205	-214	4,5 %	-214	-214	17,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-9	-8	-5,6 %	-8	-8	287,8 %
Avustukset	-3	-5	-5	0,0 %	-5	-5	85,2 %
Muut toimintakulut	0	-1	-1	0,0 %	-1	-1	182,1 %
TOIMINTAKULUT	-596	-663	-724	9,2 %	-739	-753	26,4 %
TOIMINTAKATE	-254	-333	-389	16,8 %	-405	-419	65,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-254	-333	-389	16,8 %	-405	-419	65,0 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-16,81	-21,80	-26,10	19,7 %	-27,27	-28,40	68,9 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Ympäristönsuojelun lupa-asiat ja lausunnot	160	150	150	150	150
Valvontaohjelman mukaiset tarkastukset	32	30	30	30	30
Rakennusvalvonnan lupa-asiat	416	500	500	500	500
Rakennusvalvonnan katselmukset ja tarkastukset	460	650	650	650	650

2.3. Infrapalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintotehtävät luovat edellytykset teknisen lautakunnan tehokkaalle päätöksenteolle vastaamalla asioiden hyvästä valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalveluiden alla on infrapalvelujen kokonaisvaltainen johtaminen sisältäen Infran rakentamisen ja ylläpidon, tilatoimen sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden tuottamisen.

Infrapalvelut suorittavat kaupungin omien yhdyskuntatekniikkahankkeiden rakennuttamistehtävät sekä vastaa yhdyskuntatekniikan sekä kauppatorin rakentamisesta ja yllä-

pidosta ja suorittaa tilauksesta yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitotöitä. Infrapalvelut vastaavat maankäyttö- ja rakennuslain pykälien mukaisesti asemakaava-alueiden hulevesien hallinnasta ja hulevesiviemäriverkostosta. Infrapalvelut vastaavat kaupunginvaltuuston hyväksymien investointien toteuttamisesta.

Varikko vastaa kaupungin varasto-, konekeskus- ja konekorjaamotoiminnasta.

Puistoyksikkö vastaa puistojen ja leikkikenttien rakentamisesta ja ylläpidosta tavoitteenaan merellinen, vihreä puistokaupunki. Yksikkö vastaa ulkoliikuntapaikkojen hoidosta.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: 1.8.2023 voimaan tullessa uudessa hallintosäännössä infrapalvelut on jaettu kahdeksi palvelualueeksi: infrapalvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut. Muutos tulee voimaan 1.1.2024.

1.8.2023 alkaen infran suunnittelusta vastaa teknisen lautakunnan sijaan kaupunkisuunnittelujaosto.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hallintotehtävät	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kunnossapito	6,51	6,51	6,51	6,51	6,51
Varikko	3,05	3,05	3,05	3,05	3,05
Puistoyksikkö	6,35	6,35	6,20	6,20	6,20
Liikunta	3,40	3,40	3,40	3,40	3,40
Kierrätyskeskus	1,30	1,30	1,00	1,00	1,00
Ruokapalvelut	23,69	23,89	-	-	-
Puhdistuspalvelut	47,46	31,10	-	-	-
Infrapalvelut yhteensä	93,76	77,60	22,16	22,16	22,16

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kunnossapito	Investointimäärärahoja ei ylitetä sekä työt toteutetaan aikataulussa	-
	Katujen ja teiden kunnossapidon kustannustaso on 0,73 €/m ² (katuja ja väyliä on 894.104 m ²)	-
Varikko	Korjaamon kustannustaso on enintään 42,98 €/laskutettu korjaamon työtunti	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	3 953	3 298	62	-98,1 %	62	62	-98,4 %
Maksutuotot	2 537	1 833	358	-80,5 %	358	358	-85,9 %
Tuet ja avustukset	8	8	0	-100,0 %	0	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	968	835	773	-7,4 %	773	773	-20,1 %
TOIMINTATUOTOT	7 465	5 974	1 193	-80,0 %	1 193	1 193	-84,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	199	147	147	0,0 %	147	147	-26,2 %
Henkilöstökulut	-3 970	-3 496	-1 324	-62,1 %	-1 361	-1 397	-64,8 %
Palvelujen ostot	-4 346	-3 419	-1 349	-60,5 %	-1 299	-1 299	-70,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 182	-911	-624	-31,5 %	-624	-624	-47,2 %
Avustukset	0	-2	-2	0,0 %	-2	-2	
Muut toimintakulut	-226	-233	-198	-15,2 %	-198	-198	-12,6 %
TOIMINTAKULUT	-9 724	0	0		0	0	-100,0 %
TOIMINTAKATE	-2 059	6 121	1 340	-78,1 %	1 340	1 340	-165,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705	-2 045	-2 120	3,7 %	-2 233	-2 165	27,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 764	4 076	-780	-119,1 %	-893	-825	-78,1 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-249,22	266,58	-52,30	-119,6 %	-60,21	-55,93	-77,6 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Tekniset Infrapalvelut					
Kunnossapidettävät kadut, tiet ja väylät, m2	889 104	894 104	894 104	894 104	894 104
Valaistuja liikenneväyliä, km	154,19	154,89	154,89	154,89	154,89
Koneiden käyttötunnit	12 156	11 500	11 500	11 500	11 500
Laskutetut korjaamotyötunnit	3 170	3 200	3 200	3 200	3 200

2.4. Ruoka- ja puhtauspalvelut

Toiminta-ajatus

Ruokapalvelut vastaa laadukkaiden ja ravitsemuksellisesti täysipainoisten ateriapalvelujen saatavuudesta tehokkaasti ja taloudellisesti. Ruokapalvelut hankkii Monitoimijatalo Winterin rakentamisen ajan päiväkotien ja koulujen lounaat ja päivälliset Kaarea Oy:ltä ja tuottaa itse muut päiväkotien ja koulujen ateriapalvelut. Lukio-opetuksen ateriat tuottaa Novida.

Puhtauspalvelut vastaa kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen siivouksesta. Työt tehdään tilaaja-asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ja luodaan siten käyttäjäasiakkaille puhtaustasoltaan tarkoituksenmukaiset tilat. Samalla puhtauspalvelut vastaa omalta osaltaan kaupungin rakennusomaisuuden kunnan ja arvon säilymisestä.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Ruoka- ja puhtauspalvelut on uusi infrapalveluista erotettu palvelualue. Muutos tulee voimaan 1.1.2024.

Puhtauspalveluiden talousarvio- ja suunnitelmakauden aikana Monitoimijatalo Winterin aloitus vähentää puhtauspalveluiden asiakaskohteita. Poistuneiden asiakaskohteiden henkilöstön vastualueet muuttuvat.

Resurssit

Toimielinten esitys: **Puhtauspalveluiden** talousarvio ja -suunnitelmakauden aikana vapautuvien vakanssien arvioitu määrä on 7–7,5, jota ei ole vielä voitu huomioida henkilöstömäärissä. Huomioidaan Monitoimijatalo Winterin valmistuminen eikä puhtauspalveluiden vapautuvia vakansseja täytetä.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Ruokapalvelut	-	-	24,65	29,00	29,00
Puhdistuspalvelut	-	-	30,61	30,96	30,96
Yhteensä	0,00	0,00	55,26	59,96	59,96

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Ruokapalvelut	Henkilöstön määrän optimointi ja työtehon tavoitetaso 75,00 €/tehty työtunti vuonna 2024	-
	Ruokapalveluiden uusi toimintamalli laaditaan ja toimintojen laajuus ja resurssitarve määritetään toimintakautena 2024 huomioiden monitoimijatalo Winterin valmistuminen.	-
Puhtauspalvelut	Siivouksen kustannukset vuonna 2024 ovat enintään 28,31 €/h ja 33,17 €/m ²	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	0	0	3 357		3 357	3 357	
Maksutuotot	0	0	1 574		1 574	1 577	
Tuet ja avustukset	0	0	8		8	8	
Muut toimintatuotot	0	0	37		36	65	
TOIMINTATUOTOT	0	0	4 976		4 975	5 007	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	0	0	-2 422		-2 455	-2 484	
Palvelujen ostot	0	0	-2 081		-1 775	-1 470	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-349		-344	-343	
Avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintakulut	0	0	-36		-36	-36	
TOIMINTAKULUT	0	0	-4 888		-4 611	-4 333	
TOIMINTAKATE	0	0	88		365	674	
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-77		-83	-91	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	11		282	583	
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	0,00	0,00	0,74		19,01	39,51	

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Ruokapalvelut					
Päiväkotiateriat, kpl	168 798	178 602	181 837	181 837	181 837
Kouluateriat, kpl	318 943	353 247	332 068	332 068	332 068
Henkilöstöruokailu ja muut ateriapalvelut, kpl	57 493	59 325	71 095	71 095	71 095
Ostopalvelut (Ruokapalvelut), kpl	221 718	0	0	0	0
Puhdistuspalvelut					
Siivottavien neliöiden määrä, m ²	64 705	49 648	48 561	48 561	37 062
Siivouksen hinta, €/tunti/hlö/viikko	24,48	26,84	28,31	28,10	28,92
Siivouksen hinta, €/neliö	33,46	30,06	33,17	32,93	42,86

2.5. Tilapalvelut

Toiminta-ajatus

Kiinteistönhoito vastaa kaupungin hallinnassa olevien rakennusten ja huoneistojen sekä niiden piha-alueiden hoidosta ja kunnossapidosta.

Hoito- ja kunnossapitotoimet suoritetaan taloudellisesti, energiatehokkaasti käyttäjien tarpeet, kiinteistöjen arvon säilyminen ja kiinteistöjen hyvän koettavuuden huomioon ottaen.

Tilapalvelut vastaa rakennussuunnittelusta ja rakennusten ylläpidosta. Suorittaa tilauksesta kaupungin omien rakennushankkeiden rakennuttamis- ja valvontatehtävät sekä rakentaa kaupungin omana työnä tehtävät talonrakennustyöt.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Rakennussuunnittelu ja rakennussuunnittelun johto henkilöstöineen siirtyvät teknisten ja ympäristöpalveluiden tilatoimeen.

Talousarviokaudella kiinteistöjen osalta tapahtuu paljon olemassa olevan kiinteistömassan purkuja ja uuden Monitoimijatalo Wintterin käyttöönottoa. Henkilöstön vastuualueissa tapahtuu muutoksia em. johdosta.

Sähköisen huoltokirjan laajempi käyttöönotto toteutetaan talousarviokaudella. Lukostojärjestelmän keskittämistä jatketaan uuteen järjestelmään (iLoq 5).

Kaupunginjohtajan esitys: Ulkoisesta päiväkotitilasta luopuminen Wintteriin siirryttäessä (vuosisäästö n. 150 000 €).

Resurssit

Toimielinten esitys: Rakennussuunnittelusta on lakkautettu yksi hanke- ja rakennussuunnittelijan toimi kaupunginsuunnittelun toimesta ja jäljelle jääneellä yhdellä suunnittelijan vakanssilla ei ole mahdollista kaikkia tehtäviä hoitaa. Rakennussuunnitteluun tarvitaan uusi hanke- ja rakennussuunnittelijan toimi, koska suunnitteluresurssit ovat

olleet kaupungin hankkeisiin nähden vajavaiset jo ennen hanke- ja rakennussuunnittelijan tehtävän lakkauttamistakin.

Kiinteistöhoidon resurssien osalta henkilöstöä eläköityy talousarviokauden aikana neljällä henkilöllä. Kahdelle eläköityvälle henkilölle haetaan jatkajaa (Jäähalli ja Kalannin tiimi) ja kahden paikkaa ei täytetä (Uimahalli ja Pohitullin tiimi). Näiden täyttämättömien paikkojen osalta tehdään kiinteistöhoidon henkilöstön vastuualueiden osalta uudelleen järjestelyjä huomioiden Winterin kiinteistöhoito ja purettavat kiinteistöt.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Kiinteistöhoito	12,93	12,92	12,82	12,17	10,83
Rakennusten ylläpito	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20
Rakennussuunnittelu	-	-	2,00	2,00	2,00
Tilapalvelut yhteensä	16,13	16,12	18,02	17,37	16,03

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Rakennusten suunnittelu ja ylläpito	Rakennusten suunnittelu, hankkeiden kilpailutus ja toteutus suoritetaan kustannustehokkaasti investointimäärärahojen puitteissa ja toteutetaan aikataulujen mukaisesti.	-
Kiinteistöjen ylläpito	Kunnossapito-ohjelman mukaiset hankkeet toteutetaan sekä määrärahoja ei ylitetä	-
Kiinteistöhoito	Kiinteistöhoiton kustannukset ilman poistoja ovat vuonna 2024 enintään 52,13 €/kam ² /v. (Ilman läpilaskutettavia vuokria)	-
	Kiinteistöjen energiankulutus vuonna 2024 on 18034 MWh. Energiansäästö on 1,4 % eli 256 MWh vuoden 2022 tasosta.	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	50	40	40	0,0 %	23	7	-86,4 %
Maksutuotot	11	9	9	0,0 %	9	9	-12,1 %
Tuet ja avustukset	0	145	145	0,0 %	145	145	
Muut toimintatuotot	10 341	9 275	9 294	0,2 %	9 233	9 225	-10,8 %
TOIMINTATUOTOT	10 402	9 469	9 488	0,2 %	9 411	9 386	-9,8 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	182	200	270	35,0 %	270	270	48,0 %
Henkilöstökulut	-985	-882	-1 128	27,8 %	-1 102	-1 034	4,9 %
Palvelujen ostot	-1 374	-1 187	-1 233	3,8 %	-3 420	-1 972	43,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 250	-2 994	-2 502	-16,4 %	-2 933	-2 503	11,2 %
Avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintakulut	-3 682	-2 043	-2 205	7,9 %	-3 053	-2 705	-26,6 %
TOIMINTAKULUT	-8 292	-7 107	-7 067	23,1 %	-10 508	-8 213	-1,0 %
TOIMINTAKATE	2 292	2 563	2 691	5,0 %	-827	1 443	-37,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 753	-2 447	-2 881	17,7 %	-6 983	-3 983	-16,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 461	116	-190	-263,3 %	-7 810	-2 540	3,2 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-162,90	7,59	-12,70	-267,3 %	-526,37	-172,12	5,7 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Hoidetut kiinteistöt, kam2*	105 405	99 629	99 629	88 719	76 529
Energiankäyttö (energiaseuran- nassa olevien kiinteistöjen lämpö ja sähkö), MWkh**	18 888	17 259	18 034	17 906	17 778

* 2024 aikana pääkirjaston väistötilatarve poistuu, puretaan Kainpirtti; 2025 aikana puretaan Ugin vanha pääterveysasema, A-sairaalan F-siipi, rivitalo Mannersato. Pohitullin koulua ja Uimahallia aloitetaan purkamaan. D-talon päiväkodin vuokrasopimus irtisanotaan; 2026 Pohitullin koulu ja Uimahalli purettu.
** Tavoitevuodeksi 2022 (18 289,9 MWkh) säästö-%: 2,8 % säästöä tavoitevuodesta vuoteen 2026. Energian seurannassa (Enerkey) olevien kiinteistöjen osalta 32 kohdetta.

TILATOIMEN TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	50	40	40	23	7
Maksutuotot	11	9	9	9	9
Tuet ja avustukset	0	145	145	145	145
Vuokratuotot					
Asuntojen vuokratuotot	232	236	237	239	239
Muiden rakennusten vuokratuotot	546	620	632	624	624
Sis. pääomavuokran korkotuotto	2 318	2 262	2 252	2 252	2 252
Sis. kiint.hoidon ylläpitovuokra	3 047	3 027	3 010	3 010	3 010
Sis. kiint.hoidon korjausvastikevuokra	1 593	1 574	1 565	1 565	1 565
Sisäinen kiint.hoidon maanvuokra	81	88	87	87	87
Muut vuokratuotot	5	0	0	0	0
Sis. vuokratuotot	0	0	0	0	0
Vuokratuotot yhteensä	7 821	7 808	7 783	7 777	7 777
Muut toimintatuotot	2 520	1 467	1 511	1 456	1 448
Toimintatuotot yhteensä	10 402	9 469	9 488	9 411	9 386
Valmistus omaan käyttöön	182	200	270	270	270
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-985	-882	-1 128	-1 102	-1 034
Palvelujen ostot	-1 374	-1 187	-1 233	-3 420	-1 972
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 250	-2 994	-2 502	-2 933	-2 503
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-3 682	-2 043	-2 205	-3 053	-2 705
Toimintakulut yhteensä	-8 292	-7 107	-7 067	-10 508	-8 213
TOIMINTAKATE	2 292	2 563	2 691	-827	1 443
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Sis. pääomavuokran korkotuotto kh:lle	-1 876	-1 520	-1 513	-1 513	-1 513
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	-1 520	-1 513	-1 513	-1 513
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 876	-3 041	-3 026	-3 026	-3 026
VUOSIKATE	416	-478	-335	-3 853	-1 583
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-2 288	-2 447	-2 734	-3 804	-3 983
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	-147	-3 179	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 753	-2 447	-2 881	-6 983	-3 983
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 337	-2 925	-3 216	-10 836	-5 566
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	131	86	86	81	76
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 206	-2 839	-3 130	-10 755	-5 490

TILATOIMEN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	416	-478	-335	-3 853	-1 583
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	416	-478	-335	-3 853	-1 583
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-16 453	-18 895	-16 724	-7 883	-2 379
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-16 453	-18 895	-16 724	-7 883	-2 379
Toim. ja inv. rahavirta yhteensä	-16 037	-19 373	-17 059	-11 736	-3 962
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Antolainojen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalm. muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-16 037	-19 373	-17 059	-11 736	-3 962

TILATOIMEN INVESTOINNIT

1 000 €	2024	2025	2026
Korjausinvestoinnit			
Museot	-75	0	0
Kiinteistöjen ylläpitokorjaus	-800	-1 000	-1 000
Uimahalli	-10	0	0
Jäähallin korjaukset - rataputkisto S 2017	-80	-15	-15
Pääkirjasto S 2017 - sisätilaremontti 2018	-1 950	0	0
Merituulikoti	-74	0	0
Kalannin koulu	-200	0	0
Päiväkotien pihojen saneeraus hankkeen mukaisesti	-25	-100	-25
Raatihuoneen korjaus	-50	-300	0
A-sairaala	-350	0	0
Pajalan toimintakeskus	0	-1 883	-1 319
Mörne	-200	-1 110	0
Saarniston palvelukeskus	-150	0	0
Korjausinvestoinnit yhteensä	-3 964	-4 408	-2 359
Parannus- ja muutosinvestoinnit			
Varautuminen poikkeusoloihin: vanhainkodit, Mörne, varavoima	0	-75	-20
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	-9 000	-2 500	0
Lokalahden päiväkotit, tilamuutokset	-200	0	0
Wintterin irtokalusteet ja laitteet	-3 560	-900	0
Parannus- ja muutosinvestoinnit yhteensä	-12 760	-3 475	-20
Kaikki investoinnit yhteensä	-16 724	-7 883	-2 379
Tunnusluvut			
Korjausvastike	1 565	1 565	1 565
Korjausvastike - kaikki investoinnit	-15 159	-6 318	-814
Vuosikate	-335	-3 853	-1 583
Vuosikate - kaikki investoinnit	-17 059	-11 736	-3 962
Poistot	-2 881	-6 983	-3 983
Poistot - kaikki investoinnit	-13 843	-900	1 604

3. KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

3.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta

VIRANHALTIJAORGANISAATIO / TILIVELVOLLISET 2024

Palvelukeskuksen johtaja	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen johtaja Annina Kiiveri
Perusopetus	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola
Lukio	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola

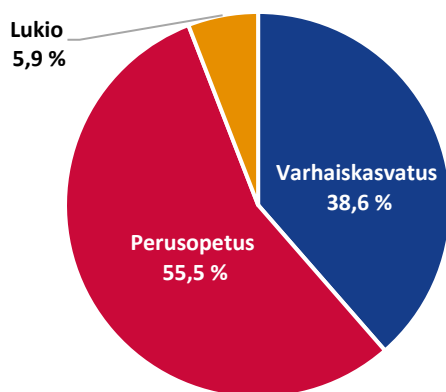
KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	573	634	713	12,5 %	641	645	12,6 %
Maksutuotot	456	300	260	-13,3 %	250	250	-45,2 %
Tuet ja avustukset	1 198	1 068	652	-39,0 %	768	733	-38,9 %
Muut toimintatuotot	11	0	0		0	0	-96,8 %
TOIMINTATUOTOT	2 238	2 002	1 625	-18,8 %	1 659	1 628	-27,3 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-16 892	-17 362	-17 753	2,3 %	-17 979	-18 120	7,3 %
Palvelujen ostot	-9 955	-11 827	-12 274	3,8 %	-12 525	-12 500	25,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-691	-697	-611	-12,3 %	-810	-629	-9,0 %
Avustukset	-1 540	-1 771	-1 923	8,5 %	-2 044	-2 155	39,9 %
Muut toimintakulut	-60	-51	-65	28,4 %	-65	-64	6,9 %
TOIMINTAKULUT	-29 137	-31 708	-32 627	2,9 %	-33 423	-33 468	14,9 %
TOIMINTAKATE	-26 899	-29 706	-31 001	4,4 %	-31 764	-31 840	18,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-143	-206	-162	-21,7 %	-1 025	-1 115	681,1 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-27 042	-29 912	-31 163	4,2 %	-32 789	-32 955	21,9 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-1 790,25	-1 956,19	-2 088,25	6,8 %	-2 209,92	-2 233,60	24,8 %

KÄYTTÖTALOUS PALVELUALUEITTAIN, ULKOISET JA SISÄISET

Sitovuustaso	Toimintatuotot		Toimintakulut		Toimintakate	
	TA 2023	TA 2024	TA 2023	TA 2024	TA 2023	TA 2024
Varhaiskasvatus	601 600	448 530	-12 070 684	-12 588 929	-11 469 084	-12 140 399
Perusopetus	1 375 727	1 172 146	-17 609 009	-18 118 090	-16 233 282	-16 945 944
Lukio	24 820	4 500	-2 028 088	-1 919 495	-2 003 268	-1 914 995
Yhteensä	2 002 147	1 625 176	-31 707 781	-32 626 514	-29 705 634	-31 001 338

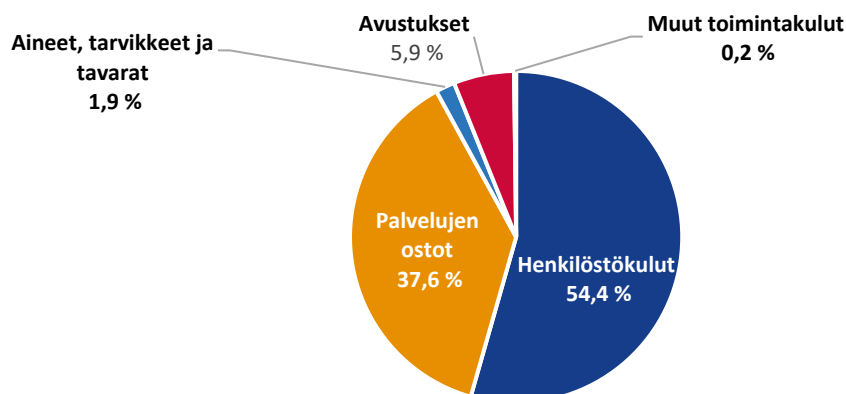
TOIMINTAKULUT SITOVUUSTASOITTAIN 2024

KÄYTTÖTALouden MENOLAJIT

1 000 €	2023	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	17 362	17 753	2,3 %
Palvelujen ostot	11 827	12 274	3,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	697	611	-12,3 %
Avustukset	1 771	1 923	8,5 %
Muut toimintakulut	51	65	28,4 %
Yhteensä	31 708	32 627	2,9 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT 2024

Resurssit

Tuleville vuosille arvioidaan seuraavat muutokset:

- 2 S2-opettajaa varhaiskasvatukseen (+ 2htv)
- Syyskaudesta 2024 alkaen vähennetty 1 luokanopettajan vakanssi (oppilasmäärän pieneneminen)
- Kalannin yläkoulun siirtyminen Wintteriin vaikuttaa henkilöstömäärään -5 htv:ta
- Kouluvalmentaja (jos valtiolta saadaan avustusta vuosille 2024–2025)
- 4 perhepäivähoitajan vakanssit jätetään täyttämättä nykyisten eläköityessä (arvio vuonna 2024)

Palvelukeskuksen koko henkilöstömäärä henkilötyövuosina on esitetty seuraavassa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Kasvun ja oppimisen palvelut					
Varhaiskasvatus	109,74	127,70	128,15	124,15	124,15
Perusopetus	149,33	147,21	151,40	147,50	142,05
Lukio	16,00	15,34	15,34	15,34	15,34
Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä	275,07	290,25	294,89	286,99	281,54

3.2. Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Uudessakaupungissa varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä ryhmäperhepäiväkodeissa suomen kielellä. Vuorohoitoa on mahdollista järjestää sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Uusikaupunkilainen varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatuksen perusteissa määriteltyille sekä Uudenkaupungin kaupungin arvoille, jotka on määritelty kaupungin strategiassa 2018–2030 – ”Oikeenlaista kemialla”.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Käännös- ja tulkkauspalvelujen määräraha (20 000 €) siirretty hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluihin osaksi maahanmuuttokoordinaation talousarviota vuodesta 2024 alkaen.

Resurssit

Toimielinten esitys: Kaksi varhaiskasvatuksen S2-opettajan vakanssia on varattu uutena talousarvioon (yhteensä 105 000 €).

Kaupunginjohtajan esitys: 4 perhepäivähoitajan vakanssien täyttämättä jättäminen, kun nykyiset perhepäivähoitajat eläköityvät (arvio 2024 aikana → vaikuttaa taloussuunnitelmavuosiin 2025–2026 n. 150 000 €/vuosi).

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa. Määräaikainen henkilöstö ei ole mukana taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Varhaiskasvatus	109,74	127,70	128,15	124,15	124,15

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Toimiva strateginen johtaminen	Systemaattinen, vuosikelloon perustuvat varhaiskasvatuksen johtoryhmätyöskentely	-
Varhaiskasvatuksen laatu	Laatutiedon kerääminen tiedolla johtamisen tueksi	-
Hyvinvointi ja osaava henkilöstö	Veto- ja pitovoimatekijät kehittäminen ja päätöksenteon lähtökohtina	-
Kehittyvä yhteistyö	Hyvinvointialueen ja palvelualueen yhdyspintatyö palvelukeskuksen linjan mukaisesti	-
S2-opetuksen organisointi	S2-työntekijät pysyväksi toimintamalliksi	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	36	17	10	-41,8 %	10	10	-72,3 %
Maksutuotot	369	230	175	-23,9 %	165	165	-55,3 %
Tuet ja avustukset	412	354	263	-25,7 %	360	360	-12,7 %
Muut toimintatuotot	2	0	0		0	0	-78,9 %
TOIMINTATUOTOT	819	602	449	-25,4 %	535	535	-34,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-6 260	-6 390	-6 586	3,1 %	-6 656	-6 837	9,2 %
Palvelujen ostot	-2 789	-3 783	-3 943	4,2 %	-4 071	-4 075	46,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-116	-117	-122	4,3 %	-142	-132	13,9 %
Avustukset	-1 538	-1 765	-1 923	8,9 %	-2 044	-2 155	40,1 %
Muut toimintakulut	-22	-16	-16	0,6 %	-17	-17	-23,5 %
TOIMINTAKULUT	-10 724	-12 071	-12 589	4,3 %	-12 929	-13 215	23,2 %
TOIMINTAKATE	-9 905	-11 469	-12 140	5,9 %	-12 394	-12 680	28,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-39	-78	-71	-8,4 %	-119	-124	218,7 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 944	-11 547	-12 212	5,8 %	-12 512	-12 804	28,8 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-658,30	-755,14	-818,31	8,4 %	-843,32	-867,82	31,8 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Kunnalliset päiväkodit	9	9	9	9	9
Kunnalliset ryhmäperhepäiväkodit	1	1	0	0	0
Kunnalliset perhepäivähoitajat	10	10	9	5	4
Yksityiset päiväkodit	2	2	2	2	2
Yksityiset perhepäivähoitajat	2	2	2	2	2
Kunnalliset ja yksityiset päiväkotipaikat yhteensä	629	635	623	623	623
Kunnalliset ja yksityiset ryhmäperhepäivähoitopaikat yhteensä	0	8	0	0	0
Kunnalliset ja yksityiset perhepäivähoitopaikat yhteensä	48	48	44	28	24
Kunnallisten päiväkotien laskennallinen lapsimäärä	-	677	631	631	631
Lapsia/vuorohoito	55	87	87	87	87
Lapsia/esiopetus	167	170	130	130	130
Lapsia päivähoidossa	610	630	630	630	630

3.3. Perusopetus

Toiminta-ajatus

Perusopetus luo perustan oppilaiden yleissivistykselle ja hyvinvoinnille. Opetus sekä kasvun ja oppimisen ohjaus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja yksilöllisten edellytysten mukaisesti siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä ja antaa elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetus järjestetään opetussuunnitelman mukaisesti hyvässä yhteistyössä kotien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Perusopetuksen järjestämisessä kiinnitetään erityistä huomiota kouluhyvinvoinnin vahvistamiseen ja oppilaiden eriarvoisuuden vähentämiseen.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Tuntikehys on pienennetty 26,3 tunnista 25 tuntiin vuoden 2024 alusta alkaen (säästö 160 000 €). Käytännössä tämän vaikuttaa mm. ryhmäkokoihin (jakotunnit).

Palvelujen ostoista on vähennetty n. 50 000 € (koulutus- ja kulttuuripalvelut, kuntoputken käyttö, MLL:n kaveritoiminnan määrärahan pienentäminen).

Suunnitelmakauden aikana kouluverkon tarkastelusta arvioidaan saatavan säästöjä n. 500 000 €.

Resurssit

Toimielinten esitys: Suomi toisena kielenä (S2) -opetuksen ja kielitietoisuuden opetuksen (Kietu) tarve ja tarjonta kasvaa maahanmuuttajaoppilaiden siirtyessä opiskelemaan valmo-opetuksesta perusopetuksen opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen. Talousarviossa tämä tarve on huomioitu lisäämällä 2 määräaikaista opettajan vakanssia S2- ja KIETU-opetukseen (kustannusvaikutus 100 000 €/vuosi).

Oppilasmäärän pienenemisen johdosta lukuvuodesta 2024–2025 alkaen vähennetty 1 luokanopettajan vakanssi.

Kalannin yläkoulun siirtyminen Wintteriin vaikuttaa henkilöstömäärään -5 htv:ta.

Talousarvioon on varattu uutena kouluvalmentajan vakanssi, joka täytetään toistaiseksi voimassa olevana, jos saadaan valtionavustusta vähintään 70 % työsuhteen henkilöstökuluista vuosille 2024–2025. Kaupungin kustannukseksi jää hankeaikana 15 000 €/vuosi, joka on katettu perusopetuksen muista kustannuksista. Vuodelle 2026 henkilöstökuluihin on lisätty 53 000 €.

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Perusopetus	149,33	147,21	151,40	147,50	142,05

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Hyvät perustaidot	Oppimisen vajeiden paikkaaminen oppimisanalytiikan ja joustavien ryhmittelyiden avulla. Luku-, kirjoitus- ja laskutaidon vahvistaminen	-
Kouluhuvinvointi	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen lisääminen osana kaikkien oppiaineiden opetusta ja KO- ja someturvatoimintamallien käyttöönotto kaikissa kouluissa	-
	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen	-
Osaamiserojen ja oppilaiden eriarvoisuuden vähentäminen	Kolmiportaisen tuen toteutuminen kaikissa yksiköissä oppimisen tuen käsikirjan mukaisesti ja suomi toisen kielenä (S2)- ja kielitietoisuuden opetuksen lisääminen	-
Kehittyvät kumppanuudet	Hyvinvointialueen ja palvelualueen yhdyspintatyön suunnitelman työstäminen	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	534	612	699	14,1 %	627	631	18,2 %
Maksutuotot	87	70	85	21,4 %	85	85	-2,2 %
Tuet ja avustukset	740	693	389	-44,0 %	408	373	-49,7 %
Muut toimintatuotot	10	0	0		0	0	-100,0 %
TOIMINTATUOTOT	1 370	1 376	1 172	-14,8 %	1 119	1 088	-20,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-9 315	-9 664	-9 860	2,0 %	-9 981	-9 906	6,3 %
Palvelujen ostot	-6 677	-7 480	-7 812	4,4 %	-7 927	-7 904	18,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-479	-432	-405	-6,2 %	-541	-411	-14,2 %
Avustukset	-2	-6	0	-100,0 %	0	0	-100,0 %
Muut toimintakulut	-36	-27	-42	51,9 %	-42	-41	11,6 %
TOIMINTAKULUT	-16 509	-17 609	-18 118	2,9 %	-18 490	-18 262	10,6 %
TOIMINTAKATE	-15 139	-16 233	-16 946	4,4 %	-17 371	-17 174	13,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-104	-129	-87	-32,3 %	-903	-984	848,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-15 243	-16 362	-17 033	4,1 %	-18 273	-18 158	19,1 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-1 009,12	-1 070,04	-1 141,39	6,7 %	-1 231,60	-1 230,73	22,0 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Opetustunnit perusopetus	102 119	108 000	109 020	106 606	106 606
Ohjaustunnit iltapäivätoiminta	8 247	8 250	8 100	8 100	8 100
Oppilaat perusopetuksessa	1 380	1 370	1 366	1 347	1 315
Oppilaat koulun esiopetuksessa	3	1	1	1	1
Oppilaat iltapäivätoiminnassa	103	114	115	115	115
Perusopetusryhmät	89	90	89	82	82
Oppilaat/perusopetusryhmä	15	15	15	16	16
Oppilaat valmistavassa opetuksessa	31	53	19	19	19
Vaativa erityinen tuki (psykiatrinen tarve)	25	20	29	11	7

3.4. Lukio*Toiminta-ajatus*

Uudenkaupungin lukio tuottaa lukio-opetusta yli 16-vuotiaille opiskelijoille vahvistettujen opetussuunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on opetuksen mahdollisimman korkea laatu, joka takaa hyvän menestyksen myös ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opinnoissa. Korkeaan laatuun vaikuttaa ensisijaisesti laaja kurssitarjonta ja kurssien toteuttaminen laajasti. Uudenkaupungin lukion vahvuus on yhteisöllisyys, hyvä yhteishenki, oman oppilaaksiottoalueen opiskelijat sekä erinomaisen pätevä ja motivoitunut henkilökunta.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Uudenkaupungin lukiossa huolena on tulevaisuuden opiskelijamäärän kehittyminen. Lukio kehittää markkinointia ja selvittää mahdollisuuksia saada enemmän opiskelijoita Uudenkaupungin ulkopuolelta. Tavoitteena on säilyttää toiminta nykyisen laajuksena. Kehittämistyö tähtää toiminnan siirtymiseen Wintteriin keväällä 2025 ja jo nyt väistöilavaiheessa omaksutaan hyviä käytänteitä.

Kaupunginjohtajan esitys: Palvelujen ostojen ja materiaalikustannusten vähentäminen yht. 33 300 €/vuosi.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Lukio	16,00	15,34	15,34	15,34	15,34

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Laatu ja vetovoimaisuus	Monipuolisen kurssitarjonnan ja hyvien opiskeluolosuhteiden takaaminen Ukin lukion opiskelijoille opiskelijälähtöisesti. Monipuolisuuden mittarina kurssimäärä. Kurssitarjonnan säilyttäminen laajana edellyttää arvovalintana kurssien osallistujaminimin pitämistä alhaisena.	-
Laatu ja monipuolinen	Korkeakouluysteistyön kehittäminen yhteistyökumppaneina Turun yliopisto ja Turun ammattikorkeakoulu. Tavoitteena luoda mahdollisuuksia sisällyttää korkeakouluopintoja osaksi lukio-opintoja.	-
Henkilöstön osaaminen	Hyvien opetuksen käytänteiden omaksuminen	-
Laatu	Ylioppilastutkinnon suorittaneiden jatko-opintoihin sijoittumisprosentti on 2023-2024 valtakunnallista tasoa korkeampi	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	4	5	5	0,0 %	5	5	27,2 %
Maksutuotot	0	0	0		0	0	
Tuet ja avustukset	46	20	0	-100,0 %	0	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0		0	0	
TOIMINTATUOTOT	49	25	5	-81,9 %	5	5	-90,9 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-1 317	-1 309	-1 307	-0,1 %	-1 343	-1 376	4,5 %
Palvelujen ostot	-490	-564	-520	-7,8 %	-527	-521	6,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96	-148	-85	-42,8 %	-127	-86	-10,5 %
Avustukset	0	0	0		0	0	
Muut toimintakulut	-2	-7	-7	0,0 %	-7	-7	244,1 %
TOIMINTAKULUT	-1 904	-2 028	-1 919	-5,4 %	-2 004	-1 990	4,5 %
TOIMINTAKATE	-1 855	-2 003	-1 915	-4,4 %	-1 999	-1 986	7,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-3		-4	-7	6111,8 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 855	-2 003	-1 918	-4,2 %	-2 003	-1 993	7,4 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-122,83	-131,01	-128,55	-1,9 %	-135,00	-135,05	10,0 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Opetustunnit	11 818	12 000	11 500	11 500	11 500
Opiskelijat	209	203	190	190	190
Varsinaiset opiskelijat	209	203	190	190	190
Ulkokuntaiset opiskelijat	13	15	13	20	20
Opetuskurssit	301	310	310	285	285

4. HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

4.1. Yhteenveto koko palvelukeskuksesta

VIRANHALTIJAORGANISAATIO / TILIVELVOLLISET 2024

Palvelukeskuksen johtaja	Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso

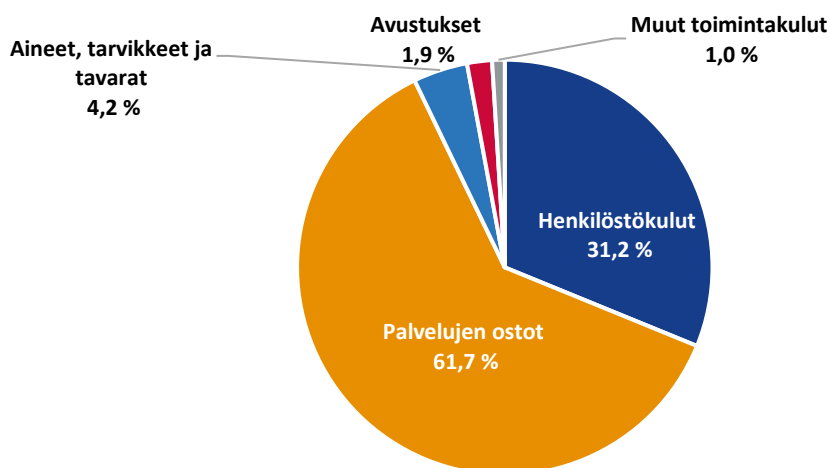
KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	189	196	197	0,1 %	197	197	3,8 %
Maksutuotot	255	308	283	-7,9 %	283	283	10,9 %
Tuet ja avustukset	225	269	339	26,0 %	339	339	50,9 %
Muut toimintatuotot	12	50	11	-78,0 %	11	11	-9,4 %
TOIMINTATUOTOT	682	823	830	0,8 %	830	830	21,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-1 513	-1 751	-1 890	7,9 %	-1 989	-2 043	35,0 %
Palvelujen ostot	-3 301	-3 647	-3 738	2,5 %	-3 769	-3 763	14,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-201	-224	-257	14,5 %	-309	-284	40,9 %
Avustukset	-104	-124	-118	-5,5 %	-118	-118	13,4 %
Muut toimintakulut	-58	-143	-60	-58,2 %	-15	-15	-74,8 %
TOIMINTAKULUT	-5 177	-5 889	-6 062	2,9 %	-6 200	-6 222	20,2 %
TOIMINTAKATE	-4 495	-5 066	-5 232	3,3 %	-5 370	-5 392	20,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-181	-151	-16,6 %	-207	-183	-7,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 693	-5 247	-5 383	2,6 %	-5 577	-5 575	18,8 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-310,69	-343,16	-360,73	5,1 %	-375,88	-377,86	21,6 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT

1 000 €	2023	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	1 751	1 890	7,9 %
Palvelujen ostot	3 647	3 738	2,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	224	257	14,5 %
Avustukset	124	118	-5,5 %
Muut toimintakulut	143	60	-58,2 %
Yhteensä	5 889	6 062	2,9 %

KÄYTTÖTALOUDEN MENOLAJIT 2024

Resurssit

Tuleville vuosille arvioidaan seuraavat muutokset:

- Uinninvalvoja (+1 htv) vuodesta 2025 alkaen
- Uimahallin kahvilatyöntekijän vakanssi jätetään täyttämättä, kun nykyinen eläköityy (arvio 2024)

Palvelukeskuksen koko henkilöstömäärä henkilötyövuosina on esitetty seuraavassa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	33,56	35,52	34,54	35,54	35,54

4.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Uudenkaupungin hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut edistävät kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä ja turvallisuutta tuottamalla kuntalaisille monipuolisia vapaa-ajan palveluja yhteistyössä muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa. Palveluilla luo-

daan mahdollisuuksia omaehtoiseen hyvinvointia edistävään toimintaan ja itsensä kehittämiseen vapaa-ajan aktiviteettien ja harrastusten kautta. Palvelut vahvistavat kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä, identiteettiä ja osallisuutta.

Uutta/Perustelut

Toimielinten esitys: Uusikaupunki on uusinnut sopimuksen ELY-keskuksen kanssa pakolaisten vastaanotosta. Arvio valtion maksamista maahanmuuttotyönkorvauksista vuonna 2024 on Uudellekaupungille noin. 15 000 €/kk eli noin 180 000 €/vuosi. Lisäksi maahanmuuttokoordinaation kustannuksiin on varattu määrärahat (käännös- ja tulkkauspalvelut, Moppi-hanke, asuntojen kalustus, kieliopetus yms.)

Osallistavaan budjettiin (OSBU) ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2024. Sen sijaan määrärahaan on varauduttu vuodesta 2025 eteenpäin.

Rauhan Symposiumin 20 000 euron määräraha vuodelle 2025 on siirretty hallinto-, talous- ja ICT-palveluista hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluihin.

Vakka-Opiston (kansalaisopisto) ja musiikkiopiston määrärahoja on pienennetty 5 % vuoteen 2023 verrattuna.

Elokuvateatteri Kuvalan avustuspääräraha eriytetään kulttuuriavustuksista ja sille varataan oma määräraha, 6 000 euroa. Kaupungin saamista vastikkeista neuvotellaan erikseen.

Kulttuurikeskus Crusellin lipunmyyntiä on uudistettu. Nykyään kulttuuripalvelut vastaa kaikkien Crusellissa järjestettävien tilaisuuksien lipunmyynnistä, jolloin lipputulot kulkevat kaupungin tilin kautta, josta ne tilitetään provision jälkeen tilaisuuden järjestäjälle. Käytännössä tämä näkyy talousarviossa tulojen ja menojen kasvuna.

Kaupunginjohtajan esitys: Ulkoisesta liikuntatilasta luovutaan v. 2024 lopussa ja 24 000 euron määräraha poistetaan vuodelta 2025 (oletus, että Kalannin liikuntatila ei remontoitua keväällä 2025, jolloin ei tarvetta väistötiloille).

Hyte-avustus jätetään pois talousarviosta ja osallistuva budjetointi poistetaan vuosilta 2025-2026. Luotsimuseo ja merimiehenmuseo pidetään kiinni kesäisin, joten tilapäisen henkilöstön määrärahaa voidaan pienentää 5 000 €/vuosi.

Resurssit

Toimielinten esitys: Wintterin uuden uimahallin valmistuttua vuonna 2025 uinninvalvojen resurssointi on määritettävä uudelleen. Uimahallin pinta-ala kasvaa entisestä, sekä myös kävijämäärä kasvaa. Todennäköistä on, että uinninvalvojen määrää tulee kasvattaa yhdellä henkilöllä (talousarviossa varauduttu tähän vuodesta 2025 alkaen).

Kaupunginjohtajan esitys: Kahvilatyöntekijän eläköityessä (arvio 2024) vakanssi jätetään täyttämättä (mahdollinen yhteistyö ruokapalvelujen kanssa).

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)

	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hallinto	1,04	2,20	2,30	2,30	2,30
Yleiset kulttuuripalvelut	3,02	3,02	3,04	3,04	3,04
Museopalvelut	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Kirjastopalvelut	10,50	11,30	11,30	11,30	11,30
Nuorisopalvelut	6,30	6,30	6,20	6,20	6,20
Liikuntapalvelut	9,70	9,70	8,70	9,70	9,70
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä	33,56	35,52	34,54	35,54	35,54

Tavoitteet, käyttötalous ja tunnusluvut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Toimivat ja asukaslähtöiset palvelut	Kuntalaisten kuuleminen palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa eri menetelmiä hyödyntäen. Lisäksi lisätään vuoropuhelua edustuksellisten foorumien kanssa (lausunnot ja yhteistyö)	-
	Matalan kynnyksen kulttuuritoiminnan edistäminen (maksuttomat tapahtumat ja alueellinen ja-kauma)	-
	Kulttuurihyvinvoinnin menetelmien hyödyntäminen kokeilevassa työssä	-
	Kuntalaisten, muunkielisten ja maahanmuuttajien sekä vierailijoiden omaehtoisen harrastamisen tukeminen	-
	Maahanmuutto- ja palvelukoordinaation työmenetelmien työstämien siten, että se vastaa aidosti maahanmuuttajien tarpeisiin	-
Houkutteleva työpaikka	Tehdään ja otetaan käyttöön turvallisen tilan periaatteet koko palvelukeskuksessa	-
Innostava ilmapiiri ja toimivat kumppanuudet	Vuoropuhelun ja yhteistyön kehittäminen kunnan, järjestöjen ja yhdistysten välillä	-
"Oikeenlaista johtamista"	Strategisen ohjelmatyön toteuttaminen ja seuranta hyte-painopistealueittain	-

KÄYTTÖTALOUS, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	23-24	2025	2026	p.a. 22-26
Myyntituotot	189	196	197	0,1 %	197	197	3,8 %
Maksutuotot	255	308	283	-7,9 %	283	283	10,9 %
Tuet ja avustukset	225	269	339	26,0 %	339	339	50,9 %
Muut toimintatuotot	12	50	11	-78,0 %	11	11	-9,4 %
TOIMINTATUOTOT	682	823	830	0,8 %	830	830	21,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	0	
Henkilöstökulut	-1 513	-1 751	-1 890	7,9 %	-1 989	-2 043	35,0 %
Palvelujen ostot	-3 301	-3 647	-3 738	2,5 %	-3 769	-3 763	14,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-201	-224	-257	14,5 %	-309	-284	40,9 %
Avustukset	-104	-124	-118	-5,5 %	-118	-118	13,4 %
Muut toimintakulut	-58	-143	-60	-58,2 %	-15	-15	-74,8 %
TOIMINTAKULUT	-5 177	-5 889	-6 062	2,9 %	-6 200	-6 222	20,2 %
TOIMINTAKATE	-4 495	-5 066	-5 232	3,3 %	-5 370	-5 392	20,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-181	-151	-16,6 %	-207	-183	-7,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 693	-5 247	-5 383	2,6 %	-5 577	-5 575	18,8 %
Asukasmäärä	15 105	15 291	14 923	-2,4 %	14 837	14 754	-2,3 %
€/asukas	-310,69	-343,16	-360,73	5,1 %	-375,88	-377,86	21,6 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
€/palvelukerta	21,67 €	18,67 €	19,88 €	19,83 €	19,47 €
Kulttuuripalvelujen kävijämäärä yhteensä	128 119	133 200	136 000	136 500	136 500
Kirjastopalvelut					
Kirjaston kävijämäärä	48 556	100 000	100 000	100 000	100 000
Kirjaston lainamäärä	-	140 000	140 000	140 000	140 000
Kirjaston tapahtumien kävijämäärä	-	1 200	1 500	1 500	1 500
Museopalvelut					
Museon asiakkaat	6 326	6 000	6 000	6 000	6 000
Finna-palveluun viedyt objektit	-	300	300	300	300
Museon tuottamien verkkonäyttelyiden vierailut	44 174	5 000	5 000	5 000	5 000
Yleiset kulttuuripalvelut					
Kulttuuripalvelujen tuottamien tilaisuuk-sien kävijämäärä	-	6 000	6 500	7 000	7 000
Muiden kulttuuritapahtumien kävijä-määrä	21 790	15 000	17 000	17 000	17 000
Kulttuurikeskus Crusellin käyttöaste	40 %	60 %	60 %	65 %	70 %
Liikuntapalvelut					
Uimahallin kävijämäärä	52 206	86 000	86 000	95 000	100 000
Sisäliikuntasalien käyttötunnit	14 146	17 500	17 500	18 500	18 500
Liikuntapalvelujen kävijämäärä yhteensä	-	-	96 530	106 500	106 500
Nuorisopalvelut					
Nuorisotalojen kävijämäärä, avoimet ovet	5 232	8 000	8 000	8 000	8 000
Etsivän nuorisotyön tavoitetut nuoret	63	70	70	70	70
Nuorisovaltuuston toimintakerrat	29	25	25	25	25
Musiikkiopisto*					
Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä	130 (284)	130 (300)	118 (280)	125 (300)	130 (310)
Varhaisiän musiikkikasvatus ja päiväko-timuskarit	166 (359)	40 (200)	40 (190)	40 (200)	50 (210)
	6109	5 810	5 680	5 700	5 800
Opetustunnit	(14165)	(13 913)	(13 020)	(13 050)	(13 100)
Kansalaisopisto*					
Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä	152 (219)	170 (220)	150 (200)	150 (200)	150 (200)
	1 972	2 450	2 400	2 400	2 400
Kansalaisopiston koko opiskelijamäärä	(5 167)	(5 400)	(5 400)	(5 400)	(5 400)
	6 061	6 400	6 200	6 200	6 200
Opetustunnit	(16 620)	(17 000)	(16 500)	(16 500)	(16 500)

*Ilman sulkua olevat luvut esittävät Uudenkaupungin osuutta opistojen toiminnoista ja suluissa olevat luvut kattavat opistojen koko toiminta-alueen.

OSA III: TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

1. PERUSTEET JA KRITERIT

Talousarvion tulos- ja rahoituslaskelmasta on tehty kaksi laskelmaa; varsinainen talousarvion tulos- ja rahoitusosa, joka sisältää sisäiset erät ja informaationa toinen, johon on yhdistetty riveittäin liikelaitokset ja josta on sen jälkeen poistettu riveittäin sisäiset erät.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on **vuosikate**. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijäymän sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate on se tulorahoituksen määrä, joka on käytettävissä investointeihin. Talous on tasapainossa, jos vuosikatteella voidaan rahoittaa investointien nettomenot.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

- Vahva talous
  - Vuosikate riittää investointien nettomenojen ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
- Tasapainossa oleva talous
  - Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.
- Hyväksyttävän alarajalla oleva talous
  - Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien, mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
- Heikkenevä talous
  - Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.
- Kriisitalous
  - Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

2. TULOSLASKELMAT

TULOSLASKELMA ULKOISET JA SISÄISET, UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	15 834	5 043	5 321	5 234	5 222
Maksutuotot	12 551	5 521	5 835	5 739	5 742
Tuet ja avustukset	2 087	1 775	1 618	1 734	1 699
Muut toimintatuotot	14 124	12 116	12 035	11 977	12 998
Toimintatuotot yhteensä	44 597	24 455	24 809	24 685	25 661
Valmistus omaan käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-54 100	-28 485	-29 808	-31 526	-31 550
Palvelujen ostot	-73 818	-24 794	-25 831	-28 704	-27 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 281	-5 121	-4 652	-5 326	-4 680
Avustukset	-5 584	-2 686	-2 824	-2 945	-3 006
Muut toimintakulut	-5 119	-2 973	-2 980	-3 793	-3 451
Toimintakulut yhteensä	-145 902	-64 059	-66 095	-72 295	-69 687
TOIMINTAKATE	-100 743	-39 175	-40 839	-47 163	-43 580
Verotulot					
Kunnan tulovero (verotulojen ennustekehikko)	59 305	28 024	28 165	28 944	29 584
Kiinteistövero	5 572	5 400	6 056	6 070	6 720
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 306	4 903	6 410	7 436	7 518
Verotulot yhteensä	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	87	332	80	80	80
Peruspääoman korko liikelaitoksilta	109	177	355	355	355
Muut rahoitustuotot	3 123	2 300	2 292	2 292	2 292
Korkokulut	-441	-745	-666	-469	-450
Muut rahoituskulut	-2 183	-1 620	-1 613	-1 613	-1 613
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	694	443	449	646	664
VUOSIKATE	6 082	6 795	6 212	2 633	7 607
Poistot ja arvonalentumiset					
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	-147	-3 179	0
Suunnitelman muk. poistot	-5 280	-5 591	-5 925	-8 148	-8 422
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-7 745	-5 591	-6 072	-11 326	-8 422
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 663	1 204	140	-8 693	-815
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	247	203	202	196	181
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-367	1 463	398	-8 442	-578

Osa III: Tulos- ja rahoituslaskelmat

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Tunnusluvut:					
Toimintatuotot/toimintakulut	31,0 %	38,8 %	38,2 %	34,8 %	37,5 %
Vuosikate/poistot	115 %	122 %	105 %	32 %	90 %
Vuosikate, €/asukas	402,67	444,37	416,26	177,46	515,57
Asukasmäärä 31.12.	15 105	15 291	14 923	14 837	14 754
Kaupunki + liikelaitokset					
Kertynyt yli-/alijäämä	17 817	19 295	19 792	11 383	10 792
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 179,51	1 261,86	1 326,28	767,19	731,43

TULOSLASKELMA ULKOISET, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	18 197	8 968	9 687	9 644	9 678
Maksutuotot	6 047	1 361	1 271	1 175	1 177
Tuet ja avustukset	2 087	1 775	1 618	1 734	1 699
Muut toimintatuotot	4 054	4 787	4 686	4 628	5 649
Toimintatuotot yhteensä	30 386	16 892	17 263	17 181	18 204
Valmistus omaa käyttöön	562	429	447	447	447
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-54 941	-29 423	-30 822	-32 566	-32 612
Palvelujen ostot	-55 474	-13 317	-13 976	-16 850	-15 147
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 409	-6 383	-5 921	-6 604	-5 965
Avustukset	-5 584	-2 686	-2 824	-2 945	-3 006
Muut toimintakulut	-5 037	-2 747	-2 753	-3 565	-3 224
Toimintakulut yhteensä	-129 446	-54 556	-56 297	-62 530	-59 955
TOIMINTAKATE	-98 498	-37 235	-38 587	-44 902	-41 303
Verotulot					
Kunnan tulovero (verotulojen ennustekehikko)	59 305	28 024	28 165	28 944	29 584
Kiinteistövero	5 572	5 400	6 056	6 070	6 720
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 306	4 903	6 410	7 436	7 518
Verotulot yhteensä	72 183	38 327	40 631	42 450	43 822
Valtionosuudet	33 948	7 200	5 971	6 700	6 700
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	87	332	80	80	80
Peruspääoman korko liikelaitoksilta	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	1 256	779	779	779	779
Korkokulut	-465	-844	-757	-571	-529
Muut rahoituskulut	-307	-100	-100	-100	-100
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	571	167	2	188	230
VUOSIKATE	8 205	8 459	8 017	4 436	9 449
Poistot ja arvonalentumiset					
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	-147	-3 179	0
Suunnitelman muk. poistot	-6 918	-7 308	-7 700	-9 987	-10 342
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-9 383	-7 308	-7 847	-13 166	-10 342
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 178	1 151	170	-8 729	-893
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	316	271	271	264	246
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	100	100	100	100
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-44	-44	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	187	1 479	497	-8 409	-591

Osa III: Tulos- ja rahoituslaskelmat

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Tunnusluvut:					
Toimintatuotot/toimintakulut	23,9 %	31,7 %	31,5 %	28,2 %	31,1 %
Vuosikate/poistot	87 %	116 %	102 %	34 %	91 %
Vuosikate, €/asukas	543	553	537	299	640
Asukasmäärä 31.12.	15 105	15 291	14 923	14 837	14 754
Kertynyt yli-/alijäämä	17 817	19 295	19 792	11 383	10 792
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 179,51	1 261,86	1 326,28	767,19	731,43

3. RAHOITUSLASKELMAT

RAHOITUSLASKELMA ULKOISET, UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 082	6 795	6 212	2 633	7 607
Satunnaiset erät	0				
Tulorahoituksen korjauserät	-616				
Toiminnan rahavirta yhteensä	5 466	6 795	6 212	2 633	7 607
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-22 064	-26 498	-22 854	-10 033	-4 654
Rahoitusosuudet investointimenoihin	534				
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	715				
Investointien rahavirta yhteensä	-20 815	-26 498	-22 854	-10 033	-4 654
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-15 349	-19 703	-16 642	-7 400	2 953
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	164	125	125	125	125
Antolainojen muutokset yhteensä	164	125	125	125	125
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 000	21 000	20 000	11 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 568	-2 393	-3 226	-4 893	-5 809
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12 680				
Lainakannan muutokset yhteensä	12 752	18 607	16 774	6 107	-1 809
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	4				
Vaihto-omaisuuden muutos	6				
Saamisten muutos	269				
Korottomien velkojen muutos	1 905				
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 184	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	15 100	18 732	16 899	6 232	-1 684
Rahavarojen muutos	-249	-971	257	-1 168	1 268
Tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta	-15 349	-19 703	-16 642	-7 400	2 953
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-15 349	-35 052	-51 694	-59 095	-56 142
Lainanhoitokate	2,2	2,4	1,8	0,6	1,3

RAHOITUSLASKELMA ULKOISET, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	8 205	8 459	8 017	4 436	9 449
Satunnaiset erät	0				
Tulorahoituksen korjauserät	-616				
Toiminnan rahavirta yhteensä	7 588	8 459	8 017	4 436	9 449
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-23 522	-28 721	-25 150	-12 244	-7 235
Rahoitusosuudet investointimenoihin	534				
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	715				
Investointien rahavirta yhteensä	-22 273	-28 721	-25 150	-12 244	-7 235
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-14 685	-20 263	-17 133	-7 808	2 214
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	164	125	125	125	125
Antolainojen muutokset yhteensä	164	125	125	125	125
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 000	22 000	20 000	12 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 629	-3 083	-3 814	-5 523	-6 481
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12 680				
Lainakannan muutokset yhteensä	11 691	18 917	16 186	6 477	-2 481
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	5				
Vaihto-omaisuuden muutos	6				
Saamisten muutos	334				
Korottomien velkojen muutos	2 107				
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 451	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	14 305	19 042	16 311	6 602	-2 356
Rahavarojen muutos	-379	-1 220	-823	-1 205	-142
Tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta	-14 685	-20 263	-17 133	-7 808	2 214
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-14 685	-34 947	-52 081	-59 888	-57 674
Lainanhoitokate	2,1	2,4	1,9	0,8	1,4

4. LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TULOKSEEN

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

1 000 €	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kaupunki ja
	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	Liikelaitokset
Toimintatuotot					
Myyntitulot, ulkoiset 1)	1 802	5 983			7 785
Myyntitulot, sisäiset 2)	162	1 740	-162	-1 740	
Tuet ja avustukset kunnalta					
Muut toimintatuotot, ulkoiset 1)	7 911	111			8 022
Muut toimintatuotot, sisäiset 3)					
Toimintakulut					
Henkilöstökulut, ulkoiset	-29 808	-1 015			-30 822
Henkilöstökulut, sisäiset					
Palvelujen ostot, ulkoiset	-10 674	-1 624			-12 298
Palvelujen ostot, sisäiset	-28	-1 650	28	1 650	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-4 448	-1 250			-5 698
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-203	-20	203	20	0
Avustukset	-2 824	0			-2 824
Avustukset liikelaitoksille					
Muut toimintakulut, ulkoiset	-2 729	-23			-2 752
Muut toimintakulut, sisäiset		-1		1	
TOIMINTAKATE	-40 839	2 252	69	-69	-38 587
Verotulot	40 631				40 631
Valtionosuudet	5 971				5 971
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	80	0			80
Korkotuotot, sisäiset					
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	779	0			779
Muut rahoitustuotot, sisäiset	355				355
Korkokulut, ulkoiset	-666	-92			-757
Korkokulut, sisäiset					
Korvaus peruspääomasta	355	-355	-355	355	
Muut rahoituskulut	-100	0			-100
Vuosikate	6 567	1 805	-286	286	8 372
Poistot ja arvonalentumiset					
Kertaluonteiset poistot	-147				-147
Suunnitelman muk. poistot	-5 925	-1 775			-7 700
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Tilikauden tulos	495	30	-286	286	525

Vientiselitykset:

- 1) Liikelaitosten ulkoinen myynti
- 2) Kunnan muiden tehtävien sisäinen myynti liikelaitoksille
- 3) Vuokratuotot liikelaitoksilta

Eliminoidaan (tilinpäätöksen 2022 mukaisesti /peruspääoman korko vuoden 2024 talousarvion mukaisesti):

- myyntisaamiset
- sisäiset myynnit, ostot sekä rahoitustuotot ja -kulut

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

1 000 €	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kaupunki ja
	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	liikelaitokset yhteensä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 567	1 805	-286	286	8 372
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-22 854	-2 296			-25 150
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-16 287	-491	-286	286	-16 778
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					
Antolainasaamisten lisäys, sisäiset					
Antolainasaamisten vähennys	125				125
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	0			20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 226	-588			-3 814
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Lyhytaikaisten lainojen muutos, sisäinen					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos					
Korottomien velkojen muutos					
Vaikutus maksuvalmiuteen	612	-1 079	-286	286	-468

Eliminoidaan (tilinpäätöksen 2022 mukaisesti /peruspääoman korko vuoden 2024 talousarvion mukaisesti):

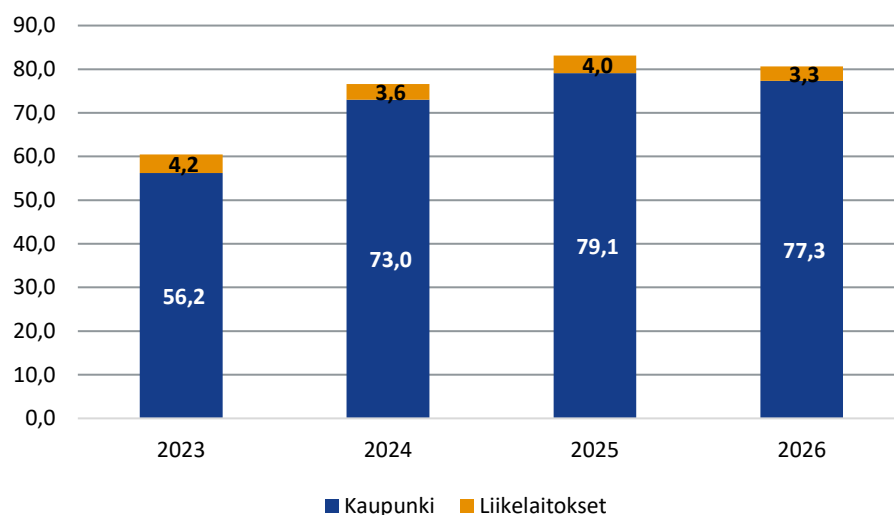
- vuosikate
- sisäiset myynnit, ostot sekä rahoitustuotot ja -kulut
- muut maksuvalmiuden muutokset
- sisäisten saatavien ja velkojen muutos

5. LAINAKANTA JA SEN MUUTOKSET

PITKÄAIKAISET LAINAT

1 000 €	2023	2024	2025	2026
Kaupunki				
Lainakanta 1.1.	37 634	56 241	73 015	79 122
Lyhennykset	-2 393	-3 226	-4 893	-5 809
Lainanotto	21 000	20 000	11 000	4 000
Lainakanta 31.12.	56 241	73 015	79 122	77 313
Liikelaitokset				
Lainakanta 1.1.	3 889	4 199	3 611	3 981
Lyhennykset	-690	-588	-630	-672
Lainanotto	1 000	0	1 000	0
Lainakanta 31.12.	4 199	3 611	3 981	3 309
Lainakanta yhteensä	60 440	76 626	83 103	80 622
Asukasmäärä	15 291	14 923	14 837	14 754
Kaupunki, €/asukas	3 678	4 893	5 333	5 240
Kaupunki + liikelait. €/asukas	3 953	5 135	5 601	5 464

PITKÄAIKAISET LAINAT

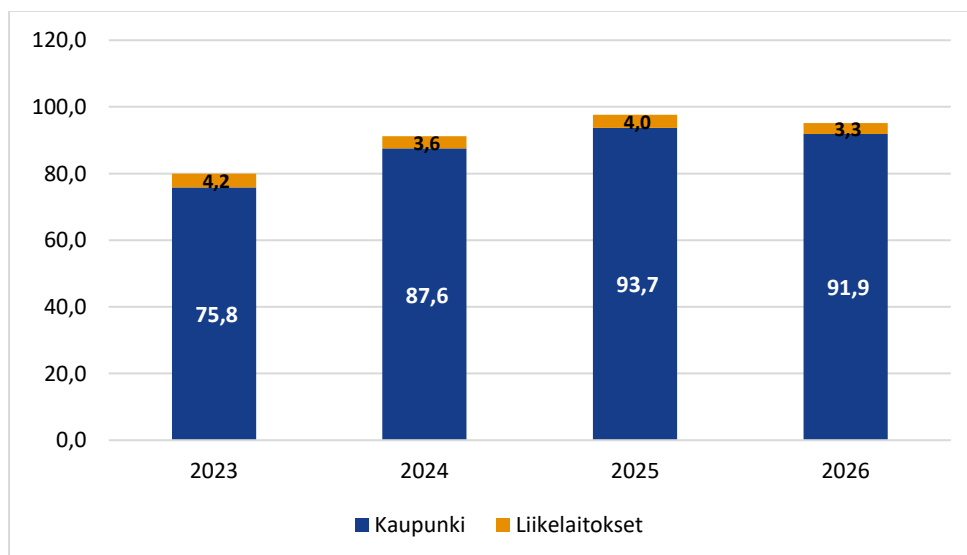
PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

1 000 €	2023	2024	2025	2026
Kaupunki				
Lainakanta 1.1.	51 704	75 811	87 585	93 692
Lyhennykset	-76 393	-8 226	-4 893	-5 809
Lainanotto	100 500	20 000	11 000	4 000
Lainakanta 31.12.	75 811	87 585	93 692	91 883
Liikelaitokset				
Lainakanta 1.1.	3 889	4 199	3 611	3 981
Lyhennykset	-690	-588	-630	-672
Lainanotto	1 000	0	1 000	0
Lainakanta 31.12.	4 199	3 611	3 981	3 309
Lainakanta yhteensä	80 010	91 196	97 673	95 192
Asukasmäärä	15 291	14 923	14 837	14 754
Kaupunki, €/asukas	4 958	5 869	6 315	6 228
Kaupunki + liikelait. €/asukas	5 233	6 111	6 583	6 452

*lainojen lyhennykset ja otot sisältävät lyhytaikaiset kuntatodistusluotot

Uudenkaupungin kaupungin (sis. liikelaitokset) lainakanta oli 31.10.2023 yhteensä 57,1 miljoonaa euroa (lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainat yhteensä).

PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

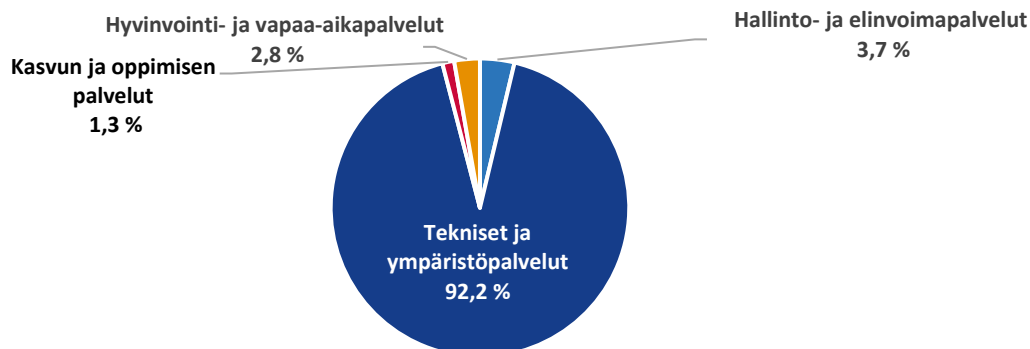
OSA IV: INVESTOINNIT

1. INVESTOINTIOHJELMA 2024–2026 JA KUNNOSTUSOHJELMA 2026

INVESTOINTIOHJELMA 2024–2026

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026	24-26 yht.
Uudenkaupungin kaupunki						
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	170	-1 033	-852	-545	-445	-1 842
Tekniset ja ympäristöpalvelut	-20 742	-24 528	-21 075	-9 243	-4 009	-34 327
Kasvun ja oppimisen palvelut	-169	-486	-292	-195	-180	-667
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	-69	-452	-635	-50	-20	-705
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	-621	0	0	0	0	0
Uudenkaupungin kaupunki yhteensä	-21 431	-26 498	-22 854	-10 033	-4 654	-37 541
Liikelaitokset						
Uudenkaupungin Vesi	-1 268	-2 033	-1 846	-1 781	-2 231	-5 858
Vakka-Suomen Vesi	-190	-450	-450	-430	-350	-1 230
Liikelaitokset yhteensä	-1 458	-2 483	-2 296	-2 211	-2 581	-7 088
Kaupunki ja liikelaitokset						
Uudenkaupungin kaupunki	-21 431	-26 498	-22 854	-10 033	-4 654	-37 541
Liikelaitokset	-1 458	-2 483	-2 296	-2 211	-2 581	-7 088
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	-22 890	-28 981	-25 150	-12 244	-7 235	-44 629

NETTOINVESTOINNIT PALVELUKESKUKSITTAIN 2024

Osa IV: Investoinnit

ALUSTAVA KUNNOSTUSOHJELMA VUODELLE 2024

Kiinteistö	Kunnostuskohde	Kustannusarvio (1000 €)
Sosiaalipuolen rakennukset		
Kalannin vanhainkoti	Sisätilan korjaus (pesutilat, sauna)	25
Zachariassenin talo	Kivijalan yläosan rakentamisen loppuunsaattaminen	15
Puusti	IV-järjestelmän saneeraus (65 000 €), pihavarasto (55 000 €)	120
Opetuspuolen rakennukset		
Koulujen sisäpuoliset ylläpitokorjaukset	Hakametsän koulu sisäpuolisia korjauksia (20 000 €) Saarnisto, sisäpuolisia korjauksia (20 000 €) Kalanti, sisäpuolisia korjauksia (20 000 €) Lokalahti, vanhan osan vesikaton maalaus, ja sisäpuolisia korjauksia (40 000€)	100
Hakametsän koulu	Peruskorjauksen suunnittelu	20
Pyhämaan koulu	Peruskorjausta	20
Varhaiskasvatuksen rakennukset		
Päiväkotien ylläpitokorjaukset	Saarniston päiväkotia, sisäpintaremontti (15 000 €) Lokki Joonatan, lämmitysjärjestelmän saneeraus (20 000 €) Myllymäen päiväkotia, peruskorjaus suunnittelu, sisäkorjauksia, valaisin vaihtoja (15 000 €) Hakametsän päiväkotia; akustointi, valaisimen vaihtoja, (15 000 €) Kalannin päiväkotia ulko- ja sisäkorjauksia (15 000 €) Pisara, Kaunisranta (jäähdytys) (20 000 €)	100
Seikowin lämmitysjärjestelmän peruskorjaus	Vanhan vuotavan kaukolämpöjärjestelmän saneeraus (siirtimet ja hallintalaitteet + rak-automatia)	55
Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostus	Koulujen ja päiväkotien pihojen leikkivälineiden akuutit korjaukset	25
Kulttuuripuolen rakennukset		
Luotsimuseo	Julkisivun maalaus	20
Crusell	invahissi (porrasmalli) + peruskunnostustoimia näyttämötekniikkaan	25
Asuinrakennukset		
Vuokratilojen ylläpitokorjaukset	Viikaistenkatu 11, huoneistokorjauksia Lokalahden rivitalo, huoneistokorjauksia	25
Muut rakennukset		
Ulosottovirasto	Julkisivun maalaus	60
Kalannin paloasema	vesikatteen uusiminen (vanha osa)	30
Kalannin museo	Museo rakennusten ja ympäristön korjausta	15
Yleiset toimet		
Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen	eri kohteita	20
EC-moottorien asennus IV-koneisiin	Hakametsän koulu, Saarniston palvelukeskus, Paloasema	15
Kuntoarvio	Saarniston palvelukeskuksen kuntoarvio	15
Kaukovalvonta	rakennusautomaatiojärjestelmän saneerausta kohteittain.	15
Kiinteistöjen ennalta-arvaamattomat		80
Kiinteistöt yhteensä		800

2. MONITOIMIJATALO WINTTERI

2.1. Monitoimijatalo Wintterin rakentaminen ja väistötilojen kustannukset 2021-2025 (arvio)

VUOSITTAISET LASKENNALLISET KULUT

1 000 €	Kertyneet kustannukset TP 2022 asti	TAM 2023	2024	2025	Yhteensä
Investoinnit					
Monitoimihalli ja uimahalli sis. rakennuttamiskustannukset ja lisätyövaraukset	10 140	10 255	9 000	2 500	31 895
- investointiosa/taselaina (joukkovelkakirjalaina) n. 47 % kok. investoinnista					
- kustannuksia pienentää v. 2022 saatu okm:n avustus (360 000 €)					
Koulukeskus					
- leasingrahoitus n. 53 % kok. investoinnista; maksu alkaa 2025	4 121	11 564	10 149	2 819	28 653
- Kaupungin taseessa oleva osuus	4 073	0	0	0	4 073
Investoinnit yhteensä	18 334	21 819	19 149	5 319	64 621
Käyttäjähankinnat					
Monitoimihalli ja uimahalli / taselaina	0	12	712	180	904
Koulukeskus / taselaina	0	48	2 848	720	3 616
Taidehankinnat / taselaina	0	-5	185	30	210
Käyttäjähankinnat yhteensä	0	55	3 745	930	4 730
Väistötilat 8/2021–6/2025 (käyttötalous)	909	646	729	251	2 534
Hankkeen laskennalliset kulut yhteensä	19 243	22 520	23 623	6 500	71 885
Purkukustannukset ja kertapoistot (käyttötalous)					
Purkukustannukset sisältyvät urakkaan					
Kertapoisto: Viikainen, Pohitullin keittiö ja ruokala	2 465				2 465
Kertapoisto: Pohitulli				651	651
Kertapoisto: Uimahalli				598	598
Kertapoistot yhteensä	2 465	0	0	1 249	3 714

Uudenkaupungin kaupunki on saanut OKM:ltä erityisavustuksen Uudenkaupungin kaupungin uimahallin ja iso sisäliikuntahallin rakentamiseksi. Avustuksen kokonaismäärä on 1,2 miljoonaa ja siitä on kaupungille maksettu 360 000 euroa v. 2022 (pienentää kertyneitä kustannuksia).

Wintterin taidehankintoihin on saatu Taide- ja kehittämiskeskukselta 60 000 €, joka on huomioitu v. 2023 TAM-luvussa (tästä syystä luku on eri merkinen kuin muut investointimenot).

3. HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT

INVESTOINTIOHJELMA, HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
	Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut								
9010	Maan hankinta	20	-287	0	-100	-100	-100	-100	-300
9011	Kiinteistöjen myynti	66	300	0	0	0	0	0	0
9013	Osakkeiden ja osuuksien hankinta	45	0	0	0	0	0	0	0
9018	Verkon aktiivilaitteet	-14	-15	0	-130	-130	-15	-15	-160
9020	Palvelimet	-12	-20	0	-15	-15	-15	-15	-45
9024	Dynasty 10	-14	-10	0	0	0	0	0	0
9026	In House -osakkeiden osto	0	-100	0	0	0	0	0	0
9028	Kaupungin tietojärjestelmien parantaminen	0	-100	0	0	0	0	0	0
9030	Sähköinen arkistointi	0	-100	-92	-50	-142	-20	0	-162
	Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut yhteensä	91	-332	-92	-295	-387	-150	-130	-667
	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut								
9001	Yritysten toimitilat	0	-90	0	0	0	0	0	0
	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut yhteensä	0	-90	0	0	0	0	0	0
	Kaupunkisuunnittelu								
9300	Ilmakuvaus ja vektorikartan tekeminen	-19	-120	0	-80	-80	-80	-80	-240
9301	Arkistojärjestelyt	0	-60	0	-50	-50	-40	-40	-130
9302	Uusien kohteiden suunnittelu	208	-50	0	-50	-50	-50	-50	-150
9303	Yleiskaavan tarkistaminen ja Kalannin yleiskaavan laatiminen	-51	-200	0	-200	-200	-150	-60	-410
9304	Asemakaavoitus	-25	-50	0	-30	-30	-20	-30	-80
9305	ATK-laitteet ja ohjelmat	0	-50	0	-40	-40	-40	-40	-120
9306	Mittauskaluston uusiminen	0	-15	0	-15	-15	-15	-15	-45
9307	Taajametsien hoitosuunnitelman laatiminen	-35	-16	0	0	0	0	0	0
9309	Kuntahelmi Kasarminlahti	0	-50	0	0	0	0	0	0
	Kaupunkisuunnittelu yhteensä	78	-611	0	-465	-465	-395	-315	-1 175
	Hallinto- ja elinvoimapalvelut yhteensä	170	-1 033	-92	-760	-852	-545	-445	-1 842

4. TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

INVESTOINTIOHJELMA, TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
	Infrapalvelut								
9155	Mörnen/TK-alueen liikennejärjestelyt	-380	-200	-160	0	-160	0	0	-160
9158	Santtion veneranta	-19	0	0	0	0	0	0	0
9159	Pankkitie-Pruukintie, kunnostus	-7	-743	-695	0	-695	0	0	-695
9160	Street workout ulkoliikuntapaikka	0	0	0	0	0	0	0	0
9161	Jalkapallon täysimittainen tekonurmikenttä	0	0	0	-700	-700	0	0	-700
9164	Käätyjärveä ympäröivä reitistö	-24	0	0	-100	-100	0	0	-100
9165	Hulevesiverkoston ylläpitokorjaukset	-114	-150	0	-100	-100	-100	-100	-300
9166	Raumantien klv jatko	-9	0	0	0	0	0	0	0
9167	Venevästämön tontin tasaaminen	-30	0	0	0	0	0	0	0
9168	Varikon siirto	0	-10	0	0	0	0	0	0
9169	Monitoimikone Kalannin varikolle	-100	0	0	0	0	0	0	0
9170	Raumantien ja autotehtaan uusi liittymä	-24	-175	-140	0	-140	0	0	-140
9171	Esteetön luontopolku ja lintulava	-40	0	0	0	0	0	0	0
9172	Osallistuminen sähkölatausverkon rakentamiseen, SY-KEEn hanke	-50	0	0	0	0	0	0	0
9173	Rata-alue / henkilöjunaliikenteen edellytykset	0	-100	-90	0	-90	0	0	-90
9174	Autotehtaankatu-kantatie 43 liittymäsaarekkeet	0	-60	-40	0	-40	0	0	-40
9175	Sakunkulman, Ajurinkujan, Zachariasseninkadun ja torikadun alue	0	-25	0	0	0	-100	0	-100
9176	Viikaisten alueen liikennejärjestelyt	0	-25	0	-150	-150	0	0	-150
9177	Sataman liikenneyhteydet	0	-30	0	0	0	0	0	0
9178	Kasarminlahti ja Ykskoivun niemi vesistökuunnostuskohdet	0	-50	0	0	0	0	0	0
9179	Pakkahuoneen leikkikenttä kunnostus	0	-30	0	0	0	0	0	0
9180	Vähäpäästöinen avolavapakettiauto puisto-osastolle	0	-70	0	0	0	0	0	0
9181	Vähäpäästöinen avolavapakettiauto nosturilla, katurakennus	0	0	0	-80	-80	0	0	-80
9200	Kestopäällystys	-210	-300	0	-300	-300	-300	-300	-900
9201	Keskustan katujen kunnostus	-169	-300	0	-200	-200	-200	-200	-600
9202	Vakka-Suomenkatu: Rantakatu-KT 43 liittymä	-21	-400	-360	0	-360	0	-400	-760
9206	Hiun kunnallistekniikka	-89	-120	0	0	0	0	0	0
9211	Sorvakan rantatie itäosa	0	-38	0	0	0	0	0	0
9216	Satama-alueen liikennejärjestelyt	-24	-75	0	0	0	0	0	0
9217	Kestävän ja turvallisen liikkumisen hankkeet	-16	-84	0	-150	-150	0	0	-150
9218	Sorvakan niemi - liikennejärjestelyt - ranta-alueiden suunnittelu	-545	-184	0	0	0	0	0	0
9219	Keuyen liikenteen väylien kunnostus	-16	-40	0	0	0	0	0	0
9224	KL V Khimairan edustalle S 2017	-37	0	0	0	0	0	0	0
9225	Katuvalaistuksen uusiminen	-302	-200	0	-300	-300	-300	-300	-900
9226	Koirapuisto	0	-10	0	0	0	0	0	0
9227	Leikkikenttien kunnostus	-7	-181	0	-15	-15	-15	-15	-45
9228	Tiiratorin leikkikenttä S 2018	-5	-5	0	0	0	-80	0	-80
9230	Puistojen kunnostus	0	-110	0	-80	-80	-80	-80	-240
9233	Katualueiden viherrakentaminen	-21	-320	0	-100	-100	-60	-60	-220
9234	Santtion leirintäalueen kunnostus ja laajennus - sähköistyksen saneeraus	-12	-20	0	-20	-20	-20	-20	-60
9235	Kaupunginlahden pohjukan ruoppaus S 2017	0	-20	-20	0	-20	0	0	-20
9236	Pakkahuoneen ja siihen liittyvän lähialueen kehittäminen - rannan valot ja laatoitus	-42	-105	0	0	0	0	0	0
9237	Kalarannan rannan kunnostus / Vannaksen säätien avustus	-13	-168	0	0	0	0	0	0
9240	Matonpesupaikat	-7	0	0	0	0	0	0	0
9241	Maankaatopaikka - maan seulominen hyötykäyttöön	-23	-25	0	-25	-25	-25	-25	-75

Osa IV: Investoinnit

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
9243	Ruohonleikkuri	0	0	0	-50	-50	0	0	-50
9244	Pakettiauto	-69	0	0	0	0	0	0	0
9250	Kuntopolkujen kunnostus	-7	-23	0	-15	-15	0	0	-15
9251	Vannaksen puisto	0	-67	0	0	0	0	0	0
9254	Pyhämaan telakanrannankunnostus ja saneeraus	-54	-94	0	0	0	0	0	0
9259	Liikekeskustan elävöittäminen S2018	-1 100	0	0	0	0	0	0	0
9260	Retkeilyreitti ja luontokohteet	-8	-62	0	-20	-20	0	0	-20
9266	Jäteasemien kunnostus	0	-10	0	0	0	0	0	0
9269	Jouluvalaistus	-11	-10	0	-10	-10	-10	-10	-30
9270	Myllymäen puiston kunnostus	0	-126	-126	0	-126	0	0	-126
9280	Rauhanpuiston kunnostus	-33	-146	0	0	0	0	0	0
9283	Autotehtaankatu	-499	0	0	0	0	0	0	0
9285	Kalannin urheilukentän moukarihäkki	0	-25	0	0	0	0	0	0
9286	Sorvakon yleisurheilukentän kilpailu- ja harjoitteluvälineistön päivitys ja ratapesu	-25	-30	0	-15	-15	0	0	-15
9287	Vallinmäen rinne	-2	-78	0	0	0	0	0	0
9288	Kaupunginlahden ranta ja sillan kunnostus	0	-129	0	0	0	0	0	0
9289	Padel-kentät	-15	0	0	0	0	0	0	0
9290	Kasvinsuojelu ja vieraslajit	0	-30	0	-10	-10	0	0	-10
9292	Pappilaneläinleikkikenttä	0	-18	0	0	0	0	0	0
9293	Leijonapuisto	-7	-144	0	0	0	0	0	0
9294	Ruokolan leikkikentän saneeraus	0	-60	0	0	0	0	0	0
9295	Pumptrack/skeitti	101	0	0	0	0	0	0	0
9297	Liikuntapaikkojen kunnostus	-51	-40	0	-40	-40	0	0	-40
9298	Kalannin yläkouluun kaukalon kunnostus	-137	-50	0	0	0	0	0	0
Uusi	Vanhan kaatopaikan kunnostaminen	0	0	0	-60	-60	0	0	-60
Uusi	Yrittäjätien liikennejärjestelyt	0	0	0	-50	-50	0	0	-50
Uusi	Ulkojääkenttien valaistus	0	0	0	-40	-40	-30	0	-70
Uusi	Varikon koneet	0	0	0	-10	-10	0	0	-10
Uusi	Saarniston leikkikentän kunnostus	0	0	0	0	0	0	-80	-80
	Infrapalvelut yhteensä	-4 273	-5 513	-1 631	-2 640	-4 271	-1 320	-1 590	-7 181
	Ruoka- ja puhtauspalvelut								
9100	Keittiön koneiden ja laitteiden uusiminen	-16	-120	0	-80	-80	-40	-40	-160
	Ruoka- ja puhtauspalvelut yhteensä	-16	-120	0	-80	-80	-40	-40	-160
	Tilapalvelut								
9400	Museot	-27	-50	0	-75	-75	0	0	-75
9401	Kiinteistöjen ylläpitokorjaus	-1 063	-1 150	0	-800	-800	-1 000	-1 000	-2 800
9402	Uimahalli	-16	-15	0	-10	-10	0	0	-10
9403	Jäähallin korjaukset	-30	-70	0	-80	-80	-15	-15	-110
9404	Pääkirjasto	-208	-1 856	-1 600	-350	-1 950	0	0	-1 950
9410	Merituulikoti	-757	-1 549	0	-74	-74	0	0	-74
9412	Varautuminen poikkeusoloihin: vanhainkodit, Mörne, varavoima	-59	-110	0	0	0	-75	-20	-95
9413	Haidus	-16	-4	0	0	0	0	0	0
9416	Kalannin koulu	-1 263	-1 480	0	-200	-200	0	0	-200
9417	Monitoimijatalo Wintteri - koulu, pk. ja kulttuuritila	-231	0	0	0	0	0	0	0
9418	Monitoimijatalo Wintteri- iso liikuntahalli ja uimahalli	-9 024	-10 255	0	-9 000	-9 000	-2 500	0	-11 500
9420	Päiväkotien pihojen kunnossapito	0	-189	0	-25	-25	-100	-25	-150
9427	Pelastuslaitos	-55	0	0	0	0	0	0	0
9429	Aktivointikeskus Puusti	-9	-95	0	0	0	0	0	0
9431	Raatihuoneen korjaus	0	-50	0	-50	-50	-300	0	-350
9437	A-sairaala	-2 627	-768	0	-350	-350	0	0	-350
9442	Lokalahden päiväkotit, tilamuutokset	0	-295	0	-200	-200	0	0	-200
9445	Kalannin museo	-21	-40	0	0	0	0	0	0

Osa IV: Investoinnit

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
9446	Pajalan toimintakeskus	-13	-75	0	0	0	-1 883	-1 319	-3 202
9448	Seikowin päiväkodin ja kivirakennuksen vesikaton uusiminen	-363	-187	0	0	0	0	0	0
9449	Winterin irtokalusteet ja laitteet	0	-60	-60	-3 500	-3 560	-900	0	-4 460
9450	Väistötilojen rakentaminen	-560	-150	0	0	0	0	0	0
9451	Mörne	-109	-292	0	-200	-200	-1 110	0	-1 310
9452	Tilojen tehostaminen	-5	-55	0	0	0	0	0	0
9454	Saarniston palvelukeskus	0	-100	0	-150	-150	0	0	-150
	Tilapalvelut yhteensä	-16 453	-18 895	-1 660	-15 064	-16 724	-7 883	-2 379	-26 986
	Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä	-20 742	-24 528	-3 291	-17 784	-21 075	-9 243	-4 009	-34 327

*Monitoimijatalo Winterin koulun osuus katetaan leasingrahoituksella, joka ei näy kaupungin investoinneissa. Leasingrahoituskokonaisuuden arvioidaan olevan n. 32,0 miljoonaa euroa. Maksut näkyvät kaupungin käyttötaloudessa, kun rakennus on otettu käyttöön.

5. KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

INVESTOINTIOHJELMA, KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
	Varhaiskasvatus								
9574	Varhaiskasvatuksen TVT-investoinnit	0	-40	0	-20	-20	-20	-20	-60
9582	Päiväkotien ja perhepäivähoidon kirjauspuhelinten uusinta	-9	0	0	0	0	0	0	0
9592	Päiväkotien kalusteiden uusiminen	-45	-156	0	-80	-80	-80	-80	-240
9593	Sähköisen palvelujärjestelmän käyttöönotto	0	-100	-100	0	-100	0	0	-100
	Varhaiskasvatus yhteensä	-54	-296	-100	-100	-200	-100	-100	-400
	Perusopetus								
9552	Koulukalusteiden uudistaminen	-73	-134	0	-47	-47	-50	-50	-147
9578	TVT ja tietoliikennehankinnat	-29	-50	0	-45	-45	-30	-30	-105
9594	Yhtenäiskoulun väistötilan kalustehankinnat	-9	0	0	0	0	0	0	0
	Perusopetus yhteensä	-111	-184	0	-92	-92	-80	-80	-252
	Lukio								
9595	Lukion väistötilahankinnat	-4	-6	0	0	0	-15	0	-15
	Lukio yhteensä	-4	-6	0	0	0	-15	0	-15
	Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä	-169	-486	-100	-192	-292	-195	-180	-667

6. HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

INVESTOINTIOHJELMA, HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

Kustp.	Investointihanke	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-2026
	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut								
9566	Nuorisotilojen kaluston ja välineistön uusiminen	-8	-10	0	0	0	-10	-10	-20
9571	Sisäliikuntasalien kunnossapito	-10	-10	0	-10	-10	-10	-10	-30
9581	Museoiden kalusteet ja välineet	0	-10	0	0	0	0	0	0
9585	Kirjaston peruskorjaukseen liittyvä irtaimisto, kalusteet ja muutto	0	-360	-350	0	-350	0	0	-350
9801	Kirjastojärjestelmän vaihto	0	-10	0	0	0	0	0	0
9803	Crusellin valopöydän ja valaistuksen uusiminen	-12	-3	0	0	0	0	0	0
9805	Liikuntavälinevuokrauspalvelun hankinnat	-10	-10	0	0	0	0	0	0
9806	Harrastetila Cruselliin	-10	0	0	0	0	0	0	0
9807	Liikutteltavan esiintymislavan korjaus ja ehostus	0	-8	0	0	0	0	0	0
9808	Crusellin äänipöydän uusiminen	-11	-14	0	0	0	0	0	0
9809	Crusellin kamerajärjestelmän uusiminen	-9	-2	0	0	0	0	0	0
9810	Crusellin kalusteiden uusiminen	0	-20	0	-10	-10	0	0	-10
9811	Wintterin taidehankinnat	0	5	0	-185	-185	-30	0	-215
Uusi	Salibandykaukalo	0	0	0	-10	-10	0	0	-10
Uusi	Tilanvarausjärjestelmän käyttöönotto	0	0	0	-50	-50	0	0	-50
Uusi	Crusellin näyttämöverhojen uusiminen	0	0	0	-20	-20	0	0	-20
	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä	-69	-452	-350	-285	-635	-50	-20	-705
	Sosiaali- ja terveyspalvelut	-621	0	0	0	0	0	0	0
	Kaupunki yhteensä	-21 431	-26 498	-3 833	-19 021	-22 854	-10 033	-4 654	-705